

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI DAN
PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI

NEGERI KEDAH

TAHUN 2013

JABATAN AUDIT NEGARA
MALAYSIA

JABATAN AUDIT NEGARA
MALAYSIA

**LAPORAN
KETUA AUDIT NEGARA**
彭亨州政府財務報告及管理
JABATAN/AGENSI
NEGERI KEDAH
TAHUN 2013

KANDUNGAN

KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
KATA PENDAHULUAN	vii
INTISARI LAPORAN	xi
BAHAGIAN I - PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI KEDAH BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013	
Pendahuluan	3
Objektif Dan Metodologi Pengauditan	4
Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2013	4
BAHAGIAN II - ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI	
Latar Belakang	7
Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri	7
Kumpulan Wang Disatukan	7
Wang Awam	9
Akaun Hasil Disatukan	12
Akaun Pinjaman Disatukan	22
Akaun Amanah Disatukan	24
Penyata Prestasi Kewangan	34
Penyata Akaun Memorandum	35
Nota Kepada Penyata Kewangan	39
Rumusan Dan Syor Audit	40
BAHAGIAN III - RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI	
Pencapaian Pelaksanaan Projek Pembangunan RMKe-10	45
Rumusan	48
BAHAGIAN IV - PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI NEGERI	
Pendahuluan	51
Penambahbaikan Pengurusan Kewangan Oleh Jabatan/Agensi Negeri	51
Pelaksanaan Indeks Akauntabiliti	52
Objektif Pengauditan	52

PERKARA	MUKA SURAT
Skop Dan Metodologi Pengauditan	53
Kawalan Utama	53
Penemuan Audit	64
Pemeriksaan Audit Mengejut	70
Latar Belakang	70
Objektif Pengauditan	70
Skop Dan Metodologi Pengauditan	70
Penemuan Audit	70
Syor Audit	73
BAHAGIAN V - PENYERAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI	
Pendahuluan	77
Pengauditan Penyata Kewangan	77
Kedudukan Penerimaan Penyata Kewangan	78
Pengesahan Penyata Kewangan	79
Pembentangan Penyata Kewangan	79
Prestasi Kewangan	80
Syor Audit	94
BAHAGIAN VI - PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI	
Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri; Dan Aktiviti Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri	97
Mesyuarat Jawatankuasa Kira-Kira Wang Awam Negeri	97
PENUTUP	101
LAMPIRAN	
I Sijil Ketua Audit Negara	105
II Pernyataan Pegawai Kewangan Negeri Dan Bendahari Negeri	106
III Penyata Kedudukan Kewangan	107
IV Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai	108
V Penyata Prestasi Kewangan	110
VI Penyata Akaun Memorandum	111
VII Nota Kepada Penyata Kewangan	112

KATA PENDAHULUAN

KATA PENDAHULUAN

1. Perkara 106 dan 107 Perlembagaan Persekutuan dan Akta Audit 1957 menghendaki Ketua Audit Negara mengikut apa-apa cara yang difikirkannya patut, memeriksa, menyiasat dan mengaudit Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan/Negeri/Agenzi dan mengemukakan Laporan mengenainya kepada Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Tuanku Sultan Kedah Darul Aman. Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong akan menitahkan supaya Laporan itu dibentangkan di Parlimen manakala Kebawah Duli Yang Maha Mulia Tuanku Sultan Kedah Darul Aman memperkenankan untuk dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Kedah. Bagi memenuhi fungsi dan tanggungjawab ini, Jabatan Audit Negara telah menjalankan 2 jenis pengauditan seperti berikut:

1.1. Pengauditan Penyata Kewangan – Pengauditan ini yang berpandukan kepada Piawaian Perakaunan Kerajaan bertujuan untuk memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun berkenaan menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan mengenainya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini. Pengauditan ini juga dibuat terhadap Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan dan Majlis Agama Islam.

1.2. Pengauditan Pengurusan Kewangan – Pengauditan ini bertujuan untuk menilai sama ada pengurusan kewangan di Jabatan/Agenzi Negeri dilaksanakan mengikut undang-undang dan peraturan kewangan. Jabatan Audit Negara telah memperkenalkan Indeks Akauntabiliti (AI) pada tahun 2007 dan tahun 2013 adalah tahun ketujuh pelaksanaannya. AI diwujudkan bertujuan untuk membuat penilaian secara objektif terhadap pengurusan kewangan Jabatan/Agenzi Negeri bagi mengukur dan menambah baik kawalan pengurusan kewangan sehingga mencapai tahap cemerlang. Penarafan AI diberi berdasarkan kepada tahap pematuhan terhadap peraturan-peraturan kewangan berhubung dengan kawalan pengurusan, bajet, terimaan, perbelanjaan, kumpulan wang amanah/akaun amanah/deposit, aset dan stor, pinjaman, pelaburan dan penyediaan Penyata Kewangan. Dengan pelaksanaan AI ini, ia dapat membantu mewujudkan budaya kerja berdasarkan amalan terbaik seperti **Cepat, Tepat dan Berintegriti**. Selain itu, sebagai usaha berterusan memupuk kesedaran dan iltizam integriti yang tinggi di kalangan penjawat awam dalam pengurusan kewangan, pemeriksaan mengejut juga dilaksanakan di beberapa Pusat Tanggungjawab terpilih seluruh negeri.

2. Laporan saya mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agenzi Negeri Kedah Tahun 2013 disediakan hasil daripada pengauditan yang dijalankan di pejabat Perbendaharaan Negeri dan beberapa Jabatan/Agenzi Negeri sepanjang tahun 2013. Semasa pengauditan dijalankan, pemeriksaan telah dibuat secara teliti lagi telus terhadap segala langkah yang diambil oleh Jabatan/Agenzi bagi melindungi semua pemungutan, penjagaan serta pembayaran wang awam daripada berlakunya ketidakakurran yang serius.

3. Kerajaan Persekutuan telah memutuskan untuk mengubah asas perakaunan yang diamalkan sekarang iaitu Asas Perakaunan Tunai Ubahsuai kepada Perakaunan Akruan mulai tahun 2015. Perakaunan Akruan mengiktiraf dan merekodkan semua urus niaga pada masa ia berlaku. Selain itu, ia menghendaki semua aset Kerajaan sama ada aset alih, tak alih dan aset hidup berserta semua jenis liabiliti Kerajaan ditunjukkan sepenuhnya dalam Penyata Kewangan Kerajaan. Pelaksanaan dasar Perakaunan Akruan ini adalah selaras dengan aspirasi Kerajaan untuk memperkasakan Transformasi Sektor Awam bagi mempertingkatkan kecekapan dalam pengurusan kewangan dan perakaunan. Sehubungan ini, Kerajaan Negeri hendaklah memantapkan lagi Pengurusan Kewangan di peringkat Jabatan/Agensi khususnya dalam aspek pengurusan aset dan stor sebagai persediaan awal ke arah tersebut. Justeru itu, pembangunan modal insan yang berterusan kepada pegawai yang terlibat perlu dipertingkatkan.

4. Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua pegawai Jabatan/Agensi Negeri Kedah yang telah memberikan kerjasama kepada pegawai saya sepanjang pengauditan dijalankan. Saya juga ingin melahirkan penghargaan dan terima kasih kepada pegawai saya yang telah berusaha gigih serta memberikan sepenuh komitmen untuk menyiapkan Laporan ini.

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)
Ketua Audit Negara
Malaysia

Putrajaya
4 Ogos 2014

INTISARI LAPORAN

INTISARI LAPORAN

BAHAGIAN I - PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI KEDAH BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

1. Pada keseluruhannya, Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah telah menunjukkan gambaran yang benar dan saksama tentang kedudukan kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun berakhir 31 Disember 2013. Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 telah dapat disahkan kerana dokumen sokongan adalah mencukupi untuk mengesahkan semua butiran dalam Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan.

BAHAGIAN II - ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

2. Kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Kedah pada tahun 2013 secara keseluruhannya adalah memuaskan dan bertambah baik jika dibandingkan dengan kedudukan pada tahun 2012. Pada tahun 2013, baki Kumpulan Wang Disatukan menunjukkan peningkatan iaitu sejumlah RM39.74 juta atau 23.5% kepada RM208.94 juta berbanding RM169.20 juta pada tahun 2012. Kerajaan Negeri mencatatkan surplus sejumlah RM5.19 juta setelah hasil diterima melebihi perbelanjaan. Hasil yang diperolehi pada tahun 2013 berjumlah RM518.43 juta bertambah sejumlah RM99.97 juta atau 23.9% berbanding RM418.46 juta pada tahun 2012. Manakala perbelanjaan mengurus juga turut bertambah sejumlah RM56.16 juta atau 12.3% daripada RM457.08 juta pada tahun 2012 kepada RM513.24 juta pada tahun 2013. Baki defisit Akaun Hasil Disatukan sejumlah RM334.46 juta pada tahun 2012 menunjukkan sedikit penurunan 1.6% kepada RM329.27 juta pada tahun 2013. Manakala Akaun Kena Bayar pula meningkat sejumlah RM15.29 juta kepada RM52.07 juta berbanding RM36.78 juta pada tahun 2013. Begitu juga baki hutang awam masih tinggi iaitu berjumlah RM2.60 bilion. Selain itu, Kerajaan juga mempunyai liabiliti terhadap pinjaman pembinaan kampus tetap Kolej Universiti Insaniah sejumlah RM489.59 juta pada 31 Disember 2013. Akaun Belum Terima pula menunjukkan peningkatan pada tahun 2013 sejumlah RM1.70 juta kepada RM179.59 juta.

BAHAGIAN III - RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

3. Bagi menjayakan RMKe-10 ini, siling peruntukan asal yang telah diluluskan oleh Kerajaan Negeri adalah berjumlah RM3.43 bilion. Bagaimanapun pada tahun 2012 dan 2013, siling peruntukan RMKe-10 telah disemak semula menjadikan masing-masing berjumlah RM3.55 bilion dan RM3.75 bilion. Pada keseluruhannya, prestasi pencapaian perbelanjaan pembangunan RMKe-10 pada tahun 2013 adalah memuaskan. Sehingga 31 Disember 2013, perbelanjaan pembangunan adalah berjumlah RM304.41 juta atau 73.2% daripada RM415.58 juta peruntukan yang diluluskan. Sebanyak 264 projek atau 80.7% daripada 327 projek telah disiapkan. Manakala sebanyak 19 projek atau 5.8% sedang

dilaksanakan, 39 projek atau 12% masih belum bermula dan 5 projek atau 1.5% telah dibatalkan.

BAHAGIAN IV - PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI NEGERI

4. Pada tahun 2013, Jabatan Audit Negara telah melaksanakan pengauditan pengurusan kewangan berdasarkan Indeks Akauntabiliti di 19 Jabatan/Agensi Negeri. Indeks Akauntabiliti dilaksanakan dengan memberi penarafan berdasarkan tahap pematuhan kepada peraturan Kerajaan dan elemen pengurusan kewangan yang disemak terdiri daripada kawalan pengurusan, kawalan bajet, kawalan terimaan, kawalan perbelanjaan, pengurusan Akaun Amanah/Kumpulan Wang Amanah dan deposit, pengurusan aset, pengurusan pelaburan, pengurusan pinjaman serta penyata kewangan tahunan. Pengauditan terhadap pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri berdasarkan Indeks Akauntabiliti pada tahun 2013 mendapat 11 Jabatan/Agensi Negeri berada di tahap sangat baik dan 8 Jabatan/Agensi berada di tahap baik. Prestasi ini adalah lebih baik berbanding tahun 2012 di mana sebanyak 19 Jabatan/Agensi telah diaudit yang mana 7 Jabatan/Agensi mendapat tahap sangat baik, 10 Jabatan/Agensi telah mendapat taraf baik dan 2 Jabatan/Agensi mendapat taraf memuaskan. Secara keseluruhannya, pengurusan kewangan di Jabatan/Agensi Negeri bagi tahun 2013 adalah baik.

BAHAGIAN V - PENYERAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

5. Pada tahun 2013, Sijil Ketua Audit Negara yang dikeluarkan terhadap 22 Penyata Kewangan tahun 2012 bagi Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan adalah merupakan yang terakhir diaudit dan telah disahkan. Kesemua 22 Penyata Kewangan tahun 2012 tersebut telah dikeluarkan Sijil Audit Tanpa Teguran. Pada tahun 2013, 20 daripada 22 Penyata Kewangan daripada Agensi telah diserahkan kepada Jabatan Audit Negara untuk diaudit. Selain itu, 4 Penyata Kewangan tahun 2012 agensi yang telah disahkan masih belum dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Kedah.

BAHAGIAN VI - PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

6. Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Kedah tahun 2012 telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri pada 28 April 2014. Sehingga 30 Jun 2014, Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri masih belum mengadakan mesyuarat bagi membincangkan Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Kedah bagi tahun 2012.

BAHAGIAN I
Pengesahan Penyata Kewangan
Kerajaan NEGERI KEDAH
Bagi Tahun Berakhir
31 Disember 2013

BAHAGIAN I

PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI KEDAH

BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

1. PENDAHULUAN

1.1. Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan, 1957 menghendaki Pihak Berkuasa Kewangan Negeri menyediakan Penyata Kewangan secepat mungkin selepas penutupan akaun bagi tahun berkenaan. Penyata tersebut hendaklah dikemukakan kepada Ketua Audit Negara dalam tempoh 7 bulan selepas berakhirnya tahun kewangan berkenaan untuk diaudit seperti diperuntukkan di bawah Seksyen 9, Akta Audit 1957.

1.2. Selaras dengan peruntukan undang-undang tersebut, Pegawai Kewangan Negeri telah mengemukakan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 kepada Jabatan Audit Negara pada **28 Januari 2014**. Penyata tersebut melaporkan semua urus niaga kewangan asas tunai bagi tahun 2013 berkaitan dengan sumber dan penggunaan wang awam yang mengandungi Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan.

1.3. Sejak tahun kewangan 2011, Kerajaan Negeri telah menggunakan piawaian Perakaunan Kerajaan 2 (Disemak – 2010) Persembahan Penyata Kewangan Kerajaan bagi menggantikan Piawaian Perakaunan Kerajaan 2 (2004) selaras dengan kehendak piawaian perakaunan berdasarkan *International Public Sector Accounting Standards (IPSAS) – Financial Reporting Under The Cash Basis of Accounting*.

1.4. Penyata Kedudukan Kewangan menunjukkan jumlah wang tunai dan pelaburan yang dipegang bagi ketiga-tiga Akaun Kumpulan Wang Disatukan iaitu Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan. Selaras dengan asas perakaunan tunai ubahsuai yang digunakan oleh Kerajaan Negeri, hanya pelaburan yang dipegang bagi maksud amanah tertentu dan surplus daripada Kumpulan Wang Disatukan dilaporkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan. Manakala pelaburan lain dilaporkan dalam Penyata Akaun Memorandum.

1.5. Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai menunjukkan terimaan dan bayaran bagi tahun 2013. Terimaan adalah terdiri daripada hasil, pinjaman, terimaan modal dan terimaan lain seperti amanah dan deposit. Bayaran pula adalah untuk membiayai perbelanjaan mengurus, pembangunan, modal, pinjaman dalam negeri dan bayaran lain seperti bayaran amanah.

1.6. Penyata Prestasi Kewangan menunjukkan surplus atau defisit hasil keseluruhan berbanding jumlah perbelanjaan mengurus dan pembangunan serta sumber pembiayaannya. Penyata ini juga menunjukkan pergerakan dana dalam Pinjaman Negeri, Terimaan Bayaran Balik Pinjaman dan Pelbagai Terimaan serta Perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah.

1.7. Penyata Akaun Memorandum menunjukkan kedudukan aset dan liabiliti Kerajaan Negeri. Aset Kerajaan Negeri merangkumi Pinjaman Boleh Dituntut dan Pelaburan. Manakala liabiliti Kerajaan Negeri pula terdiri daripada Hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan dan Pelbagai Liabiliti.

1.8. Nota Kepada Penyata Kewangan pula memberi penerangan dan maklumat terperinci mengenai jumlah yang ditunjukkan dalam Penyata Kewangan dan juga maklumat tambahan seperti peristiwa yang berlaku selepas tarikh penyata kedudukan kewangan dan angka perbandingan.

2. OBJEKTIF DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

2.1. Pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 adalah untuk memberi pendapat sama ada penyata itu menggambarkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan yang berkaitan telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

2.2. Pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen dijalankan secara berterusan sepanjang tahun 2013. Teguran Audit mengenainya telah dibangkitkan kepada Pejabat Perbendaharaan Negeri dan Jabatan/Agensi Negeri melalui surat pemerhatian Audit sebaik sahaja sesuatu pengauditan selesai dijalankan.

3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI KEDAH BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

3.1. Pengauditan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri telah dilaksanakan mengikut Akta Audit 1957 dan berpandukan piawaian pengauditan yang diluluskan. Akta dan piawaian tersebut menghendaki pengauditan dirancang dan dilaksanakan bagi mendapat kepastian yang munasabah sama ada Penyata Kewangan adalah bebas daripada kesilapan dan ketinggalan yang ketara.

3.2. Pengauditan itu termasuk memeriksa rekod secara semak uji, menyemak bukti yang menyokong angka dan memastikan penzahiran yang mencukupi dalam penyampaian Penyata Kewangan. Persembahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah pada tahun 2013 adalah selaras dengan Piawaian Perakaunan Kerajaan. **Pada pendapat Audit, Penyata Kewangan Kerajaan Negeri pada keseluruhannya menunjukkan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 dan rekod perakaunannya telah diselenggara dengan teratur dan kemas kini.** Sijil Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang disertakan bersama dengan Pernyataan Pegawai Kewangan Negeri Dan Bendahari Negeri, Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan adalah seperti di **Lampiran I hingga Lampiran VII**.

BAHAGIAN II

Analisis Kewangan Kerajaan Negeri

BAHAGIAN II

ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

4. LATAR BELAKANG

Jabatan Audit Negara di samping mengesahkan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah Tahun 2013 juga membuat analisis terhadap data kewangan bagi menentukan tahap prestasi kewangan serta kedudukan kewangan Kerajaan Negeri. Hasil analisis yang telah dijalankan adalah berdasarkan Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan.

4.1. KEDUDUKAN KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

Penyata Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri ini menunjukkan pegangan Wang Awam di bawah Kumpulan Wang Disatukan. Wang Awam terdiri daripada Wang Tunai dan Pelaburan yang dipegang bagi Kumpulan Wang Disatukan melalui Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan.

4.2. KUMPULAN WANG DISATUKAN

4.2.1. Mengikut Penyata Kedudukan Kewangan, Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2013 berjumlah RM208.94 juta. Jumlah ini merupakan baki terkumpul daripada ketiga-tiga Akaun Kumpulan Wang Disatukan iaitu Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan. Jumlah ini adalah dalam bentuk wang tunai berjumlah RM143.73 juta dan pelaburan berjumlah RM65.21 juta. Analisis Audit mendapati, baki Kumpulan Wang Disatukan Kerajaan Negeri meningkat RM39.74 juta atau 23.5% iaitu daripada RM169.20 juta pada tahun 2012 menjadi RM208.94 juta pada tahun 2013. Peningkatan ini disumbangkan daripada lebihan Akaun Hasil Disatukan berjumlah RM5.19 juta, lebihan Akaun Pinjaman Disatukan berjumlah RM1.61 juta dan lebihan dari Akaun Amanah Disatukan berjumlah RM32.94 juta. Kedudukan Wang Disatukan pada tahun 2013 berbanding tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 4.1**.

Jadual 4.1
Kumpulan Wang Disatukan Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Akaun Hasil Disatukan	-334.46	-329.27	5.19	-1.6
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	27.53	29.14	1.61	5.8
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	476.13	509.07	32.94	6.9
	<i>i) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>	-618.28	-685.58	-67.30	-10.9
	• <i>Kumpulan Wang Pembangunan</i>	-796.61	-866.28	-69.67	-8.7
	• <i>Kumpulan Wang Bekalan Air</i>	108.64	98.64	-10.00	-9.2
	• <i>Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>	69.69	82.06	12.37	17.8
	<i>ii) Kumpulan Wang Amanah Awam</i>	875.95	934.13	58.18	6.6
	<i>iii) Akaun Deposit</i>	218.46	260.52	42.06	19.3
	Jumlah	169.20	208.94	39.74	23.5

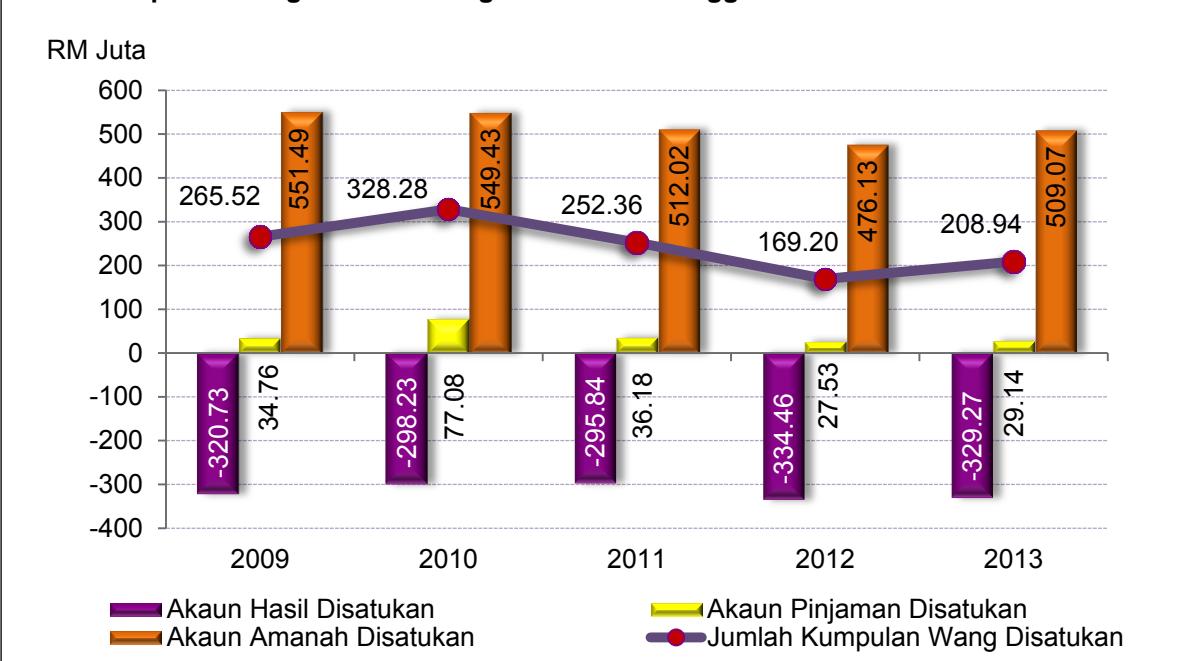
Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.2.2. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan untuk tempoh 5 tahun menunjukkan trend menurun. Pada tahun 2010, Kumpulan Wang Disatukan ada mencatat peningkatan tetapi kembali mengalami penurunan pada tahun 2011 dan 2012. Bagaimanapun, pada tahun 2013, Kumpulan Wang Disatukan kembali menunjukkan sedikit peningkatan. Kedudukan baki Kumpulan Wang Disatukan yang tertinggi adalah pada tahun 2010 dan yang terendah adalah pada tahun 2012. Kumpulan Wang Disatukan bagi tempoh tahun 2009 hingga tahun 2013 adalah seperti di **Jadual 4.2** dan **Carta 4.1**.

Jadual 4.2
Kumpulan Wang Disatukan Bagi Tahun 2009 Hingga Tahun 2013

Bil.	Butiran	Tahun				
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)
1.	Akaun Hasil Disatukan	-320.73	-298.23	-295.84	-334.46	-329.27
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	34.76	77.08	36.18	27.53	29.14
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	551.49	549.43	512.02	476.13	509.07
	<i>i) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>	-271.56	-378.12	-498.08	-618.28	-685.58
	• <i>Kumpulan Wang Pembangunan</i>	-616.64	-664.26	-722.70	-796.61	-866.28
	• <i>Kumpulan Wang Bekalan Air</i>	144.91	124.14	124.14	108.64	98.64
	• <i>Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>	200.17	162.00	100.48	69.69	82.06
	<i>ii) Kumpulan Wang Amanah Awam</i>	596.92	709.26	798.14	875.95	934.13
	<i>iii) Akaun Deposit</i>	226.13	218.29	211.96	218.46	260.52
	Jumlah	265.52	328.28	252.36	169.20	208.94

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Carta 4.1**Trend Kumpulan Wang Disatukan Bagi Tahun 2009 Hingga Tahun 2013**

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.3. WANG AWAM

4.3.1. Wang Tunai

4.3.1.1. Wang tunai merupakan sebahagian daripada komponen yang ditunjukkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan sebagai aset Kerajaan Negeri yang dipegang bagi Kumpulan Wang Disatukan. Wang tunai terdiri daripada Wang Tunai Dalam Bank, Wang Tunai Dalam Perjalanan dan Wang Tunai Dalam Tangan. Wang Tunai Dalam Bank adalah baki wang tunai di dalam akaun semasa dan Deposit Dalam Negeri di bank iaitu simpanan tetap yang disimpan kurang daripada 3 bulan. Wang Tunai Dalam Perjalanan pula adalah wang tunai yang diterima dan telah dikeluarkan resit penerimaannya tetapi belum dibankkan serta wang tunai yang belum diambil kira dalam buku tunai pada atau sebelum 31 Disember tahun semasa. Manakala Wang Tunai Dalam Tangan terdiri daripada Panjar Wang Runcit dan Panjar Khas yang diberi kepada pemegang panjar untuk pendahuluan perbelanjaan. Mengikut Penyata Kewangan, baki wang tunai pada 31 Disember 2013 adalah berjumlah RM143.73 juta terdiri daripada Wang Tunai Dalam Bank berjumlah RM141.91 juta, Wang Tunai Dalam Perjalanan berjumlah RM1.78 juta dan Wang Tunai Dalam Tangan berjumlah RM0.04 juta.

4.3.1.2. Analisis perbandingan kedudukan wang tunai bagi tahun 2013 menunjukkan peningkatan berjumlah RM35.67 juta atau 33.0% menjadi RM143.73 juta berbanding RM108.06 juta pada tahun 2012. Baki Wang Tunai Dalam Bank menunjukkan peningkatan tertinggi iaitu RM37.79 juta atau 36.3% berbanding tahun sebelumnya. Kedudukan baki wang tunai pada tahun 2013 berbanding tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 4.3.**

Jadual 4.3**Baki Wang Tunai Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012**

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Wang Tunai Dalam Bank	104.12	141.91	37.79	36.3
2.	Wang Tunai Dalam Perjalanan	3.92	1.78	-2.14	-54.6
3.	Wang Tunai Dalam Tangan	0.02	0.04	0.02	100
Jumlah		108.06	143.73	35.67	33.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.3.1.3. Baki wang tunai Kerajaan Negeri bagi tahun 2009 hingga tahun 2013 adalah seperti di **Jadual 4.4**.

Jadual 4.4**Wang Tunai Bagi Tahun 2009 Hingga Tahun 2013**

Bil.	Butiran	Tahun				
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)
1.	Wang Tunai Dalam Bank	21.93	248.47	187.51	104.12	141.91
2.	Wang Tunai Dalam Perjalanan	38.68	24.65	5.66	3.92	1.78
3.	Wang Tunai Dalam Tangan	0.13	0.03	0.05	0.02	0.04
Jumlah		60.74	273.15	193.22	108.06	143.73

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.3.2. Pelaburan

4.3.2.1. Pelaburan terdiri daripada Pelaburan Kumpulan Wang Amanah dan Pelaburan Am. Pelaburan Kumpulan Wang Amanah adalah pelaburan yang dibuat daripada Kumpulan Wang Amanah selaras dengan Seksyen 9 dan 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 serta peraturan yang dikuatkuasakan. Manakala Pelaburan Am adalah pelaburan yang dibuat daripada lebihan Kumpulan Wang Disatukan selain daripada pelaburan Kumpulan Wang Amanah.

4.3.2.2. Baki pelaburan Kerajaan Negeri pada akhir tahun 2013 berjumlah RM65.21 juta meningkat sedikit sejumblah RM4.07 juta atau 6.7% berbanding RM61.14 juta pada tahun 2012. Peningkatan tersebut disebabkan penambahan baki Deposit Dalam Negeri berjumlah RM6.07 juta melalui Pelaburan Am. Pelaburan Kumpulan Wang Amanah tidak berbaki setelah Kerajaan Negeri mengambil keputusan menebus Deposit Dalam Negeri yang telah matang berjumblah RM2.00 juta. Pelaburan Kerajaan Negeri pada tahun 2013 berbanding tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 4.5**.

Jadual 4.5
Pelaburan Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2012	2013	(RM Juta)	(%)
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Pelaburan Kumpulan Wang Amanah	2.00	0.00	-2.00	-100.0
	Deposit Dalam Negeri	2.00	0.00	-2.00	-100.0
2.	Pelaburan Am	59.14	65.21	6.07	10.3
	a) Deposit Dalam Negeri	39.00	45.07	6.07	15.6
	b) Saham	20.14	20.14	0.00	0.0
	Jumlah	61.14	65.21	4.07	6.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.3.2.3. Pelaburan Saham terdiri daripada pelaburan dalam Petronas Dagangan Berhad (Petronas), Amanah Saham Kedah (ASK) dan Malaysia Airports Berhad (MAB). Nilai buku dan pegangan saham Kerajaan Negeri pada tahun 2013 tidak berubah iaitu berjumlah RM20.14 juta seperti di **Jadual 4.6**. Sijil-sijil saham tersebut didaftarkan di atas nama State Secretary Incorporated (SSI).

Jadual 4.6
Pelaburan Saham Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Bil.	Butiran	Nilai Buku	Nilai Buku	Perubahan	
		Pada 31.12.2012	Pada 31.12.2013	(RM Juta)	(%)
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Amanah Saham Kedah	7.09	7.09	0.00	0.0
2.	Malaysia Airports Berhad	10.25	10.25	0.00	0.0
3.	Petronas Dagangan	2.80	2.80	0.00	0.0
	Jumlah	20.14	20.14	0.00	0.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.3.2.4. Kedudukan Pelaburan Kerajaan Negeri bagi tempoh 5 tahun adalah seperti di **Jadual 4.7**.

Jadual 4.7
Pelaburan Bagi Tahun 2009 Hingga Tahun 2013

Bil.	Butiran	Tahun				
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)
1.	Pelaburan Kumpulan Wang Amanah:	20.78	20.14	0.00	2.00	0.00
	a) Sekuriti Kerajaan Malaysia	0.25	0.00	0.00	0.00	0.00
	b) Saham Dan Syer	20.53	20.14	0.00	0.00	0.00
	c) Deposit Dalam Negeri	0.00	0.00	0.00	2.00	0.00
2.	Pelaburan Am:	184.00	35.00	59.14	59.14	65.21
	a) Deposit Dalam Negeri	184.00	35.00	39.00	39.00	45.07
	b) Saham	0.00	0.00	20.14	20.14	20.14
	Jumlah	204.78	55.14	59.14	61.14	65.21

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.3.2.5. Analisis Audit mendapati pendapatan daripada pelaburan Am pada tahun 2013 menunjukkan sedikit penurunan sejumlah RM0.78 juta atau 10.2% menjadi RM6.87 juta berbanding RM7.65 juta pada tahun 2012. Penurunan ini adalah disebabkan penyusutan pendapatan daripada pelaburan Deposit Dalam Negeri. Pendapatan Deposit Dalam Negeri telah menurun sejumlah RM0.68 juta menjadi RM5.04 juta pada tahun 2013 berbanding RM5.72 juta pada tahun 2012. Pendapatan pelaburan Saham pada tahun 2013 berkurangan daripada tahun 2012 dengan memperolehi sejumlah RM1.83 juta. Pendapatan pelaburan Saham diperolehi daripada agihan dividen saham Malaysia Airports Berhad berjumlah RM0.25 juta dan Petronas Dagangan Berhad berjumlah RM1.58 juta. Pendapatan pelaburan Am pada tahun 2013 berbanding tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 4.8**. Manakala kedudukan keuntungan pelaburan Am bagi tahun 2009 hingga tahun 2013 adalah seperti di **Jadual 4.9**. Hasil pendapatan yang diperolehi daripada pelaburan dalam Malaysia Airports Berhad dan Petronas Dagangan Berhad berjumlah RM1.83 juta pada tahun 2013 sepatutnya diperakaunkan sebagai hasil Kerajaan Negeri sebaliknya telah diperakaunkan sebagai hasil Akaun Amanah SSI berdasarkan keputusan Majlis Mesyuarat Kerajaan (MMK) bertarikh 22 Februari 2011 walaupun pelaburan ini adalah daripada lebihan Akaun Hasil Disatukan. Perkara ini telah dibangkitkan di dalam Laporan Ketua Audit Negara tahun 2012.

Jadual 4.8
Keuntungan Pelaburan Am Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Butiran	Tahun		Perubahan	
	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
a) Deposit Dalam Negeri	5.72	5.04	-0.68	-11.9
b) Saham	1.93	1.83	-0.10	-5.2
Jumlah	7.65	6.87	-0.78	-10.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri dan Penyata Terimaan Dan Bayaran SSI

Jadual 4.9
Keuntungan Pelaburan Am Bagi Tahun 2009 Hingga Tahun 2013

Butiran	Tahun				
	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)
a) Deposit Dalam Negeri	3.29	3.79	5.84	5.72	5.04
b) Sekuriti Kerajaan Malaysia	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00
c) Saham	1.24	1.60	2.33	1.93	1.83
Jumlah	4.54	5.39	8.17	7.65	6.87

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4. AKAUN HASIL DISATUKAN

4.4.1. Akaun Hasil Disatukan mengakaunkan semua terimaan wang serta perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri. Akaun ini ditubuhkan mengikut Perkara 97 Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7(a), Akta Tatacara Kewangan 1957. Kerajaan Negeri telah mengakhiri tahun kewangan 2013 dengan surplus semasa berjumlah RM5.19 juta atau 113.4% berbanding defisit berjumlah RM38.62 juta pada tahun 2012. Surplus ini adalah

disebabkan hasil yang diperolehi berjumlah RM518.43 juta adalah melebihi perbelanjaan yang berjumlah RM513.24 juta. Dengan surplus semasa ini, baki defisit terkumpul Akaun Hasil Disatukan telah menurun daripada RM334.46 juta pada tahun 2012 kepada RM329.27 juta pada tahun 2013. Kedudukan Akaun Hasil Disatukan adalah seperti di **Jadual 4.10**.

Jadual 4.10
Akaun Hasil Disatukan Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
	Baki Pada 1 Januari	-295.84	-334.46	-38.62	13.1
	Hasil	418.46	518.43	99.97	23.9
1.	Hasil Cukai	227.42	318.54	91.12	40.1
2.	Hasil Bukan Cukai	59.87	62.15	2.28	3.9
3.	Terimaan Bukan Hasil	131.17	137.74	6.57	5.0
	Perbelanjaan	457.08	513.24	56.16	12.3
1.	Emolumen	178.58	189.15	10.57	5.9
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	111.95	119.13	7.18	6.4
3.	Aset	11.42	7.90	-3.52	-30.8
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	144.90	187.37	42.47	29.3
5.	Perbelanjaan Lain	10.23	9.69	-0.54	-5.3
	Surplus/Defisit	-38.62	5.19	43.81	-113.4
	Baki Pada 31 Disember	-334.46	-329.27	5.19	-1.6

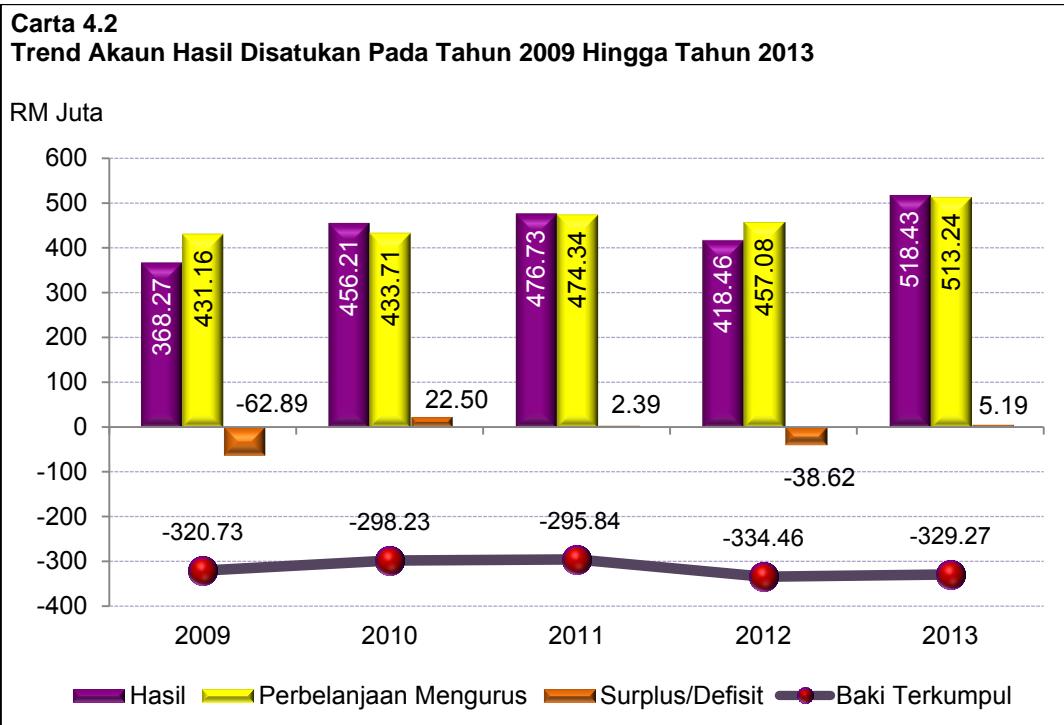
Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.2. Prestasi Akaun Hasil Disatukan bagi tempoh tahun 2009 hingga tahun 2013 adalah seperti di **Jadual 4.11** dan **Carta 4.2**.

Jadual 4.11
Baki Akaun Hasil Disatukan Bagi Tahun 2009 Hingga Tahun 2013

Bil.	Butiran	Tahun				
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)
	Baki Pada 1 Januari	-257.84	-320.73	-298.23	-295.84	-334.46
	Hasil	368.27	456.21	476.73	418.46	518.43
1.	Hasil Cukai	188.97	273.90	258.92	227.42	318.54
2.	Hasil Bukan Cukai	50.42	56.13	56.41	59.87	62.15
3.	Terimaan Bukan Hasil	128.88	126.18	161.40	131.17	137.74
	Perbelanjaan	431.16	433.71	474.34	457.08	513.24
1.	Emolumen	157.45	152.21	159.84	178.58	189.15
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	94.62	95.61	106.79	111.95	119.13
3.	Aset	4.96	9.58	10.74	11.42	7.90
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	165.61	167.03	184.63	144.90	187.37
5.	Perbelanjaan Lain	8.52	9.28	12.34	10.23	9.69
	Surplus/Defisit	-62.89	22.50	2.39	-38.62	5.19
	Baki Pada 31 Disember	-320.73	-298.23	-295.84	-334.46	-329.27

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.3. Hasil

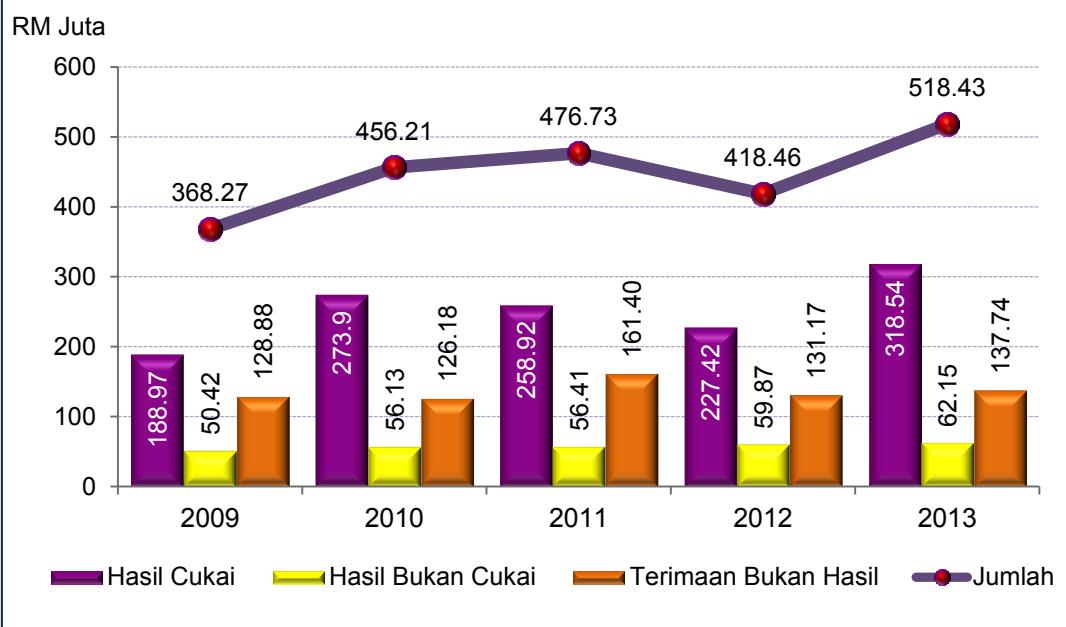
Hasil Kerajaan Negeri adalah terdiri daripada Hasil Cukai, Hasil Bukan Cukai dan Terimaan Bukan Hasil. Hasil Cukai adalah hasil yang dikutip berasaskan perundangan yang diluluskan oleh Parlimen atau Dewan Undangan Negeri. Hasil Bukan Cukai adalah hasil yang dikutip bagi perkhidmatan yang disediakan oleh Kerajaan untuk rakyat. Terimaan Bukan Hasil pula adalah terdiri daripada pelbagai pemberian yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan. Kerajaan Negeri menganggarkan RM640.55 juta kutipan hasil pada tahun 2013. Pada keseluruhannya hasil yang dikutip pada tahun 2013 adalah berjumlah RM518.43 juta iaitu 80.9% daripada anggaran hasil. Hasil pada tahun semasa meningkat agak ketara sejumlah RM99.97 juta atau 23.9% berbanding tahun 2012 berjumlah RM418.46 juta seperti di **Jadual 4.12** dan **Carta 4.3**.

Jadual 4.12
Kutipan Hasil Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Hasil Cukai	227.42	318.54	91.12	40.1
2.	Hasil Bukan Cukai	59.87	62.15	2.28	3.8
3.	Terimaan Bukan Hasil	131.17	137.74	6.57	5.0
Jumlah		418.46	518.43	99.97	23.9

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Carta 4.3
Kutipan hasil Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2009 Hingga Tahun 2013

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.3.1. Hasil Cukai

Hasil Cukai mencatatkan pungutan tertinggi dalam komponen Hasil Kerajaan Negeri pada tahun 2013 iaitu berjumlah RM318.54 juta atau 61.4% daripada jumlah keseluruhan hasil. Hasil cukai tahun semasa mencatatkan peningkatan berjumlah RM91.12 juta menjadi RM318.54 juta berbanding tahun 2012 berjumlah RM227.42 juta. Peningkatan kutipan Hasil Cukai adalah disebabkan kutipan premium tanah meningkat mendadak sejumlah RM106.87 juta atau 263.2% berbanding tahun 2012. Manakala kutipan bagi Tunggakan Sewa Tanah (Berulang) menunjukkan peningkatan sejumlah RM7.69 juta atau 52.2% berbanding RM14.74 juta pada tahun 2013. Peningkatan ini membantu pencapaian prestasi hasil Kerajaan Negeri bagi tahun 2013 walaupun terdapat penurunan ketara hasil utama Kerajaan Negeri terutamanya Premium Hutan yang menunjukkan penurunan ketara sejumlah RM20.12 juta atau 61.1% menjadi RM10.80 juta berbanding RM32.93 juta pada tahun 2012. Selain itu, beberapa hasil cukai Kerajaan Negeri menunjukkan sedikit peningkatan antaranya Cukai Tanah yang mencatatkan peningkatan sejumlah RM1.14 juta atau 1.1% menjadi RM108.22 juta berbanding RM107.08 juta pada tahun 2012. Pada tahun 2013, Kerajaan Negeri telah mewujudkan kod akaun baharu bagi mengklasifikasikan semula penerimaan Royalti Pengeluaran Bahan Galian berjumlah RM2.18 juta yang sebelum ini dimasukkan sebagai Royalti Pengeluaran Bahan Batuan.

4.4.3.2. Hasil Bukan Cukai

Hasil Bukan Cukai pada tahun 2013 meningkat sejumlah RM2.28 juta menjadi RM62.15 juta berbanding tahun 2012 berjumlah RM59.87 juta. Peningkatan ini antaranya disebabkan pertambahan hasil daripada Denda-denda dan Rampasan yang meningkat sejumlah RM4.08 juta menjadi RM8.83 juta berbanding RM4.75 juta pada tahun 2012.

4.4.3.3. Terimaan Bukan Hasil

Terimaan Bukan Hasil telah mencatatkan peningkatan berjumlah RM6.57 juta kepada RM137.74 juta pada tahun 2013 berbanding RM131.17 juta pada tahun 2012. Pemberian Kekurangan Akaun Mengurus menunjukkan peningkatan tertinggi pada tahun 2013 dengan memperolehi sejumlah RM11.43 juta berbanding sifar pada tahun 2012. Manakala Pelbagai Pemberian Dan Caruman menunjukkan penurunan tertinggi iaitu sejumlah RM5.14 juta menjadi RM3.06 juta berbanding RM8.20 juta pada tahun 2012.

4.4.3.4. Peningkatan Dan Penurunan Hasil Ketara Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Butiran hasil yang mengalami peningkatan dan penurunan yang ketara pada tahun 2013 berbanding tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 4.13** dan **Jadual 4.14**.

Jadual 4.13

Antara Peningkatan Hasil Yang Ketara Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan		Punca
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Premium Tanah	40.60	147.47	106.87	263.2	<ul style="list-style-type: none"> • Bayaran premium di bawah <i>one off</i> daripada Jabatan Ketua Pengarah Tanah dan Galian. • Kelulusan pemberimilikan tanah bertambah • Wang pertaruhan yang di pelaras ke akaun hasil.
2.	Tuggakan Sewa Tanah (Berulang)	14.74	22.43	7.69	52.2	Bayaran tuggakan hasil berjumlah RM8.08 juta oleh Tanjung Rhu Land Sdn. Bhd. di Pejabat Tanah Langkawi.
3.	Denda-denda dan rampasan	4.75	8.83	4.08	85.9	Peningkatan kutipan denda lewat membayar cukai, denda gagal menyiapkan projek dan denda kesalahan jenayah syariah di Pejabat Tanah Langkawi, JKR Negeri, Mahkamah Rendah Syariah dan Pejabat Tanah Kota Setar.
4.	Deposit Tak Dituntut	0.10	2.38	2.28	2,280.0	Pelarasan deposit yang tidak tuntut ke akaun hasil di Pejabat Tanah Kota Setar berjumlah RM1.84 juta.
5.	Pemberian Kekurangan Akaun Mengurus	0.00	11.43	11.43	100.0	Terimaan dalam tahun 2013 berjumlah RM11.43 juta berbanding tiada terimaan dalam tahun 2012.
6.	Pemberian Bayaran Bagi Membiayai Separuh Kos Perbelanjaan Pengurusan (50%) Bagi Jabatan Di bawah Senarai Bersama	23.06	25.36	2.30	10.0	Pemberian yang diterima dari Kerajaan Persekutuan bagi membiayai separuh kos perbelanjaan pengurusan bagi jabatan-jabatan negeri.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Jadual 4.14
Antara Penurunan Hasil Yang Ketara Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Bil.	Butiran Hasil	Tahun		Perubahan		Punca
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Premium Hutan	32.93	10.80	-22.13	-67.2	Kawasan pembalakan yang diluluskan berkurangan pada tahun 2013 seluas 4,612 hektar berbanding 8,542 hektar pada tahun 2012.
2.	Royalti Pengeluaran Bahan Hutan	3.75	2.62	-1.13	-30.1	Pengeluaran hasil hutan seperti balak, rotan dan buluh yang berkurangan.
3.	Bayaran Kemajuan Tanah	1.53	0.80	-0.73	-47.7	Pengurangan kelulusan ke atas bayaran ubah jenis kegunaan tanah.
4.	Pemberian Bayaran 10% Kerana Melaksanakan Projek Pembangunan Persekutuan	33.06	31.32	-1.74	-5.3	Pelaksanaan projek-projek Kerajaan Persekutuan pada tahun 2012 berkurangan.
5.	Pelbagai Pemberian Dan Caruman	8.20	3.06	-5.14	-63.0	Hapus kira oleh Kerajaan Persekutuan bagi baki pinjaman Projek Dewan Undangan Negeri bagi tahun 2013.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.3.5. Penyumbang utama hasil Kerajaan terdiri daripada Premium Tanah, Cukai Tanah, Pemberian Bayaran 10% Kerana Melaksanakan Projek Pembangunan Persekutuan, Pemberian Mengikut Bilangan Penduduk, Tunggakan Sewa Tanah (Berulang), Tanah (Bayaran Pendaftaran Surat cara Urusan Tanah) dan Premium Hutan. Ketujuh-tujuh hasil ini menyumbang sejumlah RM258.39 juta atau 49.8% daripada keseluruhan hasil dalam tahun 2013 berbanding kutipan berjumlah RM278.63 juta atau 66.6% dalam tahun 2012 seperti di **Jadual 4.15**. Manakala trend kutipan bagi tempoh 5 tahun dari tahun 2009 hingga tahun 2013 adalah seperti di **Jadual 4.16**. Kutipan cukai pada tahun 2013 adalah yang tertinggi dalam tempoh 5 tahun tersebut. Kutipan Cukai Tanah merupakan penyumbang terbesar pada setiap tahun dengan kutipan berjumlah RM512.08 juta bagi tempoh tersebut dan diikuti oleh Premium Tanah dan Premium Hutan yang masing-masingnya berjumlah RM308.54 juta dan RM200.24 juta.

Jadual 4.15**Antara Penyumbang Utama Hasil Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2012 Dan Tahun 2013**

Bil.	Butiran	Tahun			
		2012 (RM Juta)	(%)	2013 (RM Juta)	(%)
1.	Premium Tanah	40.60	9.7	147.47	28.4
2.	Cukai Tanah	107.08	25.6	111.00	21.0
3.	Pemberian Bayaran 10% Kerana Melaksanakan Projek Pembangunan Persekutuan	33.06	7.9	31.32	6.0
4.	Pemberian Mengikut Bilangan Penduduk	28.11	6.7	23.36	4.5
5.	Tunggakan Sewa Tanah (Berulang)	14.74	3.5	22.43	4.3
6.	Tanah (Bayaran Pendaftaran Surat cara Urusan Tanah)	22.11	5.3	21.90	4.2
7.	Premium Hutan	32.93	7.9	10.80	2.1
Jumlah		278.63	66.6	258.39	49.8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Jadual 4.16**Antara Penyumbang Utama Hasil Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2009 Hingga Tahun 2013**

Bil.	Butiran	Tahun					Jumlah (RM Juta)
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	
1.	Cukai Tanah	85.37	104.06	104.57	107.08	111.00	512.08
2.	Premium Tanah	26.63	58.12	35.72	40.60	147.47	308.54
3.	Premium Hutan	33.05	48.54	74.92	32.93	10.80	200.24
4.	Pemberian Bayaran 10% Kerana Melaksanakan Projek Pembangunan Persekutuan	0.00	43.82	60.63	33.06	31.32	168.83
5.	Pemberian Mengikut Bilangan Penduduk	26.92	27.27	27.85	28.11	23.36	133.51
6.	Tunggakan Sewa Tanah (Berulang)	15.74	35.45	13.86	14.74	22.43	102.22
7.	Tanah (Bayaran Pendaftaran Surat cara Urusan Tanah)	17.89	21.99	19.57	22.11	21.90	103.46
Jumlah		205.60	339.25	337.12	278.63	368.28	1,528.88

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.4. Perbelanjaan Mengurus

4.4.4.1. Perbelanjaan Mengurus terdiri daripada Perbelanjaan Tanggungan dan Perbelanjaan Bekalan. Perbelanjaan ini diperakaunkan ke Akaun Hasil Disatukan seperti yang diperuntukkan oleh Perkara 98 Perlembagaan Persekutuan, Perbelanjaan Tanggungan adalah perbelanjaan yang dipertanggungkan terus kepada Kumpulan Wang Disatukan seperti peruntukan Diraja, Speaker Dewan Undangan Negeri, Suruhanjaya Perkhidmatan Awam, hutang kerajaan, pampasan, pencen dan ganjaran. Manakala Perbelanjaan Bekalan adalah perbelanjaan bagi membiayai kegiatan harian Jabatan Negeri. Pada tahun 2013, sejumlah RM656.52 juta peruntukan Perbelanjaan Mengurus telah diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri. Perbelanjaan mengurus sebenar pada tahun 2013 adalah berjumlah RM513.24 juta iaitu 78.2% daripada jumlah perbelanjaan yang diluluskan. Perbandingan anggaran dengan perbelanjaan mengurus sebenar adalah seperti **Jadual 4.17**.

Jadual 4.17
Perbandingan Anggaran Perbelanjaan Dengan Perbelanjaan Mengurus Sebenar
Bagi Tahun 2013

Bil.	Butiran	Anggaran Perbelanjaan (RM Juta)	Perbelanjaan Sebenar (RM Juta)	Pencapaian (%)
1.	Emolumen	227.20	189.15	83.3
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	130.47	119.13	91.3
3.	Aset	12.88	7.90	61.3
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	269.73	187.37	69.5
5.	Perbelanjaan Lain	16.24	9.69	59.7
Jumlah		656.52	513.24	78.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.4.2. Perbelanjaan Mengurus Kerajaan Negeri secara keseluruhannya meningkat sejumlah RM56.16 juta atau 12.3% iaitu daripada RM457.08 juta pada tahun 2012 kepada RM513.24 juta pada tahun 2013. Analisis Audit mendapati 3 kategori perbelanjaan menunjukkan peningkatan antara RM7.18 juta hingga RM42.47 juta atau 5.9% hingga 29.3%. Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap menunjukkan peningkatan tertinggi iaitu sejumlah RM42.47 juta atau 29.3% diikuti Emolumen yang meningkat sejumlah RM10.57 juta atau 5.9% serta Perkhidmatan Dan Bekalan yang meningkat sejumlah RM7.18 juta atau 6.4%. Manakala 2 kategori perbelanjaan iaitu Aset menunjukkan penurunan ketara sejumlah RM3.52 juta atau 30.8% diikuti Perbelanjaan lain yang menurun sejumlah RM0.54 juta atau 5.3%. Kedudukan perbelanjaan mengurus mengikut kategori pada tahun 2013 berbanding tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 4.18**.

Jadual 4.18
Perbelanjaan Mengurus Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Emolumen	178.58	189.15	10.57	5.9
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	111.95	119.13	7.18	6.4
3.	Aset	11.42	7.90	-3.52	-30.8
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	144.90	187.37	42.47	29.3
5.	Perbelanjaan Lain	10.23	9.69	-0.54	-5.3
Jumlah		457.08	513.24	56.16	12.3

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.4.3. Perubahan Perbelanjaan Yang Ketara Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Antara butiran perbelanjaan yang menunjukkan peningkatan dan penurunan ketara pada tahun 2013 berbanding tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 4.19**.

Jadual 4.19**Peningkatan/Penurunan Perbelanjaan Yang Ketara Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012**

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan		Punca
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
Peningkatan						
1.	Perkhidmatan Ikhtisas Dan Perkhidmatan Lain Yang Dibeli Dan Hospitaliti	52.27	56.37	4.10	7.8	Peningkatan bayaran perkhidmatan yang dibeli sejumlah RM3.19 juta dan bayaran kepada pekerja sementara sejumlah RM1.86 juta.
2.	Faedah Kewangan Kakitangan Awam	10.41	13.15	2.74	26.3	Peningkatan bayaran bagi Kadar Imbuhan Tahunan dan Bayaran Khas Prestasi pada tahun 2013.
3.	Pemberian Dan Serahan Kepada Negeri	5.54	46.29	40.75	735.5	Peningkatan pindahan ke KW Pembangunan pada tahun 2013 sejumlah RM46.00 juta berbanding RM3.00 juta pada tahun 2012.
Penurunan						
4.	Bayaran-bayaran lain	8.13	3.21	4.92	60.5	Pengurangan sejumlah RM4.92 juta termasuk penurunan perbelanjaan yuran-yuran lain, cukai dan pelbagai kepada RM3.21 juta sahaja berbanding RM8.13 juta pada tahun 2012.
5.	Kenderaan dan Jentera	5.33	2.43	2.90	54.4	Pengurangan pembelian kenderaan penumpang (termasuk van, bas, kereta dan motosikal) bagi tahun 2013 berjumlah RM1.95 juta berbanding RM4.50 juta pada tahun 2012.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.4.4. Perbelanjaan Mengurus Bagi Tahun 2009 Hingga Tahun 2013

Kedudukan perbelanjaan mengurus dalam tempoh 5 tahun adalah seperti di **Jadual 4.20** dan **Carta 4.4**. Perbelanjaan mengurus bagi tahun 2013 adalah yang tertinggi dalam tempoh 5 tahun.

Jadual 4.20**Perbelanjaan Mengurus Bagi Tahun 2009 Hingga Tahun 2013**

Bil.	Butiran	Tahun				
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)
1.	Emolument	157.45	152.21	159.84	178.58	189.15
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	94.62	95.61	106.79	111.95	119.13
3.	Aset	4.96	9.58	10.74	11.42	7.90
4.	Pemberian Dan Kenaan Tetap	165.61	167.03	184.63	144.90	187.37
5.	Perbelanjaan Lain	8.52	9.28	12.34	10.23	9.69
Jumlah		431.16	433.71	474.34	457.08	513.24

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.4.5. Bayaran Di Bawah Arahan Perbendaharaan 58(a)

Arahan Perbendaharaan 58(a) [AP58(a)] memperuntukkan bahawa bayaran terhadap bekalan/perkhidmatan yang telah diterima pada tahun sebelumnya boleh dibuat pada tahun semasa dengan syarat Jabatan mempunyai baki peruntukan yang mencukupi pada tahun di mana bekalan/perkhidmatan tersebut diterima dan tiada sebarang keraguan tentang sebab berlaku kelewatan pembayaran tersebut. Pada tahun 2013, bayaran di bawah AP58(a) adalah berjumlah RM6.73 juta meningkat dengan ketara iaitu sejumlah RM6.07 juta atau 919.7% berbanding RM0.66 juta pada 2012. Pembayaran di bawah AP58(a) sebahagian besarnya adalah untuk menjelaskan perbelanjaan perkhidmatan dan bekalan, pemberian dan bantuan untuk kebajikan masyarakat serta kos rawatan sakit kakitangan Kerajaan Negeri yang diterima bagi tahun 2009 dan 2011. Ini termasuk juga bayaran bagi menjelaskan bil tertunggak untuk penyenggaraan kenderaan jabatan SUK tahun 2007, 2008, 2009 dan 2011. Pembayaran tersebut telah dibuat kerana peruntukan tidak mencukupi bagi tahun berkenaan dan tuntutan lewat diterima daripada pemohon. Semua perbelanjaan tersebut telah mendapat kelulusan daripada Bendahari Negeri dan Pegawai Kewangan Negeri. Pada pandangan Audit masalah kelewatan ini perlu diatasi kerana ia menjelaskan peruntukan tahun semasa. Jabatan yang mencatat perbelanjaan tertinggi adalah seperti di **Jadual 4.21**.

Jadual 4.21
Jabatan/Pejabat Yang Membuat Bayaran Di Bawah AP58(a)
Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Bil.	Jabatan/Pejabat	2012		2013	
		Bil. Baucar Bayaran	Jumlah (RM Juta)	Bil. Baucar Bayaran	Jumlah (RM Juta)
1.	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri	50	0.15	441	2.36
2.	Dewan Undangan Negeri Dan MMK	55	0.13	326	1.17
3.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	3	0.00	211	0.82
4.	Jabatan Pertanian	3	0.01	93	0.27
5.	Jabatan Kerja Raya	32	0.11	168	0.31
6.	Jabatan Perhutanan	26	0.04	63	0.17
7.	Lain-lain Jabatan	169	0.22	762	1.63
Jumlah		338	0.66	2,064	6.73

Sumber: Rekod Perbendaharaan Negeri Kedah

4.5. AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

4.5.1. Akaun Pinjaman Disatukan Kerajaan Negeri Kedah mengakaunkan semua pinjaman yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan untuk melaksanakan projek seperti Rancangan Bekalan Air, Perumahan Awam Kos Rendah (PAKR), Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah (PKNK) dan Pelbagai. Selain itu, Akaun ini juga mengakaunkan pinjaman yang diagihkan ke Kumpulan Wang Pembangunan dan Kumpulan Wang Bekalan Air.

4.5.2. Baki terkumpul Akaun Pinjaman Disatukan pada akhir tahun 2013 meningkat sejumlah RM1.61 juta atau 5.8% iaitu dari RM27.53 juta pada tahun 2012 kepada RM29.14 juta pada tahun 2013. Baki terkumpul Akaun Pinjaman Disatukan mengikut kategori pinjaman pada tahun 2013 berbanding tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 4.22**.

Jadual 4.22
Akaun Pinjaman Disatukan Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Rancangan Bekalan Air	25.59	27.20	1.61	6.3
2.	Pelbagai	1.94	1.94	0.00	0.0
Jumlah		27.53	29.14	1.61	5.8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.5.3. Sejumlah RM13.00 juta telah diterima dalam tahun semasa bagi pinjaman Bekalan Air dan sejumlah RM11.39 juta telah dipindahkan ke Kumpulan Wang Bekalan Air. Tiada terimaan bagi pinjaman PAKR, PKNK dan Pelbagai dalam tahun 2013. Kedudukan terimaan dan pindahan di Akaun Pinjaman Disatukan pada tahun 2013 adalah seperti di **Jadual 4.23**.

Jadual 4.23
Kedudukan Terimaan Dan Pindahan Akaun Pinjaman Disatukan
Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Butiran	Tahun		Perubahan	
	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	36.18	27.53	-8.65	-23.9
Terimaan	16.90	13.00	-3.90	-23.1
Pindahan	25.55	11.39	-14.16	-55.4
Baki Pada 31 Disember	27.53	29.14	1.61	5.8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.5.4. Mengikut Piawaian Perakaunan Kerajaan 5 (PPK5) pinjaman yang diambil untuk tujuan pembangunan dan perumahan yang telah dikreditkan ke Akaun Pinjaman Disatukan perlu dipindahkan ke Kumpulan Wang Pembangunan dan Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan masing-masing. Analisis Audit mendapati sejumlah RM29.14 juta baki pinjaman masih belum dipindahkan pada akhir tahun 2013 yang terdiri daripada RM13.00 juta baki pinjaman yang diterima pada tahun semasa dan RM16.14 juta baki pinjaman yang diterima pada tahun sebelumnya kerana pinjaman hanya akan dipindahkan apabila tuntutan bayaran pelaksanaan kerja diterima daripada Pihak Bekalan Air. Kedudukan baki pinjaman yang belum dipindahkan mengikut jenis pinjaman dan tahun pinjaman diterima adalah seperti di **Jadual 4.24**.

Jadual 4.24
Kedudukan Baki Pinjaman Yang Belum Dipindahkan Sehingga 31 Disember 2013

Bil.	Butiran	Baki Pinjaman Belum Dipindahkan (RM Juta)	Tahun Pinjaman	
			2012 dan tahun sebelumnya.	2013.
1.	Rancangan Bekalan Air	14.20	2012 dan tahun sebelumnya.	
		13.00		2013.
2.	Pelbagai	1.94	Sebelum 2005.	
Jumlah		29.14		

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.5.5. Baki pinjaman bagi tahun 2009 hingga tahun 2013 yang belum dipindahkan adalah seperti di **Jadual 4.25**.

Jadual 4.25
Baki Pinjaman Bagi Tahun 2009 Hingga Tahun 2013 Yang Belum Dipindahkan

Bil.	Butiran	Tahun				
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)
1.	Rancangan Bekalan Air	27.30	29.62	28.72	25.59	27.20
2.	Perumahan Awam Kos Rendah	5.52	5.52	5.52	0.00	0.00
3.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	0.00	40.0	0.00	0.00	0.00
4.	Pelbagai	1.94	1.94	1.94	1.94	1.94
Jumlah		34.76	77.08	36.18	27.53	29.14

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6. AKAUN AMANAH DISATUKAN

Akaun Amanah Disatukan adalah sebahagian daripada Kumpulan Wang Disatukan. Akaun ini ditubuhkan mengikut Perkara 99 Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7 Akta Tatacara Kewangan 1957. Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam dan Akaun Deposit. Semua penerimaan dan pembayaran wang amanah diakaunkan mengikut kehendak Arahan Amanah dan Surat Cara Amanah di bawah Seksyen 9 dan Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957. Baki Akaun Amanah Disatukan pada tahun 2013 berjumlah RM509.07 juta meningkat sejumlah RM32.94 juta atau 6.9% berbanding RM476.13 juta pada tahun 2012. Kedudukan Akaun Amanah Disatukan pada tahun 2013 berbanding tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 4.26**.

Jadual 4.26

Baki Akaun Amanah Disatukan Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	-618.28	-685.58	-67.30	10.9
	Kumpulan Wang Pembangunan	-796.61	-866.28	-69.67	8.7
	Kumpulan Wang Bekalan Air	108.64	98.64	-10.00	-9.2
	Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	69.69	82.06	12.37	17.8
2.	Kumpulan Wang Amanah Awam	875.95	934.13	58.18	6.6
3.	Akaun Deposit	218.46	260.52	42.06	19.3
Jumlah		476.13	509.07	32.94	6.9

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.1. Analisis Audit menunjukkan peningkatan baki Kumpulan Wang Amanah Disatukan sejumlah RM32.94 juta pada tahun 2013 adalah disebabkan baki Kumpulan Wang Amanah Awam mengalami peningkatan sejumlah RM58.18 juta atau 6.6% menjadi RM934.13 juta berbanding RM875.95 juta pada tahun 2012. Baki defisit Kumpulan Wang Amanah Kerajaan meningkat sejumlah RM67.30 juta atau 10.9% menjadi defisit RM685.58 juta pada tahun 2013 berbanding defisit RM618.28 juta pada tahun 2012. Manakala Baki Akaun Deposit menunjukkan peningkatan sejumlah RM42.06 juta atau 19.3% menjadi RM260.52 juta. Kedudukan baki akaun Amanah Disatukan bagi tahun 2009 hingga tahun 2013 adalah seperti di **Jadual 4.27**.

Jadual 4.27

Baki Akaun Amanah Disatukan Bagi Tahun 2009 Hingga Tahun 2013

Bil.	Butiran	Tahun				
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)
1.	Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	-271.56	-378.12	-498.08	-618.28	-685.58
2.	Kumpulan Wang Amanah Awam	596.92	709.26	798.14	875.95	934.13
3.	Akaun Deposit	226.13	218.29	211.96	218.46	260.52
Baki Pada 31 Disember		551.49	549.43	512.02	476.13	509.07

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.2. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan adalah ditubuhkan di bawah peruntukan Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 bagi maksud tertentu. Kumpulan Wang Amanah ini adalah kumpulan wang pusingan yang mana pembayaran daripada kumpulan wang ini tidak boleh melebihi had peruntukan yang diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri. Kumpulan Wang Amanah ini terdiri daripada Kumpulan Wang Pembangunan, Kumpulan Wang Bekalan Air dan Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan.

4.6.2.1. Kumpulan Wang Pembangunan

- a. Kumpulan Wang Pembangunan ditubuhkan di bawah Akta Kumpulan Wang Pembangunan Tahun 1966 (Akta 70) dan diperakaunkan dalam Penyata Kumpulan Wang Pembangunan. Sumber kewangan bagi kumpulan wang ini terdiri daripada pindahan dari Akaun Hasil Disatukan dan Bayaran Balik Pinjaman dari Agensi Negeri bagi Sumber Negeri. Manakala daripada Sumber Persekutuan antaranya Pemberian berdasarkan Tahap Pembangunan, Ekonomi Dan Kesejahteraan Hidup dan Pemberian Pertambahan Hasil.
- b. Penerimaan kumpulan wang ini pada tahun 2013 adalah berjumlah RM223.35 juta berbanding RM141.68 juta pada tahun 2012. Manakala perbelanjaan pembangunan pada tahun 2013 berjumlah RM293.02 juta berbanding RM215.59 juta pada tahun 2012, peningkatan sejumlah RM77.43 juta atau 35.9%. Baki defisit terkumpul Kumpulan Wang Pembangunan meningkat menjadi RM866.28 juta berbanding RM796.61 juta pada akhir tahun 2012. Peningkatan baki defisit ini berlaku kerana terimaan sebenar berjumlah RM223.35 juta adalah kurang daripada perbelanjaan sebenar berjumlah RM293.02 juta. Kedudukan Kumpulan Wang Pembangunan pada tahun 2013 berbanding tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 4.28**.

Jadual 4.28

Kedudukan Kumpulan Wang Pembangunan Pada Tahun 2013 Berbanding 2012

Butiran	Tahun		Perubahan	
	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	-722.70	-796.61	-73.91	10.2
Terimaan	141.68	223.35	81.67	57.6
Bayaran	215.59	293.02	77.43	35.9
Defisit	-73.91	-69.67	4.24	-5.7
Baki Pada 31 Disember	-796.61	-866.28	-69.67	8.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.2.2. Kumpulan Wang Bekalan Air

- a. Kumpulan Wang ini ditubuhkan di bawah Seksyen 3(1), Akta 230 (Akta Kumpulan Wang Bekalan Air). Tujuan penubuhannya adalah untuk membiayai perbelanjaan pengurusan bekalan air, pembayaran balik pinjaman dan perbelanjaan

pembangunan. Sumber kewangan Kumpulan Wang ini terdiri daripada pindahan dari Akaun Hasil Disatukan dan Akaun Pinjaman Disatukan. Jabatan Bekalan Air Negeri Kedah telah dikorporatkan pada bulan Januari 2010 dan menjadi entiti yang berasingan daripada Kerajaan Negeri. Perbelanjaan yang diperakaunkan di dalam Kumpulan Wang Bekalan Air adalah merupakan bayaran penyelesaian bagi projek-projek pembangunan yang dilaksanakan sebelum pengkorporatan serta projek-projek yang dibiayai melalui pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan yang dibuat melalui Kerajaan Negeri.

- b.** Pada tahun 2013, Kumpulan Wang Bekalan Air telah membelanjakan sejumlah RM21.39 juta melibatkan sejumlah RM10.00 juta untuk perbelanjaan pengurusan bekalan air dan sejumlah RM11.39 juta untuk perbelanjaan pembangunan. Kumpulan Wang Bekalan Air telah mencatatkan defisit semasa berjumlah RM10.00 juta berbanding RM15.50 juta pada tahun 2012. Baki defisit berlaku kerana terimaan sebenar hanya berjumlah RM11.39 juta iaitu pindahan daripada Akaun Pinjaman Disatukan berbanding perbelanjaan sebenar berjumlah RM21.39 juta. Defisit ini menyebabkan baki Kumpulan Wang ini merosot kepada RM98.64 juta berbanding RM108.64 juta pada tahun 2012. Kedudukan Kumpulan Wang Bekalan Air pada tahun 2013 berbanding tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 4.29**.

Jadual 4.29

Kumpulan Wang Bekalan Air Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Perkara	Tahun		Perubahan	
	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	124.14	108.64	-15.50	-12.5
Terimaan	21.53	11.39	-10.14	-47.1
Bayaran	37.03	21.39	-15.64	-42.2
Defisit	-15.50	-10.00	5.50	-35.5
Baki Pada 31 Disember	108.64	98.64	-10.00	-9.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.2.3. Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Penyata Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan tahun 2013 mengandungi 12 akaun terdiri daripada 6 Akaun Penyelesaian, 1 Akaun Perniagaan, 4 Akaun Pinjaman dan 1 akaun Pelbagai Kumpulan Wang. Pada akhir tahun 2013, baki Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan ini berjumlah RM82.06 juta berbanding RM69.69 juta pada tahun 2012 iaitu meningkat sejumlah RM12.37 juta atau 17.8%. Analisis Audit terhadap 12 akaun tersebut mendapati peningkatan adalah disebabkan peningkatan Akaun Kena Bayar di bawah Akaun Penyelesaian sejumlah RM15.29 juta atau 41.6% pada tahun 2013 menjadi RM52.07 juta berbanding RM36.78 juta pada tahun 2012. Kedudukan Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada tahun 2013 berbanding tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 4.30**.

Jadual 4.30**Kedudukan Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012**

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Akaun Penyelesaian	44.74	57.35	12.61	28.2
2.	Akaun Perniagaan	1.35	1.06	-0.29	-21.5
3.	Akaun Pinjaman	3.60	3.65	0.05	1.4
4.	Pelbagai Kumpulan Wang	20.00	20.00	0.00	0.0
Jumlah		69.69	82.06	12.37	17.8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

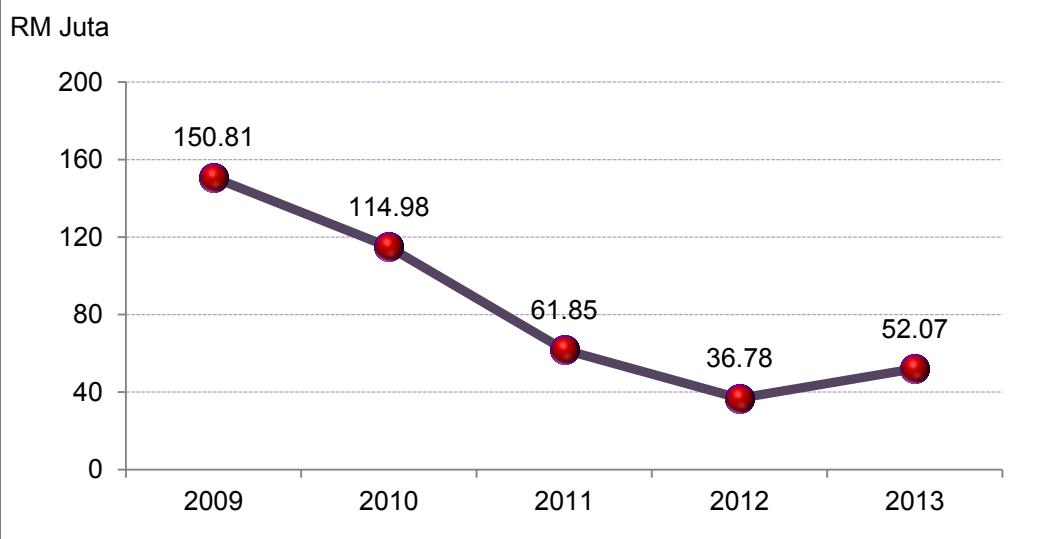
- a. **Akaun Kena Bayar** - Akaun ini diwujudkan bagi menyelesaikan tanggungan Kerajaan Negeri terhadap perbelanjaan tahun semasa yang telah disempurnakan tetapi pembayaran belum sempat dilakukan pada akhir tahun 2013. Semua pembayaran perbelanjaan di bawah Akaun Kena Bayar (AKB) ini perlu dijelaskan pada awal tahun berikutnya. Mengikut Penyata Kewangan tahun 2013, AKB berjumlah RM52.07 juta berbanding RM36.78 juta pada tahun 2012. Jumlah tersebut telah meningkat sejumlah RM15.29 juta atau 41.6%. AKB pada tahun 2013 terdiri daripada perbelanjaan mengurus dan pembangunan. Peningkatan AKB disebabkan oleh pembayaran perbelanjaan pembangunan yang berjumlah RM43.47 juta berbanding RM26.42 juta pada tahun 2012 iaitu meningkat sejumlah RM17.04 juta atau 64.4%. Analisis Audit mendapati 17 Jabatan mengalami peningkatan manakala 19 Jabatan mengalami penurunan. Contoh Jabatan yang mencatatkan jumlah peningkatan dan penurunan tertinggi dalam AKB bagi tahun 2013 adalah seperti di **Jadual 4.31**. Manakala kedudukan AKB bagi tempoh 5 tahun adalah seperti di **Carta 4.5**.

Jadual 4.31**Peningkatan Dan Penurunan AKB Tertinggi Pada Tahun 2013 Berbanding 2012**

Bil.	Jabatan/Pejabat	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Jabatan Kerja Raya	11.55	28.18	16.63	144.0
2.	Pejabat Daerah Dan Tanah Yan	0.29	1.08	0.79	272.4
3.	Jabatan Kerja Raya Bahagian Bekalan Air	0.58	1.29	0.71	122.4
4.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	0.54	1.24	0.70	129.6
5.	Jabatan Pegairan Dan Saliran	1.75	2.40	0.65	37.1
6.	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan	8.06	5.56	-2.50	-31.0
7.	Jabatan Perhutanan	3.77	2.05	-1.72	-45.6
8.	Pejabat Daerah Dan Tanah Pendang	0.57	0.12	-0.45	-78.9
9.	Pejabat Pengarah Tanah Dan Galian	0.45	0.09	-0.36	-80.0
10.	Pejabat Daerah Kulim	0.45	0.25	-0.20	-44.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Carta 4.5
Akaun Kena Bayar Bagi Tahun 2009 Hingga Tahun 2013

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

b. Akaun Pendahuluan Pelbagai

Peruntukan yang diluluskan bagi Kumpulan Wang Pendahuluan Pelbagai berjumlah RM0.80 juta. Pada tahun 2013, pendahuluan pelbagai yang telah dikeluarkan berjumlah RM0.29 juta melibatkan 21 pendahuluan kepada 5 Jabatan. Baki Kumpulan Wang Pendahuluan Pelbagai pada tahun 2013 berjumlah RM0.72 juta manakala baki Pendahuluan Pelbagai yang boleh dituntut pada 31 Disember 2012 berjumlah RM0.08 juta melibatkan 12 pendahuluan yang masih belum selesai. Kesemua pendahuluan pelbagai ini telah tertunggak di antara 1 hingga 18 tahun. Jumlah tertunggak ini juga tidak dilaporkan dalam Laporan Akaun Belum Terima selaras dengan kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bil. 3 Tahun 2008 di bawah penjenisan Tuggakan Hutang-Hutang Lain. Analisis Audit terhadap Pendahuluan Pelbagai mengikut Jabatan mendapati permohonan paling tinggi adalah Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri berjumlah RM0.17 juta atau 58.6%. Maklumat lanjut adalah seperti di **Jadual 4.32**. Analisis Audit mendapati perkara seperti berikut:

- i. Kelulusan khas bagi kadar yang tidak ditetapkan oleh mana-mana peraturan atau Pekeliling Perbendaharaan tidak dilampirkan bersama permohonan Pendahuluan Pelbagai.
- ii. Tuntutan perjalanan pegawai/kakitangan sepatutnya dibayar daripada Pendahuluan Diri bagi tujuan mengawal bayaran balik oleh peminjam dan mengelak tuntutan dua kali dibuat tetapi dibayar melalui Pendahuluan Pelbagai.
- iii. Pendahuluan Pelbagai yang dibuat tidak disertakan bersama butiran terperinci mengenai perbelanjaan yang dipohon.

Jadual 4.32**Pendahuluan Pelbagai Mengikut Jabatan/Pejabat Tahun 2013**

Bil.	Jabatan/Pejabat	Jumlah (RM Juta)	Perbelanjaan (%)
1.	Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri	0.17	58.6
2.	Jabatan Hal Ehwal Agama Islam Negeri Kedah	0.04	13.8
3.	Pejabat Dewan Undangan Negeri	0.03	10.3
4.	Pejabat Perbendaharaan Negeri Kedah	0.03	10.3
5.	Jabatan Mufti Negeri Kedah	0.02	6.9
Jumlah		0.29	100.0

Sumber: Rekod Perbendaharaan Negeri

Pada pendapat Audit, Pejabat Perbendaharaan Negeri hendaklah mengurus dan mengawal Akaun Pendahuluan Pelbagai dengan mematuhi sepenuhnya peruntukan kewangan kerajaan dan mengambil tindakan serta-merta untuk menyelesaikan pendahuluan yang dikeluarkan.

4.6.3. Kumpulan Wang Amanah Awam

4.6.3.1. Kumpulan Wang Amanah Awam ditubuhkan di bawah Seksyen 9, Akta Tatacara Kewangan 1957 bagi mengakaunkan sumbangan wang daripada orang perseorangan dan organisasi kepada Kerajaan Negeri bagi tujuan tertentu. Pengurusan akaun ini perlu dibuat mengikut Arahan Amanah yang diluluskan oleh Perbendaharaan Negeri dan tidak boleh terlebih dikeluarkan. Baki bagi 41 akaun melibatkan 8 Pegawai Pengawal di Kumpulan Wang Amanah Awam pada akhir tahun 2013 berjumlah RM934.13 juta berbanding RM875.95 juta pada akhir tahun 2012 iaitu meningkat sejumlah RM58.18 juta atau 6.6% seperti di **Jadual 4.33**. Peningkatan ini adalah disebabkan baki 18 akaun meningkat sejumlah RM904.54 juta manakala 12 akaun mengalami penurunan sejumlah RM5.05 juta.

Jadual 4.33**Baki Kumpulan Wang Amanah Awam Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012**

Bil.	Pegawai Pengawal/Jabatan	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Pejabat Perbendaharaan Negeri Kedah	845.31	887.03	41.72	4.9
2.	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan	14.22	29.10	14.88	104.6
3.	Jabatan Perhutanan Negeri Kedah	9.89	11.28	1.39	14.1
4.	Pengarah Tanah Dan Galian Negeri Kedah	4.39	4.69	0.30	6.8
5.	Pejabat KDYMM Sultan Kedah Darul Aman	0.47	0.59	0.12	25.5
6.	Jabatan Kehakiman Syariah Negeri Kedah	0.10	0.15	0.05	50.0
7.	Jabatan Perancang Bandar Dan Desa	0.19	0.19	0.00	0.0
8.	Jabatan Hal Ehwal Agama Islam	1.38	1.10	-0.28	-20.3
Baki Pada 31 Disember		875.95	934.13	58.18	6.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.3.2. Tiga akaun baharu ditubuhkan pada tahun 2013 menunjukkan baki pada 31 Disember 2013 berjumlah RM6.99 juta seperti di **Jadual 4.34**.

Jadual 4.34**Baki Akaun Amanah Baharu Ditubuhkan Pada 31 Disember 2013**

Bil.	Akaun Amanah	Tujuan Penubuhan	Peruntukan Diterima (RM Juta)	Baki Pada 31.12.2013 (RM Juta)
1.	Akaun Amanah Urban Transformation Center (UTC), Kedah	Memperakaunkan semua terimaan dari peruntukan Kerajaan Persekutuan dan sumbangan dari agensi-agensi Kerajaan Negeri dan badan korporat bagi membiayai kos pengubahsuaian UTC Kedah dan kerja-kerja pemuliharaan kompleks MBAS yang berkaitan dengan UTC Kedah, majlis pelancaran UTC serta lain-lain perbelanjaan yang berkaitan UTC Kedah.	50.36	6.32
2.	Akaun Amanah Dana Khas Menteri Besar Negeri Kedah Darul Aman	Memperakaunkan semua terimaan dari peruntukan Kerajaan Negeri, sumbangan dari Kerajaan Persekutuan dan sumbangan dari pelbagai pihak seperti Agensi dan Anak Syarikat Kerajaan Negeri, Badan Berkanun, korporat, swasta serta individu bagi: - Membayar pelaksanaan acara, program dan aktiviti yang ditetapkan oleh Y.A.B. Menteri Besar Negeri Kedah Darul Aman. - Melaksanakan program-program dan projek pembangunan kemasyarakatan yang telah ditetapkan oleh Y.A.B. Menteri Besar Negeri Kedah Darul Aman. - Bayaran-bayaran lain yang berkaitan dengan perbelanjaan Pembangunan Negeri dan Perbelanjaan Mengurus Negeri seperti yang ditetapkan oleh Y.A.B. Menteri Besar Negeri Kedah Darul Aman.	7.60	0.67
3.	Tabung Amanah <i>Langkawi Naturally Magical 2013</i>	Memperakaunkan semua terimaan dari peruntukan Kerajaan Persekutuan dan sumbangan dari agensi-agensi Kerajaan Negeri dan badan korporat bagi membiayai keseluruhan kos pesta “ <i>Langkawi Naturally Magical 2013</i> ”	5.00	0.00
Jumlah			62.96	6.99

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.3.3. Empat akaun amanah telah ditutup pada tahun 2013 kerana tidak aktif atau telah mencapai tujuan. Baki akaun amanah berjumlah RM0.12 juta telah dikreditkan ke kod hasil pada tahun 2013 seperti di **Jadual 4.35**.

Jadual 4.35
Akaun Amanah Ditutup Pada Tahun 2013

Bil.	Akaun Amanah	Baki Dipindahkan Ke Hasil (RM Juta)
1.	Akaun Amanah Pengurusan Program Latihan WTTP & INSEP/KISMEC	0.00
2.	Akaun Amanah Perlantikan KDYMM Sultan Kedah Sebagai Yang Dipertuan Agong	0.10
3.	Tabung Amanah Jawatankuasa Pendukung Askar Wataniah (JAKPAW)	0.00
4.	Akaun Amanah Jawatankuasa Khas Negeri Kedah	0.02
Jumlah		0.12

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.3.4. Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan

- a. Kumpulan Wang Amanah ini ditubuhkan pada tahun 1994 mengikut Seksyen 9 (3) Akta Tatacara Kewangan 1957 bertujuan untuk mengakaunkan pemberian daripada Kerajaan Persekutuan. Peruntukan ini diterima berdasarkan peruntukan di bawah Perkara 109 (1) (b) Perlembagaan Persekutuan bagi membiayai penyelenggaraan jalan yang dilaksanakan oleh Jabatan Kerja Raya dan Pihak Berkuasa Tempatan. Berdasarkan Sistem Maklumat Rekod Jalan Raya Malaysia (MARRIS), panjang jalan-jalan negeri di Negeri Kedah pada tahun 2013 adalah 7,742.99 kilometer. Pada tahun 2013, baki Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan berjumlah RM861.27 juta berbanding RM809.64 juta pada tahun 2012. Pertambahan sejumlah RM51.63 juta ini adalah disebabkan pemberian Kerajaan Persekutuan berjumlah RM174.99 juta hanya dibelanjakan sejumlah RM123.36 juta sahaja. Kedudukan Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan pada tahun 2013 berbanding tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 4.36**.

Jadual 4.36
Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan
Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Butiran	Tahun		Perubahan	
	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	733.49	809.64	76.15	10.4
Terimaan	158.41	174.99	16.58	10.5
Bayaran	*82.26	123.36	41.10	49.9
Baki Pada 31 Disember	809.64	861.27	51.63	6.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Nota: * Termasuk RM19.77 juta pelarasian bagi penyelenggaraan jalan raya dalam kawasan Pihak Berkuasa Tempatan yang belum diambil kira bagi tahun 2003 hingga 2010.

- b. Pada tahun 2013, daripada RM123.36 juta perbelanjaan yang dibuat, sejumlah RM120.36 juta merupakan perbelanjaan penyelenggaraan jalan negeri melibatkan 8 JKR Daerah iaitu Ibu Pejabat, Daerah Kota Setar, Daerah Kuala Muda/Sik, Daerah Kulim/Bandar Baru, Daerah Kubang Pasu, Daerah Baling, Daerah Langkawi dan Daerah Pendang/Yan. Manakala baki RM3 juta adalah perbelanjaan yang

diperuntukkan kepada Pihak Berkuasa Tempatan. Peratus perbelanjaan bagi tahun 2009 hingga tahun 2013 adalah di antara 37.0% hingga 70.5% berbanding terimaan geran daripada Kerajaan Persekutuan. Ini mengakibatkan baki Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan bagi tahun 2009 hingga tahun 2013 meningkat setiap tahun seperti di **Jadual 4.37**.

Jadual 4.37

**Baki Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan
Bagi Tahun 2009 Hingga Tahun 2013**

Tahun	Baki Pada 1 Januari (RM Juta)	Terimaan Daripada Kerajaan Persekutuan (RM Juta)	Perbelanjaan Semasa (RM Juta)	Pelarasan (RM Juta)	Baki Pada 31 Disember (RM Juta)	Anggaran (RM Juta)	Peratus Perbelanjaan Berbanding Terimaan (%)
2009	462.62	134.83	50.31	-	547.14	50.32	37.3
2010	547.14	147.57	54.57	-	640.14	54.60	37.0
2011	640.14	151.32	57.97	-	733.49	58.00	38.3
2012	733.49	158.41	62.49	*19.77	809.64	62.50	51.9
2013	809.64	174.99	123.36	-	861.27	131.00	70.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Nota: * Pelarasan bagi penyelenggaraan jalan raya dalam kawasan Pihak Berkuasa Tempatan yang belum diambil kira bagi tahun 2003 hingga 2010.

- c. Kerajaan Negeri akan mengambil tindakan untuk memindahkan Kumpulan Wang ini di bawah Seksyen 9 kepada Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 mulai tahun 2014 selaras dengan keputusan Mesyuarat Majlis Kewangan Negara (MKN), Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan Raya hendaklah ditubuhkan di bawah Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957.

4.6.3.5. Akaun Amanah *State Secretary Incorporated (SSI)*

Tujuan penubuhan Akaun Amanah SSI adalah untuk melaksanakan aktiviti, acara dan program berkaitan kemasyarakatan. Mengikut Penyata Kewangan Kerajaan Negeri, pada tahun 2013 baki akaun ini meningkat sejumlah RM1.56 juta atau 19.4% kepada RM9.61 juta berbanding RM8.06 juta pada tahun 2012. Terimaan pada tahun 2013 berjumlah RM2.95 juta manakala perbelanjaan berjumlah RM1.40 juta. Analisis Audit mendapati 3 sumber terimaan paling tinggi adalah dividen daripada Petronas Dagangan Berhad berjumlah RM1.58 juta dan Malaysia Airport Holdings Berhad berjumlah RM0.25 juta serta Sewa Rumah Penginapan Negeri (The Lanai Langkawi Beach Resort) berjumlah RM0.63 juta. Mengikut Perjanjian Pengurusan di antara Kerajaan Negeri Kedah dan Ratnasari Hotels And Resort Management Sdn. Bhd. (pihak pengurusan The Lanai Beach Resort) pada 1 Februari 1998, hasil sewa bulanan berjumlah RM45,833 perlu dibayar kepada Kerajaan Negeri bermula dari 1 Februari 2013 sehingga 30 Jun 2014 tetapi telah di ambil kira sebagai hasil dalam Akaun SSI ini berdasarkan keputusan mesyuarat Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri Kedah Darul Aman Bil. 10 Tahun 2013 pada 31 Mac 2013. Perkara yang sama juga berlaku terhadap pelaburan Kerajaan Negeri dalam Petronas Dagangan Berhad dan Malaysia Airport Holdings Berhad di mana dividen tahunan daripada kedua-dua pelaburan tersebut dikreditkan ke Akaun Amanah SSI. Pihak Audit

berpendapat hasil sewa dan dividen tersebut sewajarnya dikreditkan terlebih dahulu sebagai hasil Kerajaan Negeri kerana sumber pelaburan adalah daripada lebihan Akaun Hasil Disatukan. Sekiranya diperlukan Kerajaan Negeri boleh menyalurkan peruntukan secara tahunan kepada Akaun Amanah ini untuk tujuan yang dibenarkan.

4.6.4. Akaun Deposit

4.6.4.1. Akaun Deposit merupakan wang yang diterima bagi sesuatu maksud di bawah undang-undang tertentu atau mengikut perjanjian dan perlu dibayar balik apabila maksud tersebut telah dicapai atau selesai. Pada akhir tahun 2013, Kerajaan Negeri mempunyai 11 Akaun Deposit yang diselenggarakan oleh 25 Jabatan. Analisis Audit menunjukkan baki deposit pada tahun 2013 telah meningkat sejumlah RM42.06 juta atau 19.3% menjadi RM260.52 juta berbanding tahun 2012 berjumlah RM218.46 juta seperti di **Jadual 4.38**. Peningkatan ini adalah disebabkan pertambahan Deposit Tanah sejumlah RM40.86 juta atau 34.8% kepada RM158.34 juta berbanding RM117.48 juta pada tahun 2012. Pertambahan deposit yang paling ketara adalah di Pejabat Tanah yang melibatkan bayaran premium permohonan tanah oleh Jabatan Ketua Pengarah Tanah Dan Galian sejumlah RM10.95 juta dan Pejabat Tanah Langkawi sejumlah RM10 juta.

Jadual 4.38
Baki Akaun Deposit Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Deposit Am Jabatan Negeri	3.88	3.77	-0.11	-2.8
2.	Deposit Tender	34.07	33.19	-0.88	-2.6
3.	Cagaran Kantin	0.01	0.01	0.00	0.0
4.	Wang Jaminan Perlaksanaan	11.18	13.51	2.33	20.8
5.	Deposit Tanah	117.48	158.34	40.86	34.8
6.	Deposit Bon Jaminan Mahkamah Syariah	0.80	0.81	0.01	1.3
7.	Deposit Royalti Kayu Kayan	1.17	1.21	0.04	3.4
8.	Deposit Sewa Rumah Awam Kos Rendah	2.51	2.51	0.00	0.0
9.	Akaun Cagaran Bekalan Air	46.51	46.01	-0.50	-1.1
10.	Deposit Ujian Meter	0.01	0.01	0.00	0.0
11.	Deposit Galian	0.84	1.15	0.31	36.9
Jumlah		218.46	260.52	42.06	19.3

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.4.2. Mengikut Arahan Perbendaharaan 162, deposit yang tidak dituntut selepas tempoh 12 bulan dari tarikh deposit boleh dikembalikan kepada pendeposit dan hendaklah diwartakan. Sekiranya deposit berkenaan masih tidak dituntut selepas 3 bulan diwartakan, ia hendaklah dikreditkan ke Akaun Hasil Disatukan. Analisis Audit mendapati empat akaun Deposit yang berbaki RM33.81 juta masih tidak dituntut melibatkan pendeposit bagi tahun 1974 hingga 2012 seperti di **Jadual 4.39**. Deposit yang boleh dikembalikan tetapi masih tidak dituntut hendaklah diambil tindakan pewartaan.

Jadual 4.39
Deposit Tidak Dituntut Bagi Tahun 1974 Hingga 2012

Bil.	Jenis Deposit	Tahun Tidak Dituntut	Baki Deposit (RM Juta)
1.	Deposit Am	1983-2012	1.00
2.	Deposit Tender	1974-2012	30.21
3.	Wang Jaminan Pelaksanaan	1999-2012	1.88
4.	Deposit Bon Jaminan Mahkamah Syariah	1978-2012	0.72
Jumlah			33.81

Sumber: Rekod Pusat Tanggungjawab

4.7. PENYATA PRESTASI KEWANGAN

Penyata Prestasi Kewangan menunjukkan surplus atau defisit hasil keseluruhan berbanding jumlah perbelanjaan mengurus dan pembangunan serta sumber pembiayaannya. Penyata ini juga menunjukkan pergerakan dana bagi Pinjaman Dalam Negeri, Terimaan Balik Pinjaman dan Pelbagai Terimaan serta Perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah. Pada tahun 2013, Penyata Prestasi Kewangan mencatatkan defisit berjumlah RM297.04 juta dengan peningkatan defisit RM16.06 juta atau 5.7% berbanding defisit RM280.98 juta pada tahun 2012. Hasil Kerajaan Negeri berjumlah RM518.43 juta pada tahun 2013 manakala perbelanjaan mengurus dan pembangunan berjumlah RM815.47 juta. Hasil Kerajaan Negeri meningkat RM99.97 juta atau 23.9% menjadi RM518.43 juta pada tahun 2013 berbanding RM418.46 juta pada tahun 2012. Perbelanjaan mengurus berjumlah RM513.24 juta, meningkat RM56.16 juta atau 12.3% berbanding RM457.08 juta pada tahun 2012 manakala perbelanjaan pembangunan meningkat RM59.87 juta atau 24.7% menjadi RM302.23 juta berbanding RM242.36 juta pada tahun 2012. Kedudukan Penyata Prestasi Kewangan pada tahun 2013 dan 2012 adalah seperti di **Jadual 4.40**.

Jadual 4.40

Kedudukan Prestasi Kewangan Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Butiran	Tahun		Perubahan	
	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Hasil	418.46	518.43	99.97	23.9
Perbelanjaan Mengurus	457.08	513.24	56.16	12.3
Perbelanjaan Pembangunan	242.36	302.23	59.87	24.7
Defisit	-280.98	-297.04	-16.06	5.7
Lebihan/Kurangan Dibiayai Oleh:				
Pinjaman Dalam Negeri	6.64	0.82	-5.82	-87.7
Terimaan Balik Pinjaman Dan Pelbagai Terimaan	143.17	223.35	80.18	56.0
Perubahan Tunai, Pelaburan Dan Amanah	131.17	72.87	-58.30	-44.4
Jumlah	280.98	297.04	16.06	5.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8. PENYATA AKAUN MEMORANDUM

Akaun memorandum menunjukkan aset dan liabiliti Kerajaan Negeri yang tidak dilaporkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan. Aset dan liabiliti ini boleh dilupuskan atau perlu dilunaskan pada masa akan datang.

4.8.1. Pinjaman Boleh Dituntut

Pinjaman Boleh Dituntut merupakan pinjaman yang diberi oleh Kerajaan Negeri kepada Badan-badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan. Sumber pinjaman ini diperolehi oleh Kerajaan Negeri menerusi pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan. Sehingga tahun 2013, Agensi Negeri yang menerima pinjaman daripada Kerajaan Negeri adalah Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah. Baki Pinjaman Boleh Dituntut menurun sejumlah RM6.95 juta atau 2.0% iaitu daripada RM354.29 juta pada tahun 2012 kepada RM347.34 juta pada tahun 2013. Pinjaman Boleh Dituntut Kerajaan Negeri pada tahun 2013 berbanding tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 4.41**.

Jadual 4.41

Pinjaman Boleh Dituntut Kerajaan Negeri Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Agensi	Tahun		Perubahan	
	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	354.29	347.34	-6.95	-2.0
Jumlah	354.29	347.34	-6.95	-2.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.1.1. Baki pinjaman boleh dituntut bagi tahun 2009 hingga tahun 2013 adalah seperti di **Jadual 4.42**.

Jadual 4.42

Baki Pinjaman Boleh Dituntut Bagi Tahun 2009 Hingga Tahun 2013

Bil.	Agensi	Tahun				
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	252.60	329.58	363.34	354.29	347.34
2.	Majlis Bandaraya Alor Setar	0.78	0.56	0.56	0.00	0.00
	Baki Pinjaman Boleh Dituntut Pada 31 Disember	253.38	330.14	363.90	354.29	347.34

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.1.2. Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman

Pada 31 Disember 2013, baki tunggakan bayaran balik Pinjaman Agensi berjumlah RM164.17 juta meningkat sejumlah RM30.63 juta atau 23.0% berbanding RM133.54 juta pada tahun 2012 seperti di **Jadual 4.43**. Pada tahun 2013, Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah sepatutnya membayar balik ansuran pinjaman Kerajaan Negeri berjumlah RM174.27 juta yang terdiri daripada bayaran anuiti tahun semasa sejumlah RM17.32 juta

dan tunggakan tahun 2012 berjumlah RM156.94 juta. Bagaimanapun, pada tahun 2013 hanya RM10.09 juta bayaran balik diterima. Kedudukan tunggakan bayaran balik pinjaman oleh Agensi kepada Kerajaan Negeri adalah seperti di **Jadual 4.44**.

Jadual 4.43

Baki Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Agensi Kepada Kerajaan Negeri Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Butiran Pinjaman	Tahun		Perubahan	
	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	133.54	164.17	30.63	23.0

Sumber: Rekod Perpendaharaan Negeri

Jadual 4.44

Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Oleh Agensi Bagi Tahun 2013

Agensi	Baki Pada 1 Januari (RM Juta)	Anuiti Tahun Semasa (RM Juta)	Jumlah Patut Dijelaskan (RM Juta)	Jumlah Telah Dijelaskan (RM Juta)	Baki Pada 31 Disember (RM Juta)
Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	156.94	17.32	174.27	10.09	164.17

Sumber: Rekod Perpendaharaan Negeri Dan Jadual Bayaran Balik Jabatan Akauntan Negara Malaysia

4.8.2. Pelaburan

4.8.2.1. Pada akhir tahun 2013, kedudukan pelaburan Kerajaan Negeri adalah tidak berubah berjumlah RM8.95 juta. Pelaburan ini melibatkan pelaburan dalam syarikat tidak siar harga di Kedah Aquaculture Sdn. Bhd. berjumlah RM5.20 juta, Permodalan Kedah Berhad berjumlah RM2.50 juta, Institut Pengurusan Kedah berjumlah RM0.50 juta, Syarikat Air Darul Aman Sdn. Bhd. berjumlah RM0.50 juta dan Kolej Universiti Insaniah Sdn. Bhd. berjumlah RM0.25 juta. Tiada dividen dan pulangan diterima pada tahun 2013. Kedudukan pelaburan Kerajaan Negeri pada tahun 2013 berbanding tahun 2012 seperti di **Jadual 4.45**.

Jadual 4.45

Kedudukan Pelaburan Kerajaan Negeri Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Bil.	Syarikat	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Kedah Aquaculture Sdn.Bhd.	5.20	5.20	0.00	0.0
2.	Permodalan Kedah Berhad	2.50	2.50	0.00	0.0
3.	Institut Pengurusan Kedah	0.50	0.50	0.00	0.0
4.	Syarikat Air Darul Aman Sdn. Bhd.	0.50	0.50	0.00	0.0
5.	Kolej Universiti Insaniah Sdn. Bhd.	0.25	0.25	0.00	0.0
Jumlah		8.95	8.95	0.00	0.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.2.2. Kedudukan pelaburan Kerajaan Negeri bagi tahun 2009 hingga tahun 2013 adalah seperti di **Jadual 4.46**.

Jadual 4.46
Kedudukan Pelaburan Saham Bagi Tahun 2009 Hingga Tahun 2013

Bil.	Syarikat	Tahun				
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)
1.	Kedah Aquaculture Sdn.Bhd.	26.00	26.00	26.00	5.20	5.20
2.	Permodalan Kedah Berhad	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
3.	Institut Pengurusan Kedah	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
4.	Syarikat Air Darul Aman Sdn. Bhd.	0.00	0.00	0.00	0.50	0.50
5.	Kolej Universiti Insaniah Sdn. Bhd.	0.00	0.00	0.00	0.25	0.25
Jumlah		29.00	29.00	29.00	8.95	8.95

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2009 Hingga 2013

4.8.3. Hutang Awam

4.8.3.1. Kerajaan Negeri dari semasa ke semasa menerima pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan bagi membiayai projek pembangunannya. Pada akhir tahun 2013, baki hutang awam berjumlah RM2.60 bilion menurun sejumlah RM2.34 juta atau 0.1%. Penurunan ini disebabkan Kerajaan Negeri telah membuat bayaran balik pinjaman berjumlah RM12.28 juta dan hapus kira pinjaman bagi membiayai pembinaan Dewan Undangan Negeri oleh Kerajaan Persekutuan berjumlah RM3.06 juta. Selain itu, Kerajaan Negeri juga menerima pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan berjumlah RM13.00 juta bagi rancangan bekalan air. Pindahan baki hutang bekalan air kepada Pengurusan Aset Air Berhad (PAAB) masih dalam peringkat perundingan. Kedudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri pada akhir tahun 2013 berbanding tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 4.47**.

Jadual 4.47

Kedudukan Baki Hutang Awam Kerajaan Negeri Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Bil.	Butiran Pinjaman	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Bekalan Air	1,943.14	1,956.14	13.00	0.7
2.	Perumahan Awam Kos Rendah	152.62	152.55	-0.07	0.1
3.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	363.55	356.64	-6.91	-1.9
4.	Pelbagai	144.13	135.77	-8.36	-0.1
Jumlah		2,603.44	2,601.10	-2.34	-0.1

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.3.2. Mengikut Enakmen Pinjaman Kerajaan Negeri Kedah, jumlah had pinjaman yang dibenarkan oleh Kerajaan Persekutuan berjumlah RM2.50 bilion bagi tujuan Rancangan Bekalan Air, PAKR, PKNK dan Pelbagai. Secara keseluruhannya pinjaman terkumpul mengikut perjanjian sehingga akhir tahun 2013 berjumlah RM3.24 bilion iaitu melebihi had pinjaman yang dibenarkan oleh Enakmen tersebut sejumlah RM741.13 juta. Kedudukan pinjaman berbanding had dibenarkan adalah seperti di **Jadual 4.48**.

Jadual 4.48**Kedudukan Pinjaman Terkumpul Berbanding Had Dibenarkan Bagi Tahun 2013**

Bil.	Butiran Pinjaman	Had Dibenarkan (RM Juta)	Jumlah Terkumpul Mengikut Perjanjian (RM Juta)	Jumlah Pinjaman Melebihi Had Dibenarkan (RM Juta)
1.	Rancangan Bekalan Air	2,000.00	2,258.22	258.22
2.	Perumahan Awam Kos Rendah	80.00	202.03	122.03
3.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	300.00	609.64	309.64
4.	Pelbagai	120.00	171.24	51.24
Jumlah		2,500.00	3,241.13	741.13

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.3.3. Hutang Awam Kerajaan Negeri bagi tempoh 5 tahun iaitu bagi tahun 2009 hingga 2013 adalah seperti di **Jadual 4.49**. Kedudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri meningkat pada tahun 2010, bagaimanapun telah berkurangan pada tahun 2011 hingga tahun 2013.

Jadual 4.49**Hutang Awam Kerajaan Negeri Bagi Tahun 2009 Hingga Tahun 2013**

Bil.	Butiran Pinjaman	Tahun				
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)
1.	Rancangan Bekalan Air	1,805.52	1,920.26	1,926.16	1,943.14	1,956.14
2.	Perumahan Awam Kos Rendah	152.75	152.75	152.75	152.62	152.55
3.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	261.74	378.76	372.56	363.55	356.64
4.	Pelbagai	162.56	160.65	153.45	144.13	135.77
Jumlah		2,382.57	2,612.42	2,604.92	2,603.44	2,601.10

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.3.4. Tunggakan bayaran balik terkumpul yang perlu dijelaskan sehingga 31 Disember 2013 berjumlah RM1.06 bilion. Analisis perbandingan baki tunggakan hutang awam bagi tahun 2009 hingga 2013 menunjukkan peningkatan baki tunggakan pada setiap tahun. Kedudukan baki tunggakan hutang awam bagi tahun 2009 hingga tahun 2013 adalah seperti di **Jadual 4.50** di mana baki tahun 2013 adalah yang tertinggi dalam tempoh 5 tahun.

Jadual 4.50**Tunggakan Hutang Awam Bagi Tahun 2009 Hingga Tahun 2013**

Bil.	Butiran Pinjaman	Tahun				
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)
1.	Rancangan Bekalan Air	349.37	476.85	551.55	613.22	697.70
2.	Perumahan Awam Kos Rendah	32.23	39.24	46.25	53.14	60.08
3.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	154.51	132.88	140.29	229.97	240.38
4.	Pelbagai	43.18	56.79	50.40	59.22	59.13
Jumlah		579.29	705.76	788.49	955.55	1,057.29

Sumber: Rekod Perbendaharaan Negeri

4.8.4. Pelbagai Liabiliti

Mengikut Penyata Kewangan, Pelbagai Liabiliti Kerajaan Negeri adalah merupakan kos bagi pembiayaan Projek Pembinaan Kampus Tetap Kolej Universiti Insaniah di Kuala Ketil secara bayaran tertangguh (*Deffered Payment*) berjumlah RM534.09 juta. Tempoh bayaran balik adalah selama 15 tahun iaitu mulai bulan Mac 2013 sehingga Disember 2024. Baki pada 31 Disember 2013 adalah berjumlah RM489.59 juta. Pengurangan RM44.50 juta atau 8.3% pada tahun 2013 adalah bayaran balik tahun pertama kepada Kedah Sato Sdn. Bhd..

4.9. NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Nota Kepada Penyata Kewangan adalah sebahagian daripada Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah. Ia memberi penerangan dan maklumat terperinci mengenai amaun yang ditunjukkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan maklumat tambahan lain seperti Akaun Belum Terima, peristiwa yang berlaku selepas tarikh Penyata Kedudukan Kewangan dan angka perbandingan.

4.9.1. Akaun Belum Terima

4.9.1.1. Pada akhir tahun 2013, Akaun Belum Terima berjumlah RM179.59 juta iaitu meningkat sedikit sejumlah RM1.70 juta atau 1% berbanding pada tahun 2012 yang berjumlah RM177.89 juta. Punca utama peningkatan adalah disebabkan peningkatan tunggakan hasil Pejabat Tanah. Prestasi kedudukan Akaun Belum Terima adalah seperti di **Jadual 4.51**.

Jadual 4.51
Kedudukan Akaun Belum Terima Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Hasil Pejabat Tanah	60.86	73.37	12.51	20.6
2.	Hasil Air	68.88	68.88	0.00	0.0
3.	Sewa Rumah Awam	23.92	25.17	1.25	5.2
4.	Jualan Saham	24.00	12.00	-12.00	-50.0
5.	Stor Tak Beruntuk	0.23	0.17	-0.06	-26.1
Jumlah		177.89	179.59	1.70	1.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.9.1.2. Analisis selanjutnya mendapatkan perkara berikut:

- a. Tunggakan hasil pejabat tanah telah mencatatkan peningkatan sejumlah RM12.51 juta atau 20.6% kepada RM73.37 juta berbanding RM60.86 juta pada tahun 2012. Pejabat Tanah Kuala Muda dan Sik mengalami peningkatan ketara disebabkan pada tahun 2012 tunggakan hasil hanya melibatkan tunggakan cukai tanah sahaja tetapi

pada tahun 2013 tunggakan hasil merangkumi hasil pada tahun 2013 yang tidak dapat dikutip dan tunggakan hasil tahun-tahun sebelumnya iaitu tunggakan cukai tanah, tunggakan cukai tali air dan tunggakan denda. Manakala Pejabat Tanah Langkawi mencatatkan penurunan tunggakan hasil tertinggi sejumlah RM10.05 juta disebabkan oleh Tanjung Rhu Land Sdn. Bhd. menyelesaikan tunggakan cukai tanah bagi hak milik di Mukim Ayer Hangat.

- b. Tunggakan hasil air oleh Syarikat Air Darul Aman (SADA) pada tahun 2013 adalah berjumlah RM68.88 juta iaitu bersamaan dengan jumlah tunggakan pada tahun 2012.
- c. Tunggakan hasil sewa rumah awam di bawah pengurusan Bahagian Perumahan Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri (SUK) mencatat peningkatan sejumlah RM1.25 juta atau 5.2% kepada RM25.17 juta berbanding RM23.92 juta pada tahun 2012.
- d. Tunggakan hasil daripada jualan saham berjumlah RM12.00 juta adalah merupakan hasil jualan saham Kedah Aquaculture yang belum dijelaskan oleh Perbadanan Menteri Besar.
- e. Akaun Belum Terima bagi tempoh 5 tahun adalah seperti di **Jadual 4.52**.

Jadual 4.52

Akaun Belum Terima Bagi Tahun 2009 Hingga Tahun 2013

Bil.	Butiran	Tahun				
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	2011 (RM Juta)	2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)
1.	Pejabat Tanah	91.99	78.20	65.69	60.86	73.37
2.	Hasil Air	83.67	68.88	68.88	68.88	68.88
3.	Sewa Rumah Awam	24.17	25.18	23.33	23.92	25.17
4.	Jualan Saham	0.00	0.00	0.00	24.00	12.00
5.	Stor Tak Beruntuk	0.00	0.41	0.22	0.23	0.17
Jumlah		199.83	172.67	158.12	177.89	179.59

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.10. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

4.10.1. Kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Kedah pada tahun 2013 secara keseluruhannya adalah memuaskan. Kedudukan ini adalah lebih baik jika dibandingkan dengan kedudukan pada tahun 2012. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan pada tahun 2013 berjumlah RM208.94 juta iaitu mencatatkan peningkatan sejumlah RM39.74 juta atau 23.5 % berbanding tahun 2012. Pada tahun 2013, Kerajaan Negeri mencatatkan surplus sejumlah RM5.19 juta. Hasil yang diperolehi pada tahun 2013 adalah berjumlah RM518.43 juta meningkat sejumlah RM99.97 juta dari tahun 2012. Baki defisit Akaun Hasil Disatukan sejumlah RM329.27 juta pada tahun 2013 menunjukkan penurunan 1.6% daripada RM334.46 juta pada tahun 2012. Baki Pinjaman Boleh Dituntut menurun RM6.95 juta atau 2.0% daripada RM354.29 juta pada tahun 2012 kepada RM347.34 juta pada tahun 2013. Keseluruhan pelaburan Kerajaan Negeri telah berkurangan sejumlah RM4.07 juta pada

tahun 2013 berbanding pada tahun 2012. Hutang Awam menurun sejumlah RM2.34 juta pada tahun 2013 berbanding pada tahun 2012. Akaun Belum Terima pula menunjukkan peningkatan pada tahun 2013 sejumlah RM1.70 juta.

4.10.2. Kerajaan Negeri perlu mempertingkat dan memperkuuhkan lagi prestasi kewangannya supaya sumber pendapatan yang diperoleh dapat menampung perbelanjaan mengurus semasa. Operasi syarikat Kerajaan Negeri perlu dipantau dengan kemas bagi memastikan pelaburan Kerajaan Negeri memberi pulangan yang sewajarnya. Kerajaan Negeri perlu juga mengekalkan perbelanjaan secara berhemat tanpa menjaskan mutu perkhidmatan dan pembangunan Negeri Kedah. Selain itu, tindakan yang lebih berkesan perlu diambil untuk memastikan tunggakan hasil dan pinjaman dibayar oleh Agensi Negeri mengikut jadual yang ditetapkan.

BAHAGIAN III

Rancangan Pembangunan Kerajaan Negeri

BAHAGIAN III

RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

5. PENCAPAIAN PELAKSANAAN PROJEK PEMBANGUNAN RMKe-10

5.1. Rancangan Malaysia Ke-10 (RMKe-10) Negeri Kedah untuk tempoh 5 tahun bermula pada tahun 2011. Rancangan ini digubal bagi menjelaskan strategi, program dan projek yang akan diperkenal dan dilaksanakan untuk mencapai objektif pembangunan Negeri Kedah. Ia adalah kesinambungan perancangan Kerajaan bagi membentuk sebuah negara yang maju dari segi ekonominya selain mempunyai pembangunan sosial yang seimbang, warga yang bersatu padu, berbudaya, berpekerti mulia, berkemahiran, berfikiran maju dan berpandangan jauh.

5.2. Bagi menjayakan RMKe-10 ini, siling peruntukan asal yang telah diluluskan oleh Kerajaan Negeri berjumlah RM3.43 bilion. Bagaimanapun pada tahun 2012 dan 2013, siling peruntukan RMKe-10 disemak semula menjadikan ianya masing-masing berjumlah RM3.55 bilion dan RM3.75 bilion. Daripada 9 Jabatan yang diberi tanggungjawab untuk melaksanakan projek pembangunan, Jabatan Kerja Raya adalah penerima peruntukan tertinggi berjumlah RM1.45 bilion (38.7%). Kerajaan Negeri tidak menyediakan rancangan projek yang akan dilaksanakan berdasarkan RMKe-10 sebaliknya hanya menyediakan rancangan projek bagi tahun semasa. Anggaran peruntukan bagi melaksanakan projek pembangunan di bawah RMKe-10 mengikut Jabatan sehingga akhir tahun 2015 adalah seperti di **Jadual 5.1**.

Jadual 5.1
Anggaran Peruntukan RMKe-10 Bagi Tahun 2011
Hingga Tahun 2015

Bil.	Jabatan Pelaksana	Anggaran RMKe-10 (RM Juta)
1.	Jabatan Kerja Raya	1,452.18
2.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	806.70
3.	Pejabat Setiausaha Kerajaan	505.50
4.	Pegawai Kewangan Negeri (Bekalan Air)	495.50
5.	Pejabat Perbendaharaan Negeri	237.00
6.	Jabatan Pertanian	127.67
7.	Jabatan Perhutanan	95.75
8.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	23.05
9.	Pengarah Tanah Dan Galian	5.00
Jumlah		3,748.35

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

5.2.1. Pencapaian Perbelanjaan Pembangunan RMKe-10 Tahun 2013

Pada tahun 2013, peruntukan yang diluluskan adalah berjumlah RM415.58 juta dan sejumlah RM304.41 juta atau 73.2% daripada jumlah peruntukan telah dibelanjakan oleh 9 Jabatan sehingga akhir tahun 2013. Hanya 5 daripada 9 Jabatan yang berbelanja melebihi

50% daripada peruntukan yang diluluskan. Pencapaian perbelanjaan pembangunan RMKe-10 pada tahun 2013 adalah seperti di **Jadual 5.2**.

Jadual 5.2
Prestasi Perbelanjaan Pembangunan Di Bawah RMKe-10 Tahun 2013

Bil.	Jabatan Pelaksana	Peruntukan Diluluskan (RM Juta)	Perbelanjaan Sehingga 31 Disember (RM Juta)	Pencapaian (%)
1.	Jabatan Kerja Raya	177.45	149.28	84.1
2.	Pejabat Setiausaha Kerajaan	104.46	75.71	72.5
3.	Pejabat Perbendaharaan Negeri	43.00	29.00	67.4
4.	Pegawai Kewangan Negeri (Bekalan Air)	46.50	11.39	24.5
5.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	19.03	17.83	93.7
6.	Jabatan Pertanian	12.65	10.53	83.2
7.	Jabatan Perhutanan	7.30	6.85	93.8
8.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	4.69	3.82	81.4
9.	Pejabat Pengarah Tanah Dan Galian	0.50	0.00	0.0
Jumlah		415.58	304.41	73.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

5.2.2. Analisis terhadap anggaran peruntukan dan perbelanjaan sebenar bagi tahun 2013 mendapati peruntukan bagi 10 projek pembangunan di 6 Jabatan tidak dibelanjakan langsung yang berjumlah RM6.54 juta. Peruntukan projek pembangunan yang tidak dibelanjakan melibatkan 5 projek oleh Pejabat Setiausaha Kerajaan dan masing-masing 1 projek oleh Pejabat Perbendaharaan Negeri, Jabatan Pertanian Negeri, Jabatan Perhutanan Negeri, Pegawai Kewangan Negeri (Bekalan Air) dan Pengarah Tanah Dan Galian Negeri. Antara sebab peruntukan tidak dibelanjakan adalah kerana projek telah disiapkan, dibatalkan, masih di peringkat perundingan atau projek belum mula. Antara projek yang tidak dibelanjakan langsung adalah seperti di **Jadual 5.3**.

Jadual 5.3
Peruntukan Tidak Dibelanjakan Langsung

Bil.	Butiran	Peruntukan (RM Juta)	Sebab Tidak Dibelanjakan
1.	Program Mengurangkan Kadar Kehilangan Air Tak Terhasil	3.00	Tiada permohonan perbelanjaan daripada SADA berikutan projek telah disiapkan.
2.	Institut Latihan Belia Sejahtera	1.00	Projek telah dibatalkan.
3.	Perbelanjaan Mengejut	1.00	Tiada projek luar jangka berlaku pada tahun 2013.
4.	Pengambilan Tanah Dan Imbuhan	0.50	Tiada pampasan pengambilan tanah atau kes-kes mahkamah berkaitan pampasan pengambilan tanah.
Jumlah		5.50	

Sumber: Jabatan

5.2.3. Pencapaian Pelaksanaan Projek RMKe-10 Tahun 2013

5.2.3.1. Pada tahun 2013, sebanyak 327 projek telah dirancang untuk dilaksanakan oleh 9 Jabatan/Pejabat. Pada keseluruhannya, sebanyak 264 projek atau 80.7% telah

siap dilaksanakan manakala 19 projek atau 5.8% sedang dilaksanakan. Sebanyak 39 projek atau 12% belum mula atau ditangguhkan dan 5 projek atau 1.5% dibatalkan. Status pencapaian pelaksanaan projek sehingga akhir tahun 2013 adalah seperti di **Jadual 5.4** dan **Carta 5.1**.

Jadual 5.4

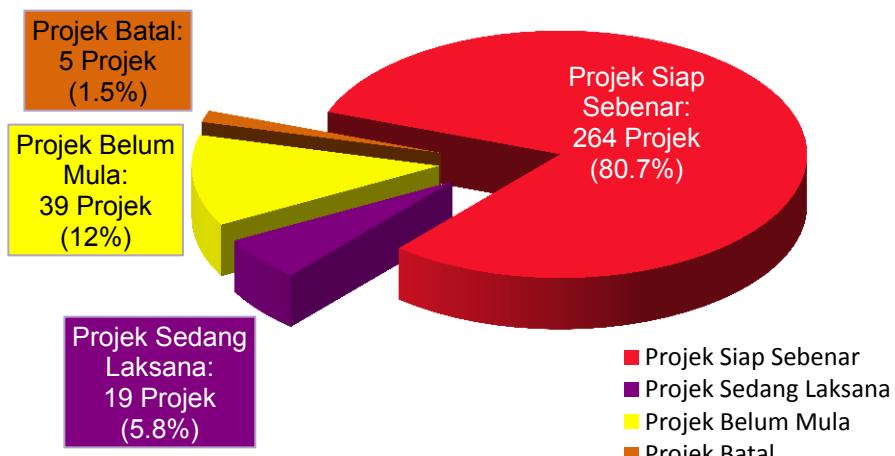
Status Pencapaian Pelaksanaan Projek RMKe-10 Setakat 31 Disember 2013

Bil.	Jabatan/Pejabat	Status Pelaksanaan Projek				Bil. Projek
		Siap	Sedang Dilaksanakan	Belum Mula*	Batal	
1.	Pejabat Setiausaha Kerajaan	42	6	15	4	67
2.	Pejabat Perbendaharaan Negeri	3	-	3	-	6
3.	Jabatan Kerja Raya	81	11	10	-	102
4.	Jabatan Pertanian	41	-	-	1	42
5.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	40	-	-	-	40
6.	Jabatan Pengairan Dan Saliran	19	-	-	-	19
7.	Jabatan Perhutanan	33	-	2	-	35
8.	Pejabat Pengarah Tanah Dan Galian	-	-	1	-	1
9.	Pegawai Kewangan Negeri (Bekalan Air)	5	2	8	-	15
Jumlah		264	19	39	5	327

Sumber: Jabatan/Pejabat

Nota: * Termasuk Peruntukan Token RM10

Carta 5.1
Status Pencapaian Projek RMKe-10 Sehingga 31 Disember 2013

Sumber: Laporan Prestasi Pelaksanaan Projek RMKe-10 Jabatan/Pejabat Negeri

5.2.3.2. Pada tahun 2013 hanya 2 Jabatan telah berjaya menyiapkan semua projek yang dirancang pada tahun 2013. Antara 264 projek yang berjaya disiapkan adalah projek membina Pejabat Daerah Dan Tanah Kuala Muda, Mengubahsuai Pejabat Daerah Baling dan Projek Bekalan Air Sik Paket A dan C. Sebanyak 19 projek yang sedang dilaksanakan termasuklah satu projek lewat jadual. Projek yang sedang dilaksanakan antaranya adalah Membina Kompleks Pejabat Agama Daerah/Mahkamah Syariah Padang Terap, Pembinaan Kompleks Ibu Pejabat JKR Negeri Kedah, Projek Bekalan Air Sik Paket B dan Projek Bina/Pasang Kolam Takungan/Paip Utama Kuala Muda Fasa 2. Manakala Projek Pembinaan Pejabat Daerah dan Tanah Langkawi yang merupakan

projek sambungan RMKe-9 telah lewat daripada jadual sebenar menyebabkan kontraktor bagi projek tersebut telah ditamatkan kontrak. Jabatan Kerja Raya Negeri Kedah telah melaksanakan proses tender semula projek tersebut dan kontraktor baru telah dilantik bagi menyiapkan projek tersebut. Bagaimanapun, projek yang dilaksanakan oleh kontraktor baru ini juga mengalami kelewatan berbanding jadual sebenar. Kelewatan ini disebabkan kontraktor baru perlu membuat pembetulan dan pengubahsuaian kerja-kerja di tapak berikutan masalah di tapak yang ditinggalkan kontraktor lama seperti kerja-kerja civil tidak memenuhi kehendak arkitek dan skop asal.

5.2.3.3. Sebanyak 39 projek belum mula/tangguh antaranya disebabkan projek masih di peringkat perancangan, ditangguhkan kerana peruntukan tidak diluluskan atau tiada keperluan perbelanjaan bagi tahun semasa. Sebanyak 5 projek dibatalkan melibatkan 4 projek yang dilaksanakan oleh Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri dan 1 projek oleh Jabatan Pertanian. Tiada perbelanjaan yang dilakukan bagi kesemua projek yang dibatalkan tersebut kecuali bagi projek Maahad Tahfiz Sains Darul Aman, Pulau Tuba Langkawi yang telah dibelanjakan sejumlah RM0.90 juta bagi bayaran perkhidmatan arkitek, perunding dan penyiasatan tapak. Antara projek terbesar yang belum mula atau dibatalkan pada tahun 2013 adalah seperti di **Jadual 5.5**.

Jadual 5.5
Projek Yang Belum Dimulakan Atau Dibatalkan Pada Tahun 2013

Bil.	Status Projek	Projek	Anggaran Kos Projek (RM Juta)	Sebab
1.	Batal	Maahad Tahfiz Sains Darul Aman, Pulau Tuba	16.44	Peruntukan akan digunakan untuk menaik taraf Maahad Tahfiz Sains Darul Aman sedia ada di Kulim.
2.	Belum Mula	Pejabat JKR Daerah Kulim/Bandar Baharu (Fasa 1)	4.50	Kelulusan untuk bayaran perunding dan juruukur pada Disember 2013. Projek ditangguhkan kerana peruntukan tidak diluluskan pada tahun 2014.
3.	Belum Mula	Pejabat JKR Daerah Kuala Muda/Sik (Fasa 1)	2.00	
4.	Batal	Institut Latihan Belia Sejahtera	2.00	Projek ini tidak diteruskan selepas peralihan pemerintahan di bawah pentadbiran Menteri Besar baharu. Namun begitu, program di bawah institusi ini sedang dikaji oleh Pejabat Menteri Besar.
Jumlah			24.94	

Sumber: Rekod Jabatan

5.3. RUMUSAN

Pada keseluruhannya, prestasi pelaksanaan projek adalah baik di mana sebanyak 283 projek atau 86.5% daripada 327 projek telah disiapkan atau sedang dilaksanakan. Manakala prestasi pencapaian perbelanjaan pembangunan RMKe-10 adalah memuaskan di mana sejumlah RM304.41 juta atau 73.2% daripada RM415.58 juta peruntukan yang diluluskan telah dibelanjakan. Pelaksanaan projek pembangunan yang lancar akan dapat mempertingkatkan lagi taraf hidup rakyat Negeri Kedah.

BAHAGIAN IV

Pencapaian Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri

BAHAGIAN IV

PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN

JABATAN/AGENSI NEGERI

6. PENDAHULUAN

6.1. Seksyen 15(A), Akta Tatacara Kewangan 1957 dan Arahan Perbendaharaan telah menetapkan tugas dan tanggungjawab Pegawai Pengawal di Kementerian/Jabatan bagi menjamin wujudnya akauntabiliti pengurusan kewangan Kerajaan. Antara lain, Pegawai Pengawal adalah bertanggungjawab untuk menentukan bahawa peruntukan kewangan dan sumber lain yang secukupnya diperoleh, digunakan dan diperakaunkan mengikut peraturan kewangan.

6.2. Selaras dengan Perkara 106 dan 107, Perlembagaan Persekutuan serta Akta Audit 1957, setiap tahun Jabatan Audit Negara telah menjalankan pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri, pematuhan kepada undang-undang dan peraturan kewangan serta aktiviti Jabatan/Agensi Negeri dan mengemukakan laporan mengenainya untuk dibentangkan di Parlimen dan Dewan Undangan Negeri. Di bawah kriteria pengauditan pematuhan, semakan dibuat untuk menilai sama ada pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri telah mematuhi sepenuhnya undang-undang dan peraturan yang berkuat kuasa.

7. PENAMBAHBAIKAN PENGURUSAN KEWANGAN OLEH JABATAN/AGENSI NEGERI

Pada tahun 2013, beberapa usaha yang berterusan telah diambil oleh Kerajaan Negeri untuk meningkatkan kecekapan dan keberkesanan pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri. Antara langkah yang diambil adalah seperti berikut:

7.1. Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri telah mengadakan penambahbaikan terhadap sistem eBelanja, eSPKJ dan SPEKS-Aset bagi membantu meningkatkan kawalan pentadbiran, kewangan serta pengurusan aset kerajaan.

7.2. Kaedah pembayaran secara EFT (*Electronic Fund Transfer*) kepada pelanggan telah diperkenalkan oleh Majlis Bandaraya Alor Setar.

7.3. Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah telah melaksanakan penggunaan *Desktop Banking* bagi menyemak maklumat berkaitan urus niaga tanpa perlu menghubungi pihak bank.

7.4 Penggunaan Sistem *e-Dokumen* yang diselenggarakan oleh Bahagian Sumber Maklumat bersandarkan perolehan sistem yang diperkenalkan oleh Pusat Teknologi Maklumat Kedah (PTMK) telah diaplikasikan oleh Majlis Agama Islam Negeri Kedah.

7.5. Pejabat Tanah Kulim telah menggunakan kaedah *Home To Home Service*, kaunter pandu laju, peti deposit cek dan *cut-off point* bagi memudahkan urusan dengan pelanggan.

8. PELAKSANAAN INDEKS AKAUNTABILITI

8.1. Sebagai satu usaha untuk meningkatkan tahap motivasi Jabatan/Agenzi Negeri agar lebih gigih memperbaiki, mempertingkat dan memperkasakan pencapaian pengurusan kewangan masing-masing, Jabatan Audit Negara telah **melaksanakan sistem penarafan berdasarkan Indeks Akauntabiliti** sejak tahun 2007. Melalui pelaksanaan sistem penarafan ini, setiap pematuhan oleh Jabatan terhadap peraturan kewangan bagi 6 aspek kawalan utama diberikan markah. Aspek tersebut ialah Kawalan Pengurusan; Kawalan Bajet; Kawalan Terimaan; Kawalan Perbelanjaan; Pengurusan Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah Dan Deposit; serta Pengurusan Aset. Bagi Pejabat Perbendaharaan Negeri Kedah serta Agenzi Negeri selain kesemua 6 kawalan di atas, kawalan terhadap Pengurusan Pelaburan, Pengurusan Pinjaman dan Pengesahan Penyata Kewangan turut dinilai. Jabatan/Agenzi Negeri yang diberi tahap penarafan yang cemerlang boleh dijadikan sebagai tanda aras kepada Jabatan/Agenzi Negeri yang lain. Secara umumnya, sesuatu Jabatan/Agenzi Negeri diberi tahap pencapaian pengurusan kewangan berdasarkan markah keseluruhan seperti di **Jadual 8.1**.

Jadual 8.1
Tahap Pencapaian Pengurusan Kewangan

Markah Keseluruhan (%)	Tahap	Penarafan
90 - 100	Sangat Baik	
70 – 89	Baik	
50 – 69	Memuaskan	
49 ke bawah	Tidak Memuaskan	

8.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Bagi membolehkan penarafan diberi kepada tahap pengurusan kewangan Jabatan/Agenzi Negeri, pengauditan telah dijalankan untuk menilai sama ada:

- 8.2.1.** Wujudnya struktur dan sistem pengurusan kewangan yang berkesan.
- 8.2.2.** Wujudnya sistem kawalan dalaman yang berkesan terhadap pungutan hasil, perbelanjaan serta pengurusan akaun amanah, aset, pelaburan serta pinjaman.
- 8.2.3.** Pengurusan kewangan mematuhi undang-undang dan peraturan yang ditetapkan.
- 8.2.4.** Rekod yang berkaitan diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.

8.3. SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pada tahun 2013, pengauditan telah dijalankan di 19 Jabatan/Agensi Negeri. Sebanyak 15 Jabatan/Agensi Negeri telah dilaksanakan berdasarkan pusingan, manakala pengauditan setiap tahun dilaksanakan terhadap 4 Jabatan/Agensi Negeri iaitu Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Kedah, Pejabat Perbendaharaan Negeri Kedah, Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah dan Majlis Agama Islam Negeri Kedah. Pengauditan telah dijalankan dengan menyemak rekod dan dokumen kewangan bagi tahun 2013 di peringkat Ibu Pejabat Jabatan/Agensi Negeri. Selain itu, semakan juga dibuat terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2013 dan Penyata Kewangan Agensi Negeri Tahun 2012/2013 bagi menentukan kedudukan prestasi pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri secara menyeluruh.

8.4. KAWALAN UTAMA

Pelaksanaan sistem penarafan bagi 11 Jabatan/Agensi Negeri adalah berdasarkan pengauditan terhadap tahap prestasi kewangan mengikut 6 kawalan utama iaitu Kawalan Pengurusan; Kawalan Bajet; Kawalan Terimaan; Kawalan Perbelanjaan; Pengurusan Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah Dan Deposit; dan Pengurusan Aset. Bagi Pejabat Perbendaharaan Negeri Kedah dan Agensi Negeri selain 6 kawalan di atas, kawalan terhadap pengurusan pelaburan, pengurusan pinjaman dan pengesahan Penyata Kewangan juga turut dibuat. Penjelasan lanjut mengenai kawalan-kawalan tersebut adalah seperti berikut:

8.4.1. Kawalan Pengurusan

Bagi menentukan sama ada struktur pengurusan kewangan yang berkesan telah diwujudkan, semakan Audit telah dijalankan terhadap 4 aspek utama kawalan pengurusan iaitu struktur organisasi, sistem dan prosedur, keberkesanan Unit Audit Dalam dan jawatankuasa yang diwujudkan serta pengurusan sumber manusia adalah seperti berikut:

8.4.1.1. Struktur Organisasi

Bagi mewujudkan suatu struktur organisasi yang berkesan, Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- a. Carta organisasi disediakan dengan lengkap dan kemas kini seperti mana yang ditetapkan di Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991.
- b. Surat penurunan kuasa disediakan dengan lengkap dan kemas kini. Had-had kuasa dan tugas-tugas pegawai yang menjalankan tanggungjawab perlu dinyatakan dengan jelas. Seksyen 15A(2), Akta Prosedur Kewangan, Arahan Perbendaharaan (AP) 11, AP 69 dan AP 101 adalah berkaitan.

- c. Kehendak Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991 dipatuhi. Pekeliling tersebut menetapkan Senarai Tugas bagi setiap pegawai perlu disediakan dengan lengkap dan jelas menunjukkan hubung kait antara penyelia dengan pegawai bawahan serta rakan sejawat dalam organisasi yang sama. Senarai tugas ini juga perlu sentiasa dikemas kini.
- d. Kehendak Pekeliling Perkhidmatan Bil. 5 Tahun 2007 dipatuhi. Selaras dengan pekeliling tersebut, perancangan dan pelaksanaan pusingan kerja mengikut tempoh yang sesuai dalam pelbagai bidang tugas perlu dilaksanakan bagi melahirkan sumber manusia berpotensi serta berupaya menyumbang kepada kecemerlangan organisasi.

8.4.1.2. Sistem Dan Prosedur

Bagi memastikan sistem dan prosedur yang teratur telah diwujudkan, Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- a. Manual Prosedur Kerja disediakan dengan lengkap, kemas kini dan dikaji semula secara berterusan. Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991 adalah berkaitan.
- b. Fail Meja bagi setiap jawatan disediakan dengan lengkap, kemas kini dan memiliki kesemua 14 ciri-ciri asas Fail Meja yang ditetapkan. Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991 adalah berkaitan.
- c. Pemeriksaan mengejut (seperti yang ditetapkan di bawah AP 309) dijalankan secara berkala (tidak kurang dari sekali dalam tempoh 6 bulan) terhadap peti besi, peti wang tunai, laci atau bekas-bekas lain yang diguna bagi menyimpan wang, setem atau barang-barang lain yang berharga. Hasil pemeriksaan hendaklah direkodkan dengan lengkap untuk memudahkan rujukan.

8.4.1.3. Jawatankuasa Kewangan Dan Unit Audit Dalam

Kerajaan menetapkan pelbagai jawatankuasa berkaitan hal kewangan ditubuhkan di peringkat Jabatan/Agensi Negeri. Fungsi dan tanggungjawab jawatankuasa tersebut telah ditetapkan melalui surat pekeliling, arahan, garis panduan yang dikeluarkan dari semasa ke semasa. Bagi memastikan pelbagai jawatankuasa yang telah diwujudkan berfungsi dengan berkesan, Kerajaan juga telah mengeluarkan Panduan Pengurusan Mesyuarat Dan Urusan Jawatankuasa-jawatankuasa Kerajaan melalui Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 2 Tahun 1991. Panduan ini menetapkan dengan jelas peranan Pengerusi dan urus setia dalam sesuatu mesyuarat bagi memastikan keberkesanan jawatankuasa yang telah diwujudkan. Antara jawatankuasa/unit yang perlu diwujudkan bagi memantapkan tahap pengurusan kewangan adalah seperti berikut:

a. Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun

Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun (JPKA) ditubuhkan di setiap pusat tanggungjawab supaya dapat memantapkan lagi pengurusan kewangan dan akaun Jabatan/Agensi Kerajaan. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 10 Tahun 2008 menetapkan, Jabatan/Agensi Negeri hendaklah melantik seorang Pengerusi dan ahli-ahli jawatankuasa; bermesyuarat sekurang-kurangnya 3 bulan sekali selepas tamat tempoh sesuatu suku tahun; membincangkan perkara yang telah ditetapkan dan mengemukakan Laporan Suku Tahun dengan lengkap kepada pihak berkuasa berkenaan dalam tempoh yang ditetapkan.

b. Unit Audit Dalam

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 9 Tahun 2004 menghendaki Unit Audit Dalam (UAD) ditubuhkan di Jabatan/Agensi Negeri bagi membantu Ketua Jabatan memantapkan pencapaian pengurusan dan memastikan pencapaian objektif organisasi secara cekap dan berhemat. Bagi melaksanakan fungsinya, UAD bertanggungjawab menyediakan Rancangan Tahunan Audit Dalam, mengemukakan Rancangan Tahunan Audit Dalam kepada Ketua Eksekutif masing-masing selewatnya pada 31 Januari, membentangkan Laporan Audit Dalam di Mesyuarat JPKA dan mengemukakan Laporan Tahunan Audit Dalam kepada Ketua Eksekutif selewat-lewatnya pada 31 Mac tahun berikutnya. Manakala tanggungjawab Ketua Jabatan adalah mengkaji dan meluluskan Rancangan Tahunan dan Laporan Tahunan Audit Dalam, memastikan tindakan susulan diambil terhadap pemerhatian/Laporan Audit Dalam dan memastikan anggota UAD mempertingkatkan pengetahuan dan kemahiran yang diperlukan untuk melaksanakan tanggungjawab mereka secara berkesan.

c. Jawatankuasa Keutuhan Dan Tadbir Urus

Arahan Perdana Menteri No. 1 Tahun 2009, menetapkan bahawa setiap agensi hendaklah menuju ke Jawatankuasa Keutuhan Dan Tadbir Urus (JKTU) bertujuan menentukan isu, masalah dan langkah-langkah penambahbaikan atau penyelesaian masalah berkaitan terma rujukan JKTU peringkat agensi. Arahan Perdana Menteri No. 1 Tahun 2009 juga menghendaki JKTU mengadakan mesyuarat sekurang-kurangnya sekali dalam empat bulan di mana perlu diadakan dalam bulan Januari, Mei dan September setiap tahun.

8.4.1.4. Pengurusan Sumber Manusia

Bagi memastikan pengurusan kewangan dikendalikan dengan baik, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah menguruskan sumber manusianya dengan cekap seperti menentukan bilangan jawatan dan gred yang sesuai, jawatan diisi sepenuhnya

dan latihan dalam bidang kewangan diberikan kepada mereka yang terlibat. Jabatan/Agensi Negeri juga digalakkan memberi pengiktirafan kepada kakitangan yang cemerlang dan mengambil tindakan tatatertib/surc妖 terhadap mereka yang didapati gagal/cuai melaksanakan tanggungjawab yang telah ditetapkan.

8.4.2. Kawalan Bajet

Bagi menentukan sama ada Jabatan/Agensi Negeri telah menguruskan bajet dan peruntukannya dengan cekap, berhemat dan mengikut peraturan, semakan Audit telah dijalankan terhadap 5 aspek utama kawalan bajet iaitu penyediaan bajet, pengagihan peruntukan, kelulusan pindah/tambah peruntukan, pemantauan kemajuan/pencapaian bajet dan pelaporan mengenainya seperti berikut:

8.4.2.1. Penyediaan Bajet

Peraturan kewangan mengenai penyediaan bajet oleh setiap Jabatan/Agensi Negeri dikeluarkan melalui Pekeliling Perbendaharaan Negeri Bil. 4 Tahun 2012 (Garis Panduan Penyediaan Cadangan Perbelanjaan Tahun 2013 Kerajaan Negeri Kedah Darul Aman) dan Pekeliling Perbendaharaan Negeri Bil. 5 Tahun 2012 (Garis Panduan Bagi Penyediaan Anggaran Hasil Tahun 2013 Kerajaan Negeri Kedah Darul Aman. Arahan Perbendaharaan 29 hingga 46 juga menetapkan peraturan penyediaan anggaran hasil dan perbelanjaan. Antara lainnya, peraturan kewangan mengenai penyediaan bajet menetapkan perkara-perkara mengenai justifikasi setiap anggaran yang disediakan; ketepatan anggaran; prosedur kelulusan bajet di peringkat Jabatan/Agensi Negeri serta tempoh yang ditetapkan untuk mengemukakan bajet dan Perjanjian Program kepada Pegawai Kewangan Negeri.

8.4.2.2. Pengagihan Peruntukan

Pekeliling Perbendaharaan Negeri Kedah Darul Aman Bil. 2 Tahun 2013 (Garis Panduan Bagi Mengurus Peruntukan Dan Perbelanjaan Di Bawah Bajet 2013) antara lainnya menetapkan bahawa Pegawai Pengawal perlu mengagihkan peruntukan kepada pemegang-pemegang waran tertentu sebaik sahaja Waran Am diterima. Mengikut AP 94 pula, pemegang waran peruntukan tersebut boleh mengagihkan waran peruntukan/waran peruntukan kecil kepada pegawai yang berkenaan di mana perlu. Pengagihan waran ini perlu direkodkan dengan lengkap dan kemas kini.

8.4.2.3. Kelulusan Pindah/Tambahan Peruntukan

Peraturan kewangan mengenai pindah/tambah peruntukan antaranya menetapkan Waran Pindah Peruntukan hendaklah ditandatangani oleh Pegawai Pengawal sendiri atau bagi pihaknya oleh mana-mana pegawai bawahannya yang diberi kuasa secara bertulis. Semua pindah peruntukan hendaklah dibuat pada tahun kewangan berkenaan dan

semua Waran Pindah Peruntukan yang dikeluarkan hendaklah disampaikan kepada Pegawai Kewangan Negeri atau wakilnya tidak lewat dari 31 Disember bagi tahun kewangan berkenaan. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlulah sentiasa mengawasi dan mengemas kini akaun serta memastikan pindah peruntukan dikemaskinikan dalam Buku Vot supaya kawalan perbelanjaan dapat diurus dengan berkesan. Peraturan juga menetapkan pindahan kepada butiran yang telah dikurangkan melalui pindah peruntukan atau pengurangan kepada butiran yang telah ditambah melalui pindah peruntukan adalah tidak dibenarkan kecuali mendapat kelulusan daripada Pegawai Kewangan Negeri terlebih dahulu.

8.4.2.4. Pemantauan Kemajuan/Pencapaian Projek

Peraturan kewangan menghendaki Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan memantau pelaksanaan projek pembangunan dengan rapi bagi memastikan ia dilaksanakan mengikut jadual. Bagi tujuan ini, Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan hendaklah memastikan data mengenai peruntukan dan perbelanjaan projek bagi setiap tahun diisi dan sentiasa dikemas kini dalam Sistem Pemantauan Projek II atau kaedah lain yang diterima pakai, impak setiap aktiviti dinilai sekurang-kurangnya sekali dalam masa 5 tahun dan memastikan perbelanjaan tidak melebihi peruntukan yang telah diluluskan.

8.4.2.5. Pelaporan

Pegawai Pengawal dikehendaki menyediakan beberapa jenis laporan seperti Laporan Perbelanjaan Dan Tanggungan serta laporan untuk Buku Anggaran Belanjawan Program Dan Prestasi. Laporan-laporan ini perlu dikemukakan kepada Pegawai Kewangan Negeri dalam tempoh yang ditetapkan. Pegawai Pengawal juga dikehendaki mengemukakan laporan mengenai keperluan aliran wang tunai yang disahkan olehnya kepada Pegawai Kewangan Negeri. Bagi Ketua Jabatan yang bukan Pegawai Pengawal, laporan-laporan berkenaan akan dikemukakan kepada Pegawai Pengawal berkenaan untuk disatukan.

8.4.3. Kawalan Terimaan

Bagi menentukan sama ada segala terimaan telah dikendalikan mengikut peraturan dan diakaunkan dengan sempurna, semakan Audit telah dijalankan terhadap 5 aspek utama kawalan terimaan yang meliputi kawalan borang hasil, penerimaan wang, kemasukan pungutan ke bank, kawalan perakaunan terimaan/hasil dan penyediaan Akaun Belum Terima seperti berikut:

8.4.3.1. Kawalan Borang Hasil

Kawalan terhadap pelbagai borang hasil seperti buku resit adalah penting bagi memastikan ia tidak disalahgunakan.

8.4.3.2. Penerimaan Wang

Setiap Jabatan/Agenzi Negeri perlu memastikan pegawai yang bertanggungjawab dengan urusan penerimaan wang mematuhi peraturan kewangan yang berkaitan. Semakan Audit telah dijalankan terhadap 4 aspek kawalan dalaman yang ditetapkan oleh Arahan Perbendaharaan bagi penerimaan wang iaitu dari segi kebenaran/ kelulusan menerima kutipan, kawalan penerimaan melalui mel dan penerimaan wang di kaunter.

8.4.3.3. Kemasukan Pungutan Ke Bank

Arahan Perbendaharaan telah menetapkan peraturan mengenai kemasukan wang pungutan ke bank bagi memastikan ketepatan dan keselamatan wang berkenaan. Antaranya adalah mengenai penetapan tempoh memasukkan wang ke bank; kawalan keselamatan penghantaran wang dan penyelenggaraan rekod mengenainya; semakan oleh pegawai bertanggungjawab terhadap slip kemasukan wang ke bank dan keselamatan wang yang tidak sempat dimasukkan ke bank.

8.4.3.4. Kawalan Perakaunan Terimaan/Hasil

Bagi memastikan peraturan mengenai perakaunan terimaan/hasil yang ditetapkan di AP dipatuhi, semakan Audit telah dijalankan terhadap penyerahan Akaun Tunai Bulanan kepada Perbendaharaan Negeri; ketepatan penyediaan Penyata Penyesuaian Hasil Bulanan dan ketepatan Buku Tunai.

8.4.3.5. Akaun Belum Terima

Dasar dan tatacara bagi penyelenggaraan serta pelaporan Akaun Belum Terima (ABT) ditetapkan oleh Kerajaan melalui Pekeliling Perbendaharaan Bil. 3 Tahun 2008 dan beberapa AP. Antara peraturan yang ditetapkan mengenai pengurusan ABT adalah penyediaan Penyata Tunggakan Hasil atau Penyata Akaun Belum Terima yang lengkap dan kemas kini; penyerahan Penyata Akaun Belum Terima kepada Perbendaharaan Negeri dalam tempoh ditetapkan dan tindakan susulan diambil terhadap jumlah terimaan/hasil yang tertunggak.

8.4.4. Kawalan Perbelanjaan

Bagi menentukan sama ada semua perbelanjaan mengurus dan pembangunan telah dibuat mengikut peraturan yang ditetapkan dan diperakaunkan dengan tepat, semakan Audit telah dijalankan terhadap 3 aspek utama kawalan perbelanjaan iaitu perakaunan, pengurusan perolehan dan pengurusan bayaran seperti berikut:

8.4.4.1. Perakaunan

Semakan Audit dijalankan bagi menentukan Buku Vot dan Penyata Penyesuaian Perbelanjaan diselenggarakan oleh Jabatan/Agensi Negeri adalah mengikut peraturan yang ditetapkan oleh Pekeliling dan AP yang berkaitan.

8.4.4.2. Pengurusan Perolehan

Setiap tahun, Jabatan/Agensi Negeri membelanjakan jutaan ringgit untuk tujuan perolehan bekalan, perkhidmatan dan kerja. Bagi menentukan pengurusan perolehan Jabatan/Agensi Negeri telah mematuhi peraturan yang berkaitan, semakan Audit dibuat terhadap pengurusan pembelian terus, sebut harga, tender dan kontrak.

8.4.4.3. Pengurusan Bayaran

Semakan Audit dijalankan terhadap kawalan dalaman bagi proses bayaran; kesempurnaan bayaran yang memerlukan kelulusan khas; penyediaan dan penyimpanan daftar/rekod pembayaran dan Daftar Bil; bayaran pukal serta Panjar Wang Runcit.

8.4.5. Pengurusan Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah Dan Deposit

Pengurusan dan kawalan terhadap kumpulan wang amanah/akaun amanah dan deposit adalah penting untuk menentukan ia diurus dengan teratur, mengikut pekeliling dan arahan amanah yang ditetapkan serta diakaunkan dengan betul dan kemas kini. Semakan Audit telah dijalankan terhadap pengurusan kumpulan wang seperti berikut:

8.4.5.1. Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah

Tatacara pengurusan akaun amanah ditetapkan melalui Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 18 Tahun 2001. Semakan Audit telah dijalankan terhadap pengendalian kumpulan wang amanah/akaun amanah di Jabatan/Agensi Negeri dari segi penyediaan dan penyerahan penyata tahunan untuk diaudit serta kesempurnaan rekod perakaunan/penyata penyesuaian akaun/transaksi akaun.

8.4.5.2. Pengurusan Kumpulan Wang Pinjaman

Jabatan/Agensi Negeri perlu menguruskan kumpulan wang pinjaman dan pendahuluan diri/pelbagai mengikut Pekeliling/Surat Pekeliling Perbendaharaan yang berkaitan seperti berikut:

- a. Pinjaman Kenderaan hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 7 dan 8 Tahun 1993.

- b. Pinjaman Komputer hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 8 Tahun 1992.
- c. Pendahuluan Diri hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan mengikut Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1993.
- d. Pendahuluan Pelbagai hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 13 Tahun 1990.

8.4.5.3. Pengurusan Akaun Deposit

Tatacara dan pengurusan akaun deposit ditetapkan melalui AP 156 hingga 163.

8.4.6. Pengurusan Aset

Perolehan aset dan inventori perlu direkodkan, dikawal dan dipantau dengan sempurna bagi mengelakkan daripada berlaku pembaziran dan penyalahgunaan. Sehubungan ini, semakan Audit telah dijalankan untuk menilai tahap pematuhan Jabatan/Agensi Negeri kepada peraturan-peraturan yang ditetapkan oleh Pekeliling/Surat Pekeliling Perbendaharaan yang berkenaan dan Tatacara Pengurusan Stor berhubung dengan perkara-perkara berikut:

8.4.6.1. Kawalan Umum

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, Pegawai Pengawal hendaklah mewujudkan Unit Pengurusan Aset yang antaranya bertanggungjawab untuk mengurus pelantikan Pegawai Pemeriksa, Lembaga Pemeriksa dan Jawatankuasa Penyiasat. Unit tersebut diberi tanggungjawab menjadi Urus Setia kepada Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan yang diwujudkan, menguruskan pelupusan, kehilangan dan hapus kira aset serta menyelaras penyediaan laporan mengenainya. Selain itu, Pegawai Pengawal perlu melantik seorang Pegawai Aset secara bertulis bagi setiap pusat tanggungjawab di bawahnya dan memastikan Pegawai Aset di peringkat Ibu Pejabat diberi tanggungjawab sebagai Setiausaha Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan.

8.4.6.2. Penerimaan

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, seorang Pegawai Penerima hendaklah diberi tanggungjawab untuk menerima dan mengesahkan aset yang diterima. Tanggungjawab seseorang Pegawai Penerima adalah memastikan aset/bekalan pejabat diterima menepati spesifikasi, kualiti dan kuantiti yang telah ditetapkan sebelum membuat pengesahan penerimaan. Bagi membolehkan Pegawai Penerima membuat rujukan, satu salinan dokumen kontrak hendaklah disimpan oleh pegawai ini. Bagi penerimaan bekalan pejabat pula, Borang Terima Barang perlu disahkan dan direkodkan pada Kad Kawalan Stok dan Kad Petak. Borang Laporan Penerimaan Aset Alih Kerajaan hendaklah disediakan, disahkan dan dihantar dengan serta merta kepada agen penghantaran atau

syarikat pembekal. Aset hendaklah diterima berserta Surat Jaminan dan manual penggunaan/penyenggaraan.

8.4.6.3. Pendaftaran

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 menetapkan aset perlu didaftarkan dalam tempoh 2 minggu daripada tarikh pengesahan penerimaan. Aset tersebut perlu dilabelkan dengan tanda Hak Milik Kerajaan dan nombor siri pendaftaran.

8.4.6.4. Penggunaan, Penyimpanan dan Pemeriksaan Aset

Bagi memastikan penggunaan, penyimpanan dan pemeriksaan aset diurus dengan baik, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan peraturan-peraturan seperti berikut yang ditetapkan di Pekeliling Perbendaharaan yang berkenaan dipatuhi:

- a. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 menetapkan aset diguna hanya bagi tujuan rasmi sahaja dan mengikut tujuan asal perolehannya. Setiap aset hendaklah dikendalikan oleh pegawai yang mahir dan berkelayakan, pengeluaran/penggunaannya direkodkan dengan teratur serta kerosakan aset dilaporkan dengan menggunakan borang yang ditetapkan. Aset perlu disimpan di tempat yang selamat dan sesuai serta sentiasa di bawah kawalan pegawai yang bertanggungjawab.
- b. Pekeliling tersebut juga menghendaki sekurang-kurangnya 2 Pegawai Pemeriksa/Lembaga Verifikasi Stok dilantik secara bertulis. Pemeriksaan aset dilaksanakan sekurang-kurangnya sekali setahun dan verifikasi stok dilaksanakan mengikut tempoh yang ditetapkan. Laporan Pemeriksaan Harta Modal dan Laporan Pemeriksaan Inventori disediakan dengan lengkap dan dikemukakan kepada Ketua Jabatan dan seterusnya kepada Perbendaharaan Negeri di mana berkenaan.
- c. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1980 menetapkan penggunaan kenderaan Jabatan/Agensi Negeri dikawal dengan melantik seorang Pegawai Pengangkutan yang bertanggungjawab meluluskan penggunaan kenderaan dan menyediakan fail sejarah bagi setiap kenderaan, menyelenggarakan Buku Log dengan lengkap dan kemas kini serta menyediakan Cerakinan Bulanan Penggunaan Bahan Api setiap bulan bagi mengawal kegunaan bahan api.
- d. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1996 pula menetapkan penggunaan kenderaan pegawai Gred JUSA dikawal dengan teratur di mana pembelian minyak setahun tidak melebihi had yang ditetapkan/diluluskan.
- e. Selaras dengan kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bil. 6 Tahun 1999, Kad Inden Minyak perlu dikawal dengan teratur melalui penyelenggaraan Buku Rekod

Pergerakan Kad Inden yang lengkap dan kemas kini. Penyata pembelian atau penyata kad perlu disemak sebelum bayaran dilakukan.

- f. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 8 Tahun 1999 menetapkan kad elektronik bagi pembayaran tol dikawal dengan teratur dan rekod berhubung dengan penggunaannya diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.

8.4.6.5. Penyenggaraan Aset

Bagi memastikan aset disenggarakan dengan baik, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- a. Senarai aset yang memerlukan penyenggaraan disediakan dengan lengkap dan kemas kini; jadual penyenggaraan disediakan dan dilaksanakan seperti dirancang; penyenggaraan direkodkan dengan betul dan lengkap; program penyenggaraan dinilai dan penyenggaraan aset oleh pihak swasta diselia dan dipantau bagi memastikan syarat-syarat yang ditetapkan dalam perjanjian dipatuhi. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 adalah berkaitan.
- b. Kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1980 dipatuhi. Pekeliling ini menetapkan kenderaan perlu disenggarakan secara berjadual, manakala kos penyenggaraan dan pembaikan perlu direkodkan dalam fail kenderaan dan Daftar Harta Modal. Kenderaan juga hendaklah disimpan dengan selamat.

8.4.6.6. Pelupusan

Bagi memastikan pelupusan aset diuruskan dengan teratur dan selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- a. Lembaga Pemeriksa dilantik untuk tempoh tidak melebihi 2 tahun. Lembaga Pemeriksa perlu menyediakan jadual pemeriksaan dan ia perlu dilaksanakan dalam tempoh 1 bulan daripada tarikh arahan dikeluarkan. Laporan Lembaga Pemeriksa hendaklah disediakan dan ditandatangani. Lembaga Pemeriksa juga perlu mengesyorkan kaedah pelupusan yang sesuai.
- b. Perakuan pelupusan aset mekanikal, teknikal, elektrikal dan elektronik disediakan oleh Jabatan/Pegawai Teknikal berkaitan. Manakala perakuan pelupusan aset disahkan oleh 2 pegawai yang mempunyai 3 tahun pengalaman dan tidak terlibat dengan pengurusan aset berkenaan.
- c. Kaedah pelupusan aset dibuat dengan teratur dan dilaksanakan dalam tempoh 3 bulan daripada tarikh surat kelulusan dikeluarkan. Sijil Penyaksian Pemusnahan Aset Alih Kerajaan dan Sijil Pelupusan Aset disediakan dan dikemukakan kepada pihak

yang memberi kelulusan. Seterusnya, rekod aset yang telah diluluskan pelupusan itu perlu dikemaskinikan.

8.4.6.7. Kehilangan Dan Hapus Kira

Bagi memastikan kehilangan dan hapus kira aset diuruskan dengan teratur dan selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, setiap Jabatan/Agenzi Negeri hendaklah memastikan:

- a. Kehilangan aset dilaporkan kepada Ketua Jabatan dengan serta merta dan laporan polis dibuat dalam tempoh 24 jam dari waktu kehilangan. Ketua Pejabat menyedia Laporan Awal dan dikemukakan kepada Pegawai Pengawal dan Pegawai Kewangan Negeri dalam tempoh 2 hari bekerja. Sesalinan Laporan Awal dikemukakan kepada Pegawai Pengawal, Pegawai Kewangan Negeri dan Ketua Audit Negara atau wakil tempatan Ketua Audit Negara.
- b. Jawatankuasa Penyiasat dilantik secara bertulis oleh Pegawai Pengawal dalam tempoh 2 minggu daripada tarikh Laporan Awal disediakan. Laporan Akhir disediakan dalam tempoh 2 bulan daripada tarikh lantikan Jawatankuasa tersebut walaupun Laporan Hasil Penyiasatan Polis belum diperoleh. Laporan Akhir yang lengkap hendaklah dikemukakan kepada pihak yang menerima Laporan Awal. Laporan ini perlu dikemukakan dalam tempoh 4 bulan daripada tarikh Laporan Awal dihantar.

8.4.7. Pengurusan Pelaburan

Pelaburan merupakan tindakan melabur dana bagi suatu tempoh masa untuk memperoleh pulangan yang dikehendaki dengan menyedari sepenuhnya risiko yang terbabit. Pelaburan yang dibuat hendaklah mengikut peraturan yang berkaitan. Rekod perlu diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini bagi memudahkan kawalan dan pemantauan. Antara elemen kawalan yang perlu diwujudkan adalah penubuhan Jawatankuasa Pelaburan yang berfungsi menguruskan pelaburan Agenzi. Antara perkara yang perlu diberi perhatian adalah kuasa melabur, had pelaburan, sasaran pelaburan dan pemantauan pelaburan.

8.4.8. Pengurusan Pinjaman

Pinjaman dibuat bagi membiayai pelbagai projek untuk pembangunan ekonomi negeri, menampung perbelanjaan dan meningkatkan taraf pembangunan serta kemajuan penduduk. Pinjaman tersebut hendaklah digunakan mengikut maksud pinjaman dipohon. Antara perkara yang perlu diberi perhatian adalah kuasa untuk meminjam, penyelenggaraan rekod pinjaman yang lengkap dan kemas kini, perjanjian pinjaman disediakan dan mekanisme kawalan serta pemantauan pinjaman.

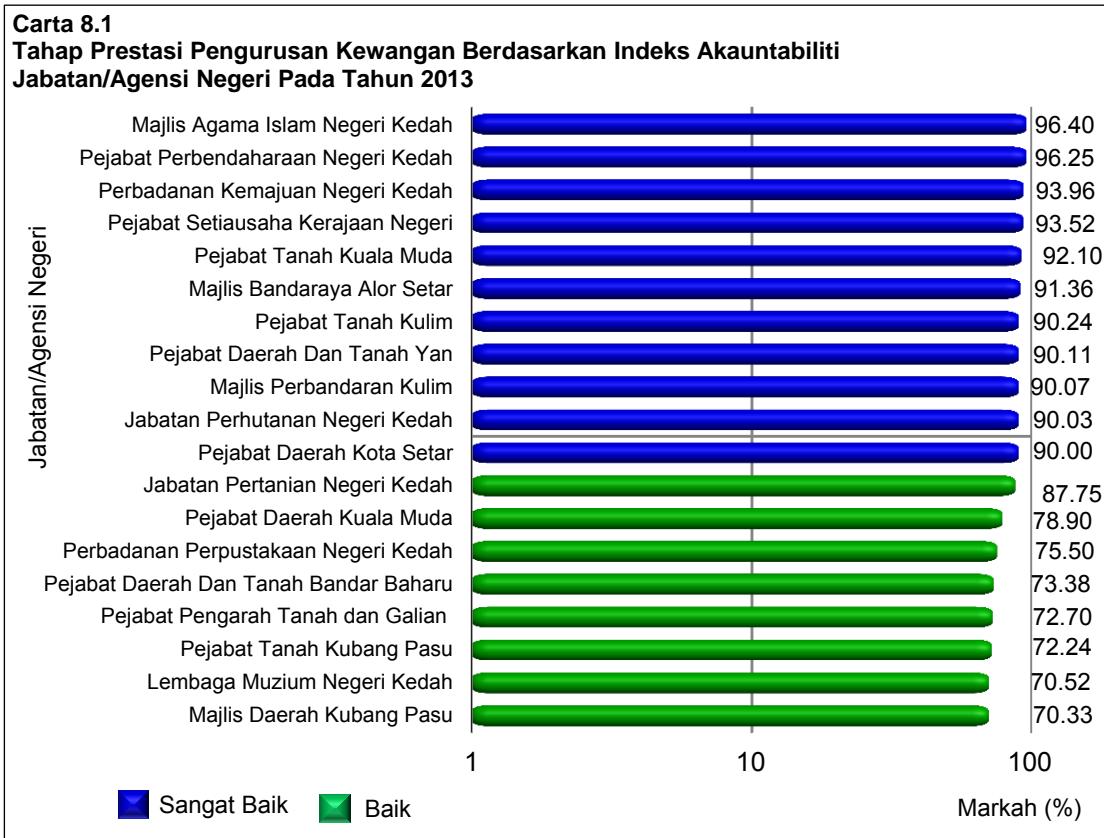
8.4.9. Pengesahan Penyata Kewangan

Keperluan penyediaan dan penyerahan Penyata Kewangan untuk diaudit adalah mengikut Mesyuarat Perhubungan Antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri Bil. 1 Tahun 2009. Arahan Pentadbiran Setiausaha Kerajaan Negeri Kedah menghendaki Agensi Negeri mengemukakan Penyata Kewangan kepada Ketua Audit Negara tidak lewat dari 30 April setiap tahun. Ini bagi membolehkan Penyata Kewangan dan laporan tahunan Agensi Negeri dibentangkan di Dewan Undangan Negeri pada tahun yang sama dan tidak lewat dari 31 Disember setiap tahun. Pekeliling ini bertujuan untuk meningkatkan akauntabiliti dan tadbir urus yang baik di Perbendaharaan Negeri dan Agensi Negeri. Di samping itu, pembentangan awal membolehkan *stakeholders* menilai pencapaian Perbendaharaan Negeri dan Agensi Negeri yang lebih jelas, lengkap dan relevan.

8.5. PENEMUAN AUDIT

8.5.1. Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan

Pada tahun 2013, Jabatan Audit Negara telah melaksanakan pengauditan pengurusan kewangan berdasarkan Indeks Akauntabiliti ke atas 19 Jabatan/Agensi Negeri. Hasil pengauditan tersebut mendapati 11 Jabatan/Agensi Negeri berada pada tahap sangat baik dengan diberi penarafan 4 Bintang. Manakala 8 Jabatan/Agensi Negeri berada pada tahap baik dengan penarafan 3 Bintang. Tahap prestasi pengurusan kewangan mengikut Jabatan/Agensi Negeri bagi tahun 2013 adalah seperti di **Carta 8.1** manakala kedudukan tahap prestasi pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri bagi tempoh tahun 2008 hingga 2013 secara keseluruhannya adalah seperti di **Jadual 8.2**. Pencapaian pada tahun 2013 adalah lebih baik daripada tahun-tahun sebelumnya.

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

Jadual 8.2
Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Bagi Tahun 2008 Hingga 2013

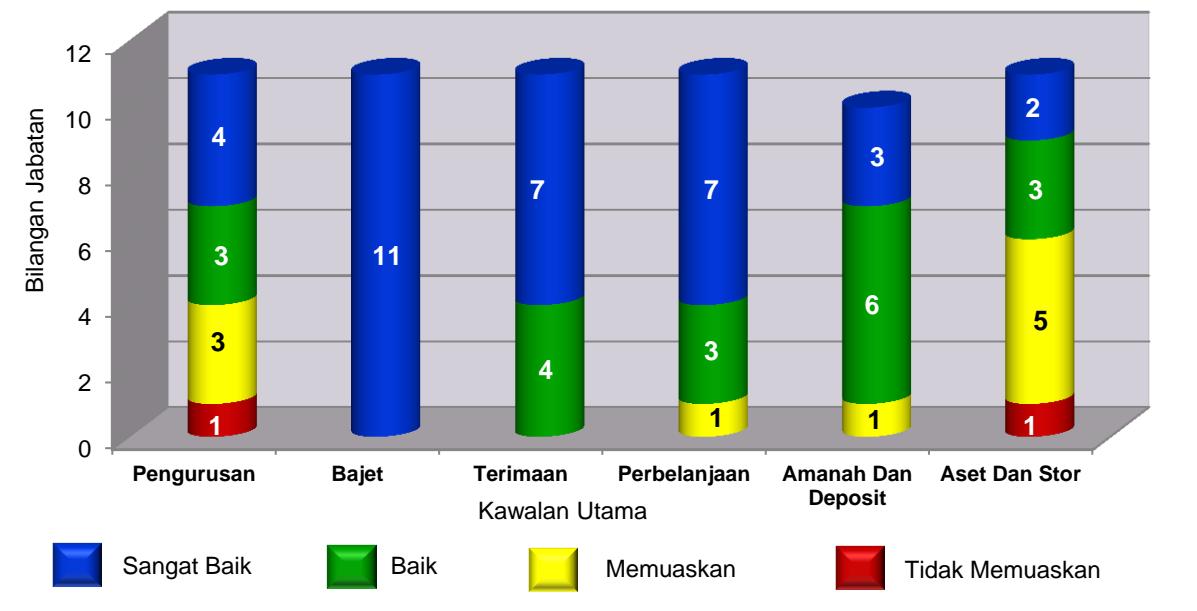
Tahap Penarafan	Jabatan/Agensi					
	Tahun 2008	Tahun 2009	Tahun 2010	Tahun 2011	Tahun 2012	Tahun 2013
Sangat Baik	2	4	4	3	7	11
Baik	8	23	12	12	10	8
Memuaskan	4	9	1	2	2	-
Tidak Memuaskan	-	-	-	-	-	-
Jumlah	14	36	17	17	19	19

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

8.5.2. Tahap Pematuhan Terhadap Kawalan Utama

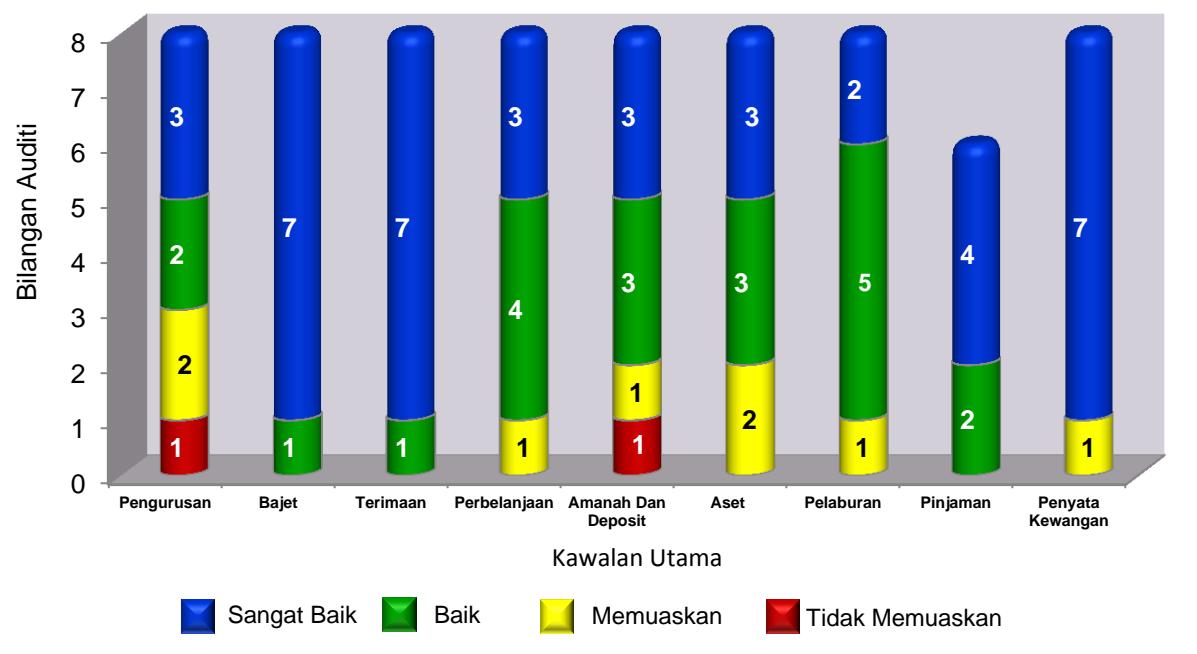
8.5.2.1. Analisis Audit terhadap tahap pematuhan ke atas elemen-elemen kawalan utama mendapati semua Jabatan berada pada tahap sangat baik bagi kawalan bajet. Manakala masih terdapat Jabatan yang memperolehi tahap tidak memuaskan dalam kawalan pengurusan dan pengurusan aset dan stor. Tahap pematuhan bagi setiap kawalan di 11 Jabatan yang menggunakan 6 elemen adalah seperti di **Carta 8.2** manakala yang menggunakan 9 elemen adalah seperti di **Carta 8.3**.

Carta 8.2
Tahap Pematuhan Pengurusan Kewangan Mengikut Kawalan Bagi 11 Jabatan Negeri Kedah Tahun 2013

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

Carta 8.3
Tahap Pematuhan Pengurusan Kewangan Mengikut Kawalan Bagi Pejabat Perbendaharaan Negeri Dan 7 Agensi Negeri Tahun 2013

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

8.5.2.2. Kelemahan-kelemahan yang ditemui berhubung dengan Kawalan Pengurusan; Pengurusan Aset Dan Stor; dan Kawalan Akaun Amanah dan Deposit adalah seperti berikut:

a. Kawalan Pengurusan

- i. Pusingan tugas tidak dirancang dan dilaksanakan; Manual Prosedur Kerja tidak kemas kini; Fail Meja tidak lengkap dan dikemas kini; dan Pemeriksaan Mengejut tidak dijalankan sekurang-kurangnya setiap enam bulan sekali atau tempoh yang ditetapkan.
- ii. Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun dan Jawatankuasa Keutuhan Tadbir Urus diwujudkan atau tidak bermesyuarat mengikut tempoh yang ditetapkan; Laporan Suku Tahun tidak disediakan dan dikemukakan kepada Perbendaharaan dalam tempoh ditetapkan; dan Rancangan Tahunan bagi latihan tidak disediakan dan pegawai dilatih kurang dari tujuh hari dalam setahun.

b. Pengurusan Aset Dan Stor

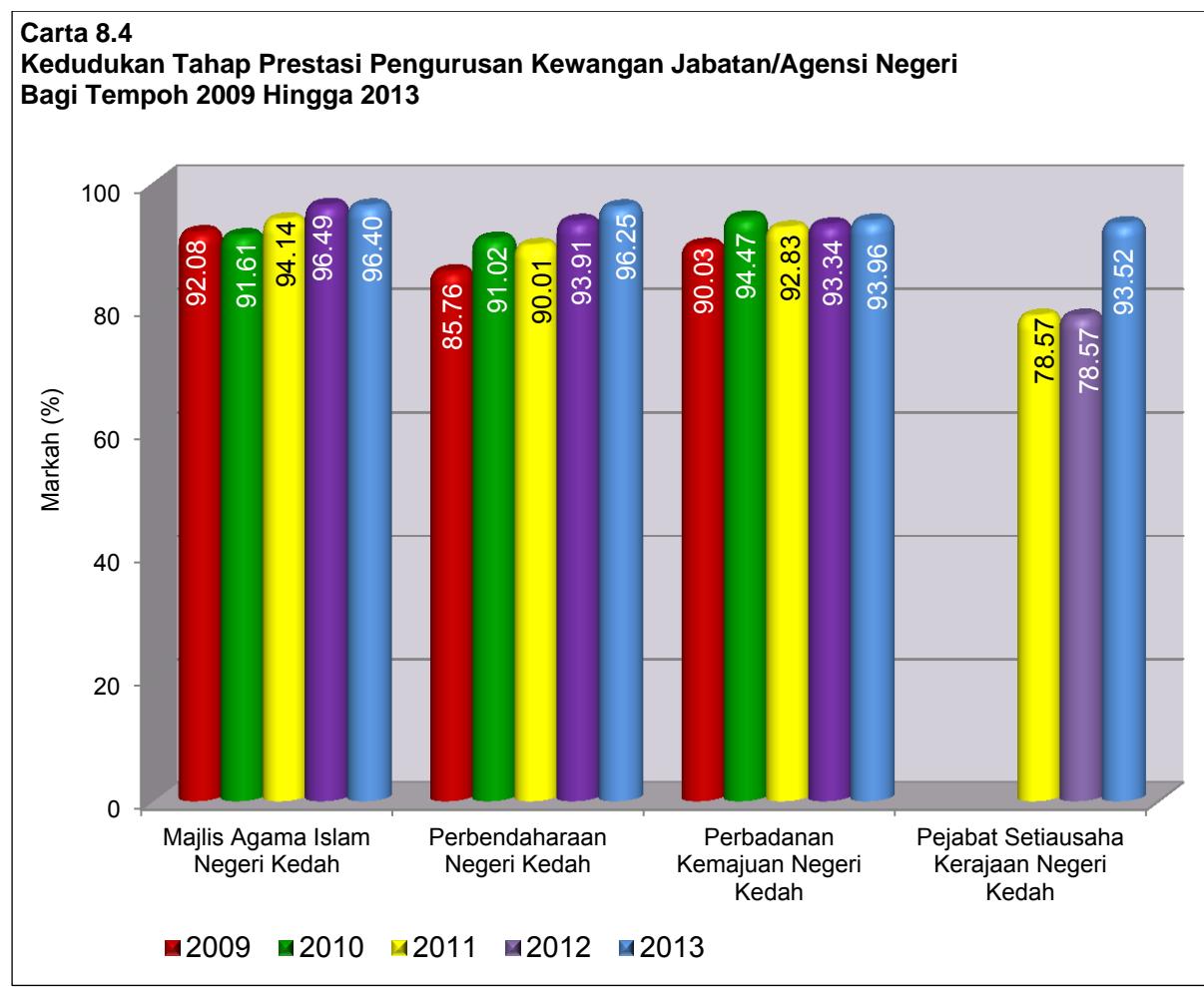
- i. Jawatankuasa Pengurusan Aset Kerajaan belum mengadakan mesyuarat bagi tahun 2013; Unit Pengurusan Aset tidak menyedia dan mengemukakan Laporan Tahunan Aset dan Stor.
- ii. KEW.PA-2, KEW.PA-3, KEW.PA-4, KEW.PA-5, KEW.PA-6 dan KEW.PA-7 serta Kad Kawalan Stok (KEW.PS-3) dan Kad Petak (KEW.PS-4) tidak diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini. Begitu juga serta Borang Aduan Kerosakan Aset (KEW.PA-9) tidak diselenggara.
- iii. Pegawai Pemeriksa Aset dan Inventori tidak dilantik; pemeriksaan harta modal dan verifikasi stor serta pemeriksaan dan pengiraan stok tidak dijalankan; dan verifikasi stor tidak dilaksanakan.
- iv. Jabatan telah melantik Pegawai Kenderaan tetapi kenderaan diguna tanpa kelulusan Pegawai Kenderaan; Fail sejarah tidak diselenggarakan bagi setiap kenderaan; Buku Log tidak diselenggara dengan lengkap dan kemas kini; dan Buku rekod Kad Inden Minyak tidak diselenggara dengan lengkap dan bukti semakan antara salinan resit dan penyata pembelian tidak dapat disahkan.

c. Kawalan Akaun Amanah Dan Deposit

Tiada surat Arahan Amanah disediakan bagi Akaun Amanah yang ditubuhkan; Akaun Amanah yang tidak aktif dan tidak diperlukan tidak ditutup; dan Penyata Penyesuaian tidak disediakan.

8.5.3. Perbandingan Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Bagi 5 Tahun Berturut-turut

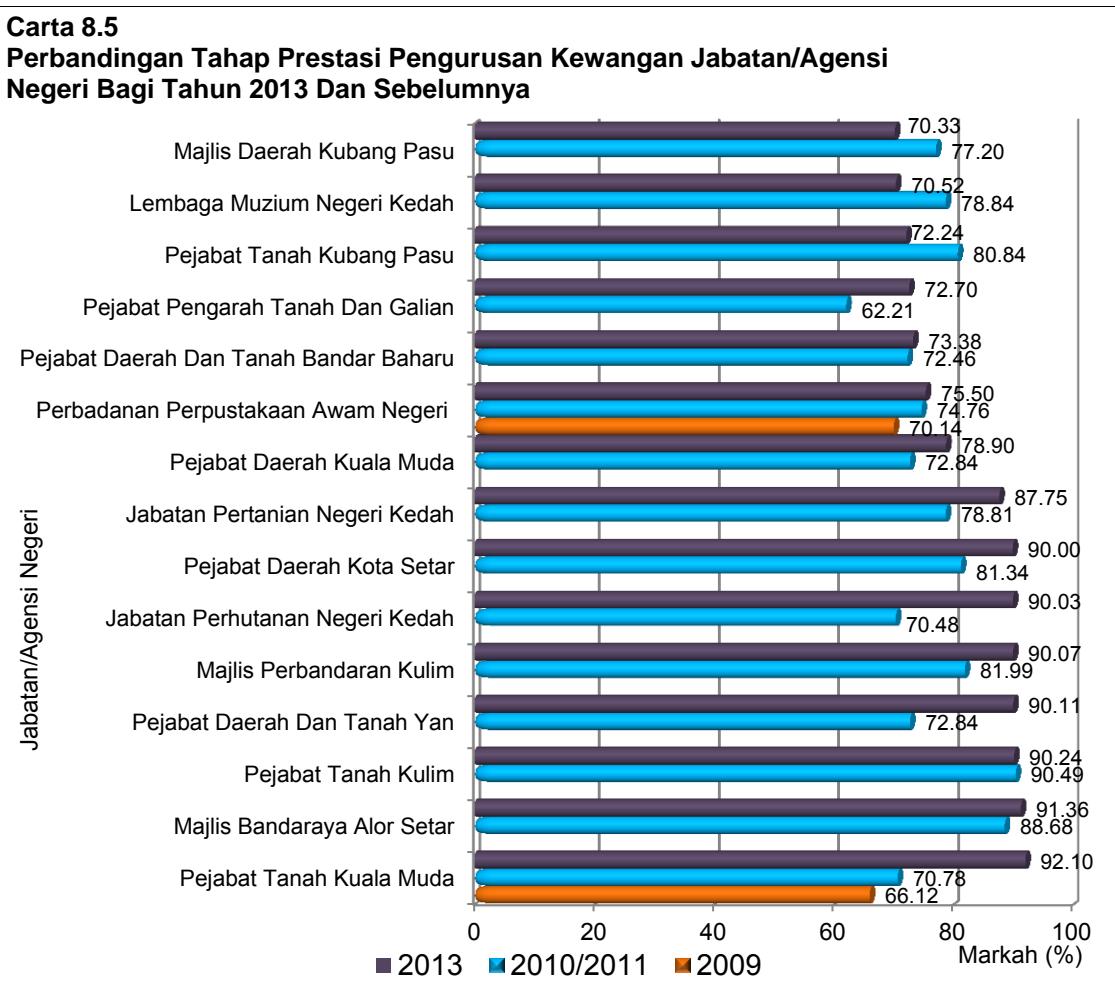
Majlis Agama Islam Negeri Kedah, Pejabat Perbendaharaan Negeri Kedah, Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah dan Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Kedah merupakan Jabatan/Agensi Negeri yang diaudit setiap tahun. Analisis Audit menunjukkan Majlis Agama Islam Negeri Kedah dan Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah mengekalkan prestasi pengurusan kewangan pada tahap sangat baik dengan penarafan 4 Bintang setiap tahun bagi tempoh 2009 hingga 2013. Manakala Pejabat Perbendaharaan Negeri Kedah mengekalkan tahap prestasi pengurusan kewangan sangat baik selama 4 tahun berturut-turut. Prestasi Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Kedah telah mencapai tahap sangat baik pada tahun 2013 berbanding baik pada tahun 2012. Perbandingan tahap prestasi pengurusan kewangan Jabatan/Agensi tersebut bagi tempoh 2009 hingga 2013 adalah seperti di **Carta 8.4**.

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

8.5.4. Perbandingan Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Bagi Tempoh 2 Pusingan Daripada Tahun 2009 Hingga 2013

Sebelas Jabatan/Agensi Negeri telah diaudit 2 kali dalam tempoh kitaran di antara tahun 2009 hingga 2013 kecuali Pejabat Tanah Kuala Muda dan Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Kedah yang mana telah diaudit 3 kali dalam tempoh tersebut. Manakala Pejabat Tanah Kuala Muda dan Majlis Bandaraya Alor Setar telah diaudit sebelum tempoh tersebut. Analisis Audit mendapati 11 Jabatan/Agensi telah berjaya meningkatkan skor pemarkahan Indeks Akauntabiliti manakala 4 Jabatan/Agensi menunjukkan penurunan berbanding tahun sebelumnya. Antara sebab Jabatan/Agensi tidak dapat meningkatkan prestasi pengurusan kewangan adalah disebabkan kelemahan dalam pengurusan aset seperti penerimaan, pendaftaran, penyenggaraan dan penggunaan aset termasuk penggunaan kenderaan. Pejabat Tanah Kulim masih mengekalkan tahap prestasi pengurusan kewangannya pada tahap sangat baik manakala 6 Jabatan/Agensi Negeri berjaya meningkatkan prestasi daripada baik kepada sangat baik iaitu Pejabat Tanah Kuala Muda, Majlis Bandaraya Alor Setar, Pejabat Tanah Yan, Majlis Perbandaran Kulim, Jabatan Perhutanan Negeri Kedah dan Pejabat Daerah Kota Setar. Perbandingan tahap prestasi pengurusan kewangan bagi 15 Jabatan/Agensi Negeri yang diaudit 2 kali dalam kitaran tempoh tahun 2009 hingga 2013 adalah seperti di **Carta 8.5**.

Sumber: Rekod Jabatan Audit Negara

8.6. PEMERIKSAAN AUDIT MENGEJUT

8.6.1. LATAR BELAKANG

Pengauditan mengejut merupakan satu pendekatan Audit yang dilaksanakan tanpa memaklumkan terlebih dahulu tarikh sebenar lawatan kepada pihak Audit. Semakan dijalankan terhadap borang hasil dikawal, hasil, wang awam, harta awam, barang berharga yang disimpan oleh Pejabat/Agenzi Kerajaan. Ianya adalah untuk memastikan perkara berkenaan diuruskan mengikut peraturan kewangan yang sedang berkuat kuasa serta wujud pematuhan kepada Arahan Perbendaharaan/Perkhidmatan. Selain itu, lawatan dan tinjauan secara mengejut terhadap aktiviti dan operasi Jabatan/Agenzi turut dijalankan.

8.6.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Objektif pengauditan mengejut adalah untuk menilai sama ada hasil, wang awam, harta awam dan barang berharga di bawah jagaan/seliaan pegawai yang diberikan tanggungjawab diakaunkan dengan teratur, dikawal dan disimpan dengan selamat.

8.6.3. SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Skop pengauditan mengejut meliputi semakan terhadap segala penerimaan wang, wang panjar, setem/*franking machine*/setem hasil, borang hasil yang dikawal, wang yang diterima untuk dibahagi-bahagikan, barang-barang berharga, sijil pelaburan, kad pintar bayaran, barang individu tahanan sementara dan barang sensitif/keselamatan. Tempoh untuk menjalankan pengauditan mengejut adalah satu hari atau mengikut keperluan berdasarkan saiz Audit. Metodologi pengauditan mengejut ialah pemeriksaan fizikal terhadap wang tunai, harta awam dan barang-barang berharga, semakan dan analisis terhadap rekod-rekod kewangan, temu bual dengan pihak Audit, pengamatan keadaan semasa pada tarikh pengauditan seperti kawalan keselamatan ke atas kaunter kutipan, pegawai keselamatan bertugas, peti besi sentiasa berkunci dan sebagainya serta lawatan dan tinjauan mengejut di lokasi operasi/penyimpanan/stor.

8.6.4. PENEMUAN AUDIT

Pada tahun 2013 pengauditan mengejut telah dilaksanakan terhadap 12 Jabatan/Agenzi di Negeri Kedah. Hasil daripada pengauditan yang telah dijalankan, secara keseluruhannya menunjukkan beberapa perkara perlu diberikan perhatian seperti di **Jadual 8.3**. Ketua Jabatan/Agenzi yang berkenaan telah dimaklumkan berkenaan perkara yang dibangkitkan dan telah diminta untuk mengambil tindakan pembetulan dengan sewajarnya.

Jadual 8.3
Penemuan Audit Mengejut di Negeri Kedah Tahun 2013

Bil.	Jabatan/Agensi	Penemuan Audit
JABATAN NEGERI		
1.	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Baling	<p>Tiada bukti perakuan dibuat di belakang helaian pertama resit salinan pejabat.</p> <p>Stok Resit Rasmi yang belum digunakan tidak disimpan di dalam peti besi, tetapi hanya disimpan di dalam almari berkunci.</p> <p>Daftar Setem tidak diselenggarakan. Pihak Audit tidak dapat mengesahkan baki stok fizikal bersamaan dengan Daftar.</p> <p>Penurunan kuasa tidak diberikan kepada pegawai yang memegang anak kunci dan kod kombinasi Peti Besi.</p> <p>Pemeriksaan Mengejut tidak pernah dijalankan.</p>
2.	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Bandar Baharu	<p>Kutipan tidak dibankkan dengan segera.</p> <p>Tiada bukti perakuan dibuat di belakang helaian pertama resit salinan pejabat.</p> <p>Peti Besi hanya menggunakan kunci tetapi tiada kod kombinasi dan kunci tersebut hanya dipegang oleh seorang pegawai sahaja.</p> <p>Pemeriksaan Mengejut tidak dijalankan dalam tempoh masa yang ditetapkan iaitu sekurang-kurangnya sekali dalam tempoh 6 bulan.</p> <p>Pemeriksaan mengejut tidak direkodkan dalam Daftar Pemeriksaan Mengejut (AP309) tetapi direkodkan dalam buku <i>Register of Surprise Examinations Held in accordance with General Order No.306</i>.</p>
3.	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Kubang Pasu	<p>Surat perwakilan kuasa menerima wang belum dikeluarkan kerana berlaku pertukaran Ketua Jabatan.</p> <p>Baki Setem pada Daftar tidak disahkan oleh Ketua Jabatan.</p> <p>Kunci peti besi hanya dipegang oleh seorang pegawai sahaja dan tiada surat kuasa secara bertulis oleh Ketua Jabatan.</p>
4.	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Sik	<p>Resit Rasmi tidak dikeluarkan semasa urusan menerima wang</p> <p>Kutipan tidak direkodkan ke dalam Buku Tunai dengan segera, tetapi hanya direkodkan seminggu sekali atau sebulan sekali.</p> <p>Kutipan lewat dibankkan.</p> <p>Tiada bukti perakuan dibuat di belakang helaian pertama resit salinan pejabat.</p> <p>Peti besi tidak digunakan untuk menyimpan wang kutipan. Wang kutipan hanya disimpan di dalam Peti Wang Tunai.</p> <p>Pemeriksaan Mengejut tidak dijalankan.</p>
5.	Mahkamah Rendah Syariah Daerah Yan	<p>Peti Besi tidak dicantumkan ke rangka bangunan.</p> <p>Pemeriksaan Mengejut tidak dijalankan dalam tempoh yang ditetapkan iaitu sekurang-kurangnya sekali dalam tempoh 6 bulan. Pemeriksaan terakhir yang dijalankan ialah pada 2 Disember 2012.</p>
6.	Pejabat Agama Daerah Pendang	<p>Penyata Penyesuaian Setem tidak disediakan.</p> <p>Pemeriksaan Mengejut tidak dijalankan dalam tempoh yang ditetapkan iaitu sekurang-kurangnya 6 bulan sekali.</p>
7.	Pejabat Daerah Kubang Pasu	<p>Stok Resit Rasmi yang belum digunakan tidak disimpan di dalam peti besi, hanya disimpan di dalam almari berkunci.</p> <p>Surat perwakilan kuasa menerima wang belum dikeluarkan kerana berlaku pertukaran Ketua Jabatan.</p> <p>Pemeriksaan Mengejut tidak dijalankan dalam tempoh yang ditetapkan iaitu sekurang-kurangnya sekali dalam tempoh 6 bulan. Pemeriksaan Mengejut yang terakhir dijalankan ialah pada 6 Mac 2012.</p>
8.	Pejabat Agama Daerah Kulim	<p>Tiada bukti semakan oleh Ketua Jabatan atau wakilnya terhadap slip bayar masuk bank/penyata pemungut.</p> <p>Surat kelulusan had apungan PWR tidak dikemukakan.</p> <p>Kad akses bagi pegawai pelulus dipegang oleh pegawai penyemak.</p>

Bil.	Jabatan/Agensi	Penemuan Audit
		<p>Baki fizikal setem tidak menyamai baki yang direkodkan dalam Daftar Setem.</p> <p>Tiada bukti pengesahan baki setem oleh Ketua Pejabat.</p> <p>Kunci peti besi dipegang oleh seorang pegawai sahaja.</p> <p>Pemeriksaan Mengejut tidak dijalankan dalam tempoh yang ditetapkan iaitu sekurang-kurangnya sekali dalam tempoh 6 bulan.</p> <p>Tiada had kuasa berbelanja ditetapkan dalam surat kuasa menggunakan sistem SPEKS.</p> <p>Baucar bayaran yang melebihi had kuasa tidak dapat disahkan kerana tiada had kuasa yang ditetapkan.</p> <p>Tiada surat kuasa diberikan kepada pegawai yang meluluskan Pesanan Kerajaan.</p> <p>Daftar Bil tidak disemak oleh Ketua Jabatan.</p> <p>Buku Vot tidak disemak pada setiap bulan.</p> <p>Baucar bayaran tidak difaiklan dengan kemas kini.</p>
9.	Pejabat Agama Daerah Langkawi	<p>Kutipan yang tidak sempat dibankkan tidak disimpan di dalam Peti Besi, hanya disimpan di dalam Peti Wang Tunai dan diletakkan di dalam almari berkunci.</p> <p>Notis Pemberitahuan Awam tidak dipamerkan.</p> <p>Baki fizikal setem tidak menyamai baki yang direkodkan dalam Daftar Setem.</p> <p>Tiada surat perwakilan kuasa berhubung dengan urusan perbelanjaan.</p> <p>Baucar bayaran dan dokumen sokongan tidak dicap "TELAH BAYAR".</p> <p>Bil tidak dicap tarikh ianya diterima.</p> <p>Tiada bukti semakan oleh Ketua Jabatan pada Buku Vot.</p> <p>Baucar Bayaran Panjar Wang Runcit tidak direkodkan di dalam Buku Tunai.</p> <p>Baucar Bayaran tidak disokong dengan dokumen sokongan yang lengkap.</p>
BADAN BERKANUN NEGERI		
10.	Pejabat Zakat Daerah Langkawi	<p>Kutipan tidak direkodkan ke dalam Buku Tunai dengan segera.</p> <p>Anak kunci dan kod kombinasi peti besi tidak dipegang oleh dua orang pegawai yang berlainan.</p>
PIHAK BERKUASA TEMPATAN		
11.	Majlis Daerah Yan	Daftar Setem tidak diselenggarakan dan baki fizikal setem tidak dapat disahkan.
12.	Majlis Daerah Padang Terap	<p>Pendahuluan dibuat melalui PWR bagi perjalanan tugas rasmi.</p> <p>Tiada bukti semakan terhadap baki setem oleh Ketua Pejabat.</p> <p>Kunci peti besi hanya dipegang oleh seorang pegawai sahaja.</p> <p>Peti besi disimpan di bilik Penolong Akauntan dan tidak dicantumkan ke rangka bangunan.</p> <p>Pemeriksaan Mengejut tidak dijalankan dalam tempoh yang ditetapkan iaitu sekurang-kurangnya sekali dalam tempoh 6 bulan. Pemeriksaan terakhir yang dijalankan ialah pada 14 April 2013. Selain itu, Daftar Pemeriksaan Mengejut tidak dilengkapkan dengan nama pegawai pemeriksa.</p> <p>Pemeriksaan Mengejut tidak dibuat terhadap kaunter hasil.</p> <p>Bayaran dalam tempoh 14 hari tidak dapat disahkan kerana daftar bil tidak dikemas kini.</p> <p>Bil tidak dicap tarikh ianya diterima.</p> <p>Daftar Bil tidak dikemas kini.</p> <p>Buku Tunai Manual tidak dikemas kini.</p>

Sumber: Jabatan Audit Negara

9. SYOR AUDIT

Sungguhpun prestasi pengurusan kewangan di peringkat Jabatan/Agensi Negeri bagi tahun 2013 adalah baik, namun bagi memantapkan lagi prestasi pengurusan kewangan ini, adalah disyorkan supaya Jabatan/Agensi Negeri mengambil tindakan terhadap perkara berikut:

- 9.1.** Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan hendaklah memastikan Jawatankuasa Audit membincangkan secara terperinci isu-isu yang dibangkitkan oleh Jabatan Audit Negara dan Unit Audit Dalam serta memastikan tindakan pembetulan dan pencegahan diambil. Tindakan pembetulan adalah untuk memastikan kelemahan yang dibangkitkan dapat diperbetulkan. Manakala tindakan pencegahan adalah bagi memastikan kelemahan yang sama tidak berulang. Jawatankuasa Audit hendaklah melaporkan hasil perbincangannya kepada Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun.
- 9.2.** Bahagian Audit Dalam SUK dan Khidmat Perunding SPEKS (Unit Naziran) Perbendaharaan Negeri disyorkan menjalankan naziran/pengauditan di Pejabat/Jabatan untuk memastikan Pejabat/Jabatan mematuhi sepenuhnya peraturan kewangan.
- 9.3.** Penglibatan/penyeliaan oleh Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu dipertingkatkan. Mereka perlu terlibat secara *hands on* dalam urusan tersebut. Latihan yang berterusan diberikan kepada pegawai-pegawai yang terlibat dengan pengurusan kewangan.

BAHAGIAN V

Penyerahan, Pembentangan Penyata Kewangan Dan Prestasi Kewangan Agenzi Negeri

BAHAGIAN V

PENYERAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

10. PENDAHULUAN

Mengikut Akta Audit 1957, Ketua Audit Negara juga mengaudit Penyata Kewangan Agensi Negeri iaitu Badan Berkanun Negeri (BBN), Majlis Agama Islam Negeri Kedah (MAIK) dan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT). Pengauditan ini adalah untuk mengesah dan memastikan ketepatannya serta memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama dengan berpandukan Akta dan piawaian yang diluluskan.

10.1. PENG AUDITAN PENYATA KEWANGAN

10.1.1. Bagi Negeri Kedah, Ketua Audit Negara mengaudit 10 BBN, 11 PBT dan MAIK. Pada tahun 2013, pengauditan terhadap MAIK, 2 BBN dan 1 PBT telah dijalankan sendiri oleh Jabatan Audit Negara manakala pengauditan terhadap 8 BBN dan 10 PBT telah dijalankan oleh Firma Audit Swasta (FAS). Perlantikan FAS ini adalah selaras dengan peruntukan Seksyen 7(3) Akta Audit, 1957 yang memberi kuasa kepada Ketua Audit Negara melantik pihak yang berkebolehan untuk menjalankan pengauditan bagi pihak beliau.

10.1.2. Pengauditan yang dijalankan oleh pihak FAS diselia dan dipantau oleh pegawai Jabatan Audit Negara. Pemantauan dibuat semasa pengauditan interim dan muktamad dilaksanakan oleh FAS. Kertas kerja pengauditan yang disediakan oleh FAS juga akan disemak oleh pegawai Jabatan Audit Negara. Bagi meningkatkan mutu pengauditan dan membantu pemantauan terhadap kerja yang dilaksanakan oleh FAS, Jabatan Audit Negara telah mengeluarkan Prosedur Kualiti dan Garis Panduan Pengauditan Penyata Kewangan BBN, PBT dan MAIK yang dikemas kini dan berkuat kuasa penggunaannya pada 14 Mac 2011. Prosedur Kualiti dan Garis Panduan ini telah menetapkan panduan berkenaan penyediaan Memorandum Perancangan Audit, Pengauditan Interim, Pengauditan Muktamad, Penyediaan Surat Pengurusan, Pengurusan FAS sehingga Penyediaan Sijil Audit dan Laporan Ketua Audit Negara. Selain itu, *exit conference* diadakan antara FAS, Agensi Kerajaan dan Jabatan Audit Negara untuk membincangkan pelaksanaan Audit dan menyelesaikan masalah yang berbangkit hasil daripada pengauditan yang dijalankan secara berterusan. Secara keseluruhannya, penggunaan Prosedur Kualiti, Garis Panduan dan perbincangan berterusan itu telah meningkatkan prestasi kerja pengauditan dan mutu persembahan Penyata Kewangan bertambah baik serta jaringan kerjasama yang kukuh antara FAS, Agensi Kerajaan dan Jabatan Audit Negara. Justeru, penyerahan dan pengesahan Penyata Kewangan pada keseluruhannya dapat dilaksanakan mengikut tempoh yang ditetapkan.

10.2. KEDUDUKAN PENERIMAAN PENYATA KEWANGAN

10.2.1. Mesyuarat Jawatankuasa Perhubungan Antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri Bil. 1 Tahun 2009 yang diadakan pada 20 April 2009 telah memutuskan supaya BBN, MAIK dan PBT mengemukakan Penyata Kewangan kepada Ketua Audit Negara untuk diaudit tidak lewat daripada 30 April tahun berikutnya.

10.2.2. Pada keseluruhannya, penyerahan dan penyediaan Penyata Kewangan Tahun 2013 bagi 10 BBN, 11 PBT dan MAIK adalah lebih baik berbanding tahun 2012. Tiga belas Agensi dan PBT telah mengemukakan Penyata Kewangan tahun 2013 sebelum atau pada tarikh yang ditetapkan. Sehingga 30 Jun 2014, sebanyak 20 Agensi telah menyerahkan penyata kewangan masing-masing kecuali 2 BBN iaitu Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah dan Lembaga Biasiswa Negeri Kedah masih belum menyerahkan Penyata Kewangan masing-masing. Kedudukan penyerahan Penyata Kewangan Tahun 2013 adalah seperti di **Jadual 10.1**.

Jadual 10.1

**Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan Agensi
Bagi Tahun 2013 Sehingga 30 Jun 2014**

Bil.	Agensi	Tarikh Penyerahan
1.	Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah	14.4.2014
2.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	20.4.2014
3.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	20.4.2014
4.	Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah	22.4.2014
5.	Lembaga Maktab Mahmud Kedah	30.4.2014
6.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	30.4.2014
7.	Majlis Sukan Negeri Kedah	25.5.2014
8.	Yayasan Islam Negeri Kedah	24.6.2014
9.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	Belum Terima
10.	Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah	Belum Terima
Majlis Agama Islam		
1.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	3.4.2014
Pihak Berkuasa Tempatan		
1.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	9.4.2014
2.	Majlis Bandaraya Alor Setar	24.4.2014
3.	Majlis Perbandaran Kulim	27.4.2014
4.	Majlis Daerah Sik	28.4.2014
5.	Majlis Daerah Padang Terap	30.4.2014
6.	Majlis Daerah Baling	30.4.2014
7.	Majlis Daerah Kubang Pasu	4.5.2014
8.	Majlis Daerah Bandar Baharu	5.5.2014
9.	Majlis Daerah Pendang	2.6.2014
10.	Majlis Daerah Yan	22.6.2014
11.	Majlis Perbandaran Langkawi	24.6.2014

Sumber: Jabatan Audit Negara

Pada pendapat Audit, pihak pengurusan Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan perlu mengambil tindakan proaktif bagi memastikan kelewatan penyerahan Penyata Kewangan tahunan ini tidak berulang lagi.

10.3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN

Penyata Kewangan Tahun 2013 bagi 8 BBN, MAIK dan 11 PBT telah diterima dan sedang diaudit. Manakala Penyata Kewangan Tahun 2012 bagi 22 Agensi telah siap diaudit dan kesemua Agensi telah diberi Sijil Tanpa Teguran oleh Ketua Audit Negara. Senarai Agensi yang mendapat Sijil Tanpa Teguran bagi Tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 10.2**.

Jadual 10.2
Senarai Agensi Yang Mendapat Sijil Tanpa Teguran
Bagi Tahun 2012

Bil.	Agensi
Badan Berkanun Negeri	
1.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah
2.	Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah
3.	Lembaga Maktab Mahmud Kedah
4.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah
5.	Lembaga Muzium Negeri Kedah
6.	Yayasan Islam Negeri Kedah
7.	Majlis Sukan Negeri Kedah
8.	Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah
9.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah
10.	Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah
Majlis Agama Islam	
1.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah
Pihak Berkuasa Tempatan	
1.	Majlis Bandaraya Alor Setar
2.	Majlis Perbandaran Sungai Petani
3.	Majlis Perbandaran Kulim
4.	Majlis Perbandaran Langkawi
5.	Majlis Daerah Baling
6.	Majlis Daerah Yan
7.	Majlis Daerah Padang Terap
8.	Majlis Daerah Sik
9.	Majlis Daerah Bandar Baharu
10.	Majlis Daerah Pendang
11.	Majlis Daerah Kubang Pasu

Sumber: Jabatan Audit Negara

10.4. PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN

10.4.1. Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan menghendaki Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Agensi Negeri yang telah disahkan dibentang di Dewan Undangan Negeri (DUN).

10.4.2. Semua Penyata Kewangan Tahun 2011 telah dibentangkan di DUN Kedah kecuali Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah. Bagi Penyata Kewangan Tahun 2012, 3 Penyata Kewangan BBN dan 1 Penyata Kewangan PBT belum dibentang di DUN. Penyata Kewangan Agensi Negeri yang belum dibentangkan di DUN Kedah adalah seperti di **Jadual 10.3**.

Jadual 10.3
Penyata Kewangan Agensi Negeri Yang Belum Dibentangkan
Di Dewan Undangan Negeri

Bil.	Agensi	Tahun Penyata	Tarikh Disahkan
Badan Berkanun Negeri			
1.	Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah	2011 & 2012	28.01.2013 & 30.09.2013
2.	Majlis Sukan Negeri Kedah	2012	21.7.2013
3.	Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah	2012	21.8.2013
Pihak Berkuasa Tempatan			
1.	Majlis Daerah Kubang Pasu	2012	19.2.2014

Sumber: Penyata Kewangan Agensi

10.5. PRESTASI KEWANGAN

Analisis adalah berdasarkan penyata kewangan yang dikemukakan oleh 9 daripada 11 BBN termasuk Majlis Agama Islam Negeri Kedah dan 11 PBT. Sembilan BBN ini meliputi Perbadanan Perpustakaan Awam, Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid, Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah, Lembaga Maktab Mahmud, Majlis Sukan Negeri, Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah, Majlis Agama Islam Negeri Kedah, Yayasan Islam Negeri Kedah dan Lembaga Muzium. Manakala 11 PBT adalah Majlis Daerah Padang Terap, Majlis Daerah Bandar Baharu, Majlis Perbandaran Sungai Petani, Majlis Daerah Pendang, Majlis Bandaraya Alor Setar, Majlis Perbandaran Kulim, Majlis Daerah Baling, Majlis Daerah Sik, Majlis Daerah Kubang Pasu, Majlis Perbandaran Langkawi Dan Majlis Daerah Yan.

10.5.1. Prestasi Kewangan Badan Berkanun Negeri

10.5.1.1. Berdasarkan kepada Penyata Kewangan yang dikemukakan, didapati pada keseluruhannya kedudukan kewangan BBN bagi tahun 2013 adalah memuaskan berbanding tahun 2012. Pada akhir tahun 2013, surplus terkumpul meningkat sejumlah RM109.10 juta atau 9.7% dan jumlah aset meningkat sejumlah RM103.88 juta atau 6.2%. Peningkatan ini adalah berpunca daripada kenaikan surplus terkumpul Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah berjumlah RM97.17 juta atau 11.2%, Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah sejumlah RM17.01 juta atau 12.0%, Majlis Agama Islam Negeri Kedah sejumlah RM0.59 juta atau 1.4%, Majlis Sukan Negeri Kedah sejumlah RM0.39 juta atau 118.2% dan Perbadanan Perpustakaan Awan Negeri Kedah sejumlah RM0.08 juta atau 5.9%. Selain itu, surplus tahun semasa BBN juga telah mencatatkan peningkatan sejumlah RM0.11 juta atau 0.4% berbanding tahun 2012. Bagaimanapun, jumlah aset bersih mencatatkan penurunan sejumlah RM37.64 juta atau 10.4% berbanding tahun 2012. Prestasi kewangan BBN pada tahun 2013 berbanding tahun 2012 adalah seperti di

Jadual 10.4.

Jadual 10.4**Prestasi Kewangan Badan Berkanun Negeri Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012**

Bil.	Butiran	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Surplus Terkumpul	1,122.22	1,231.32	109.10	9.7
2.	Jumlah Aset	1,666.10	1,769.98	103.88	6.2
3.	Aset Semasa Bersih	361.35	323.71	-37.64	-10.4
4.	Surplus Tahun Semasa	28.07	28.18	0.11	0.4

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

10.5.1.2. Analisis terhadap Penyata Pendapatan bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 mendapati 6 daripada 9 BBN mencatat surplus tahun semasa antara RM0.08 juta hingga RM12.37 juta. Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah mencatat surplus paling tinggi pada tahun 2013 iaitu berjumlah RM12.37 juta hasil daripada peningkatan dalam pendapatan kendalian dan pengurangan kos kendalian. Agensi BBN lain yang mencatat surplus tahun semasa adalah Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah iaitu berjumlah RM17.22 juta, Majlis Agama Islam Negeri Kedah berjumlah RM0.77 juta, Majlis Sukan Negeri Kedah berjumlah RM0.35 juta, Lembaga Maktab Mahmud berjumlah RM0.22 juta dan Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah berjumlah RM0.08 juta.

10.5.1.3. Analisis terhadap Lembaran Imbangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 mendapati semua BBN berada dalam kedudukan stabil di mana Aset Semasa melebihi Liabiliti Semasa antara RM0.17 juta hingga RM111.37 juta. Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah mencatat Aset Semasa Bersih paling tinggi iaitu berjumlah RM111.37 juta diikuti Jawatankuasa Zakat Negeri dan Majlis Agama Islam Negeri Kedah masing-masing berjumlah RM163.82 juta dan RM31.20 juta. Antara Aset Semasa yang tertinggi dimiliki oleh Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah adalah Hartanah Pembangunan, Wang Tunai Dan Simpanan Tetap, Penghutang Perdagangan dan Lain-Lain Penghutang masing-masing berjumlah RM73.80 juta, RM69.40 juta, RM67.56 juta dan RM54.14 juta. Dua BBN mengalami Aset Semasa Bersih paling rendah iaitu Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah dan Majlis Sukan Negeri Kedah masing-masing berjumlah RM0.17 juta dan RM0.13 juta. Prestasi kewangan BBN bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 adalah seperti di **Jadual 10.5**.

Jadual 10.5**Prestasi Kewangan Badan Berkanun Negeri Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2013**

Bil.	Agensi	Penyata Pendapatan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2013			Lembaran Imbangan Pada 31 Disember 2013		
		Pendapatan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Surplus/ Defisit (RM Juta)	Aset Semasa (RM Juta)	Liabiliti Semasa (RM Juta)	Aset/ Liabiliti Semasa Bersih (RM Juta)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	119.82	107.45	12.37	300.81	189.44	111.37
2.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	8.35	8.27	0.08	1.41	1.24	0.17
3.	Lembaga Maktab Mahmud Kedah	47.43	47.21	0.22	5.29	1.88	3.41
4.	Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah	0.76	1.13	-0.37	2.65	0.38	2.27
5.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	4.70	5.14	-0.44	3.39	0.07	3.32
6.	Yayasan Islam Negeri Kedah	4.91	6.93	-2.02	15.67	7.65	8.02
7.	Majlis Sukan Negeri Kedah	4.46	4.11	0.35	0.32	0.19	0.13
8.	Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah	123.10	105.88	17.22	166.94	3.12	163.82
9.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	8.65	7.88	0.77	35.66	4.46	31.20
Jumlah		322.18	294.00	28.18	532.14	208.43	323.71

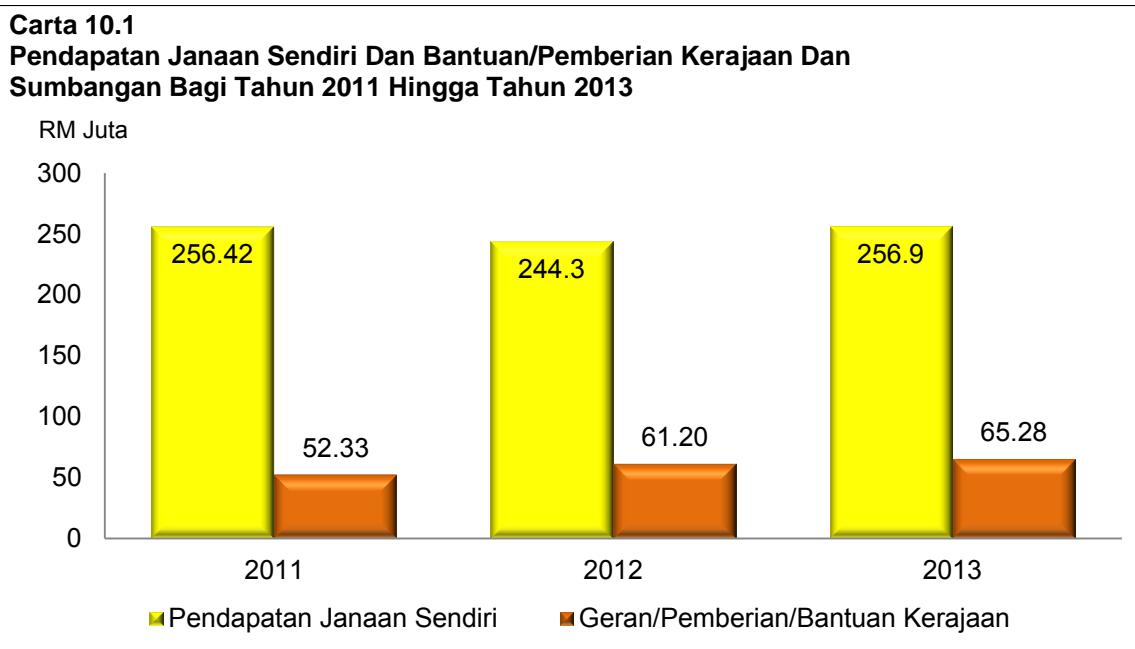
Sumber: Jabatan Audit Negara

10.5.2. Analisis Pendapatan

10.5.2.1. Pada akhir tahun 2013, pendapatan janaan sendiri yang diperolehi oleh 9 BBN adalah berjumlah RM256.90 juta berbanding RM244.30 juta pada tahun 2012 iaitu mengalami peningkatan sejumlah RM12.60 juta atau 5.2%. Analisis Audit mendapati peningkatan pendapatan janaan sendiri BBN bagi tahun 2013 berbanding tahun 2012 terdiri daripada Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah dengan pertambahan ketara sejumlah RM17.30 juta atau 16.4% diikuti Lembaga Maktab Mahmud peningkatan sejumlah RM0.54 juta atau 24.8%, Lembaga Muzium Negeri Kedah peningkatan sejumlah RM0.28 juta atau 29.8% dan Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah peningkatan sejumlah RM0.27 juta atau 79.4%.

10.5.2.2. Bagaimanapun, pendapatan janaan sendiri 5 daripada 9 BBN yang menunjukkan penurunan pada tahun 2013 berbanding tahun 2012 adalah Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah yang susut sejumlah RM3.94 juta atau 3.2%, Yayasan Islam Negeri Kedah sejumlah RM 1.46 juta atau 29.3%, Majlis Sukan Negeri Kedah sejumlah RM0.15 juta atau 65.2%, Majlis Agama Islam Negeri Kedah sejumlah RM0.22 juta atau 4.1% dan Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah sejumlah RM0.02 juta atau 2.7%.

10.5.2.3. Selain daripada pendapatan janaan sendiri, BBN juga menerima geran/pemberian daripada Kerajaan serta sumbangan lain berjumlah RM65.28 juta pada tahun 2013 berbanding RM61.20 juta pada tahun 2012. Terimaan ini merupakan bantuan/pemberian mengurus bagi membantu BBN melaksanakan program serta mengendali aktiviti dan kegiatan utamanya. Trend jumlah pendapatan janaan sendiri dan bantuan/pemberian dan sumbangan yang diterima daripada Kerajaan dan agensi/jabatan Kerajaan oleh BBN bagi tahun 2011 hingga 2013 adalah seperti di **Carta 10.1**.

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

10.5.3. Kedudukan Surplus/Defisit Badan Berkanun Negeri

Pada keseluruhannya, BBN memperoleh surplus sejumlah RM28.18 juta pada tahun 2013, iaitu meningkat sejumlah RM0.11 juta atau 0.4% berbanding RM28.07 juta pada tahun 2012. Semua BBN mencatat surplus yang berkurangan pada tahun 2013 kecuali Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah, Majlis Sukan Negeri Kedah dan Yayasan Islam Negeri Kedah yang mencatatkan surplus meningkat masing-masing berjumlah RM11.13 juta, RM1.12 juta dan RM0.34 juta. Maklumat lanjut adalah seperti di **Jadual 10.6**.

Jadual 10.6**Kedudukan Surplus/Defisit Badan Berkanun Negeri Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012**

Bil.	Agensi	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	22.35	12.37	-9.98	-44.7
2.	Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah	6.09	17.22	11.13	182.8
3.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	1.46	0.77	-0.69	47.3
4.	Lembaga Maktab Mahmud Kedah	1.30	0.22	-1.08	-83.1
5.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	0.40	0.08	-0.32	-80.0
6.	Lembaga Tabung Pegawai-pejawai Masjid	-0.13	-0.37	-0.24	-184.6
7.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	-0.27	-0.44	-0.17	-63.0
8.	Majlis Sukan Negeri Kedah	-0.77	0.35	1.12	145.4
9.	Yayasan Islam Negeri Kedah	-2.36	-2.02	0.34	-14.4
Jumlah		28.07	28.18	0.11	0.4

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

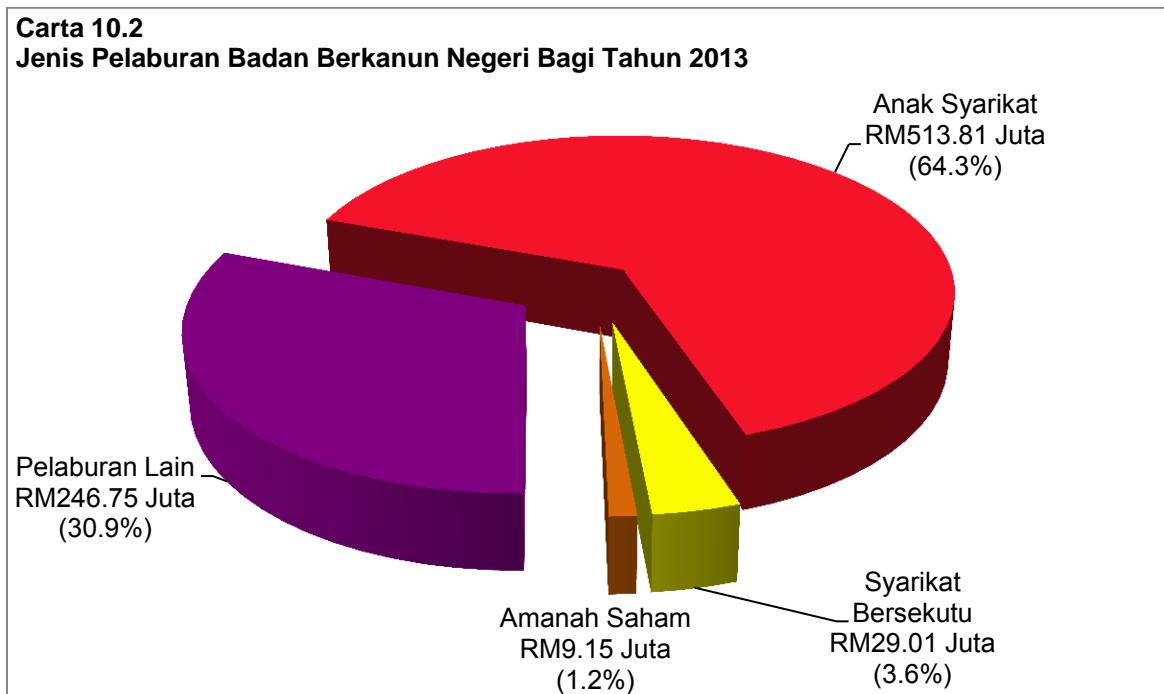
10.5.4. Analisis Aset

Pada akhir tahun 2013, sebanyak 9 BBN memperolehi aset sejumlah RM1,769.98 juta berbanding RM1,666.10 juta pada tahun 2012 iaitu peningkatan sejumlah RM103.88 juta atau 6.2%. Daripada jumlah Aset tersebut, jumlah aset semasa pada akhir tahun 2013 adalah RM532.14 juta berbanding RM556.15 juta pada tahun 2012. Analisis Audit mendapati pada keseluruhannya, nilai Aset Semasa Bersih telah menurun daripada RM361.39 juta pada akhir tahun 2012 menjadi RM323.71 juta pada akhir tahun 2013 iaitu penurunan sejumlah RM37.68 juta atau 10.4%. Enam BBN telah mencatat peningkatan dalam nilai Aset Semasa Bersih pada akhir tahun 2013 iaitu Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah, Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah, Majlis Sukan Negeri Kedah, Lembaga Maktab Mahmud, Majlis Agama Islam Negeri Kedah dan Yayasan Islam Negeri Kedah. Manakala 3 BBN iaitu Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah, Lembaga Muzium Negeri Kedah dan Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid telah mencatat penurunan nilai Aset Semasa Bersih tahun 2013 berbanding tahun 2012. Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah menunjukkan peningkatan paling ketara iaitu sejumlah RM22.78 juta kerana peningkatan dalam Simpanan Pelaburan Al-Mudharabah. Aset Semasa Bersih Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah mengalami penurunan tertinggi iaitu sejumlah RM61.18 juta.

10.5.5. Analisis Pelaburan

10.5.5.1. Pada akhir tahun 2013, jumlah pelaburan bagi 8 BBN iaitu Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah, Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah, Lembaga Muzium, Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid, Lembaga Maktab Mahmud, Perbadanan Perpustakaan Awam, Majlis Agama Islam Negeri Kedah dan Yayasan Islam Negeri Kedah adalah berjumlah RM798.72 juta. Pelaburan ini terdiri daripada pelaburan dalam anak syarikat, pelaburan dalam syarikat bersekutu, saham amanah dan pelaburan lain. Analisis Audit mendapati pada keseluruhannya, jumlah pelaburan telah meningkat sejumlah RM51.14 juta atau 6.8% daripada RM747.58 juta pada tahun 2012 menjadi

RM798.72 juta pada tahun 2013. Jenis pelaburan bagi tahun 2013 adalah seperti di **Carta 10.2**.

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

10.5.5.2. Analisis Audit terhadap pelaburan mendapati Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah mencatat pertambahan pelaburan tertinggi iaitu RM31.10 juta atau 5.4% pada tahun 2013. Selain itu, pelaburan 2 Agensi iaitu Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah dan Majlis Agama Islam Negeri turut mengalami peningkatan pelaburan masing-masing sejumlah RM23.29 juta dan RM0.69 juta pada tahun 2013 berbanding tahun 2012. Manakala pelaburan bagi 4 Agensi lain berkurang antara RM0.19 juta hingga RM3.00 juta pada tahun 2013. Pelaburan BBN pada tahun 2012 dan 2013 adalah seperti di **Jadual 10.7**.

Jadual 10.7
Pelaburan Badan Berkanun Negeri Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Bil.	Agensi	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	575.71	606.81	31.10	5.4
2.	Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah	108.11	131.40	23.29	21.5
3.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	32.47	33.16	0.69	2.1
4.	Yayasan Islam Negeri Kedah	20.33	17.33	-3.00	-14.8
5.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	7.00	6.81	-0.19	-2.7
6.	Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah	3.39	3.15	-0.24	-7.1
7.	Lembaga Maktab Mahmud Kedah	0.56	0.05	-0.51	-91.1
8.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	0.01	0.01	0.0	-
Jumlah		747.58	798.72	51.14	6.8

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

10.5.6. Analisis Liabiliti

Pada akhir tahun 2013, jumlah liabiliti semasa bagi 9 BBN adalah berjumlah RM449.74 juta berbanding RM451.90 juta pada tahun 2012 iaitu pengurangan sejumlah RM2.16 juta atau 0.5%. Lima daripada 9 BBN iaitu Yayasan Islam Negeri Kedah, Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah, Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah, Majlis Sukan Negeri Kedah dan Lembaga Muzium Negeri Kedah mengalami penurunan jumlah liabiliti. Manakala 4 BBN mengalami peningkatan liabiliti pada akhir tahun 2013. Majlis Agama Islam Negeri Kedah mengalami peningkatan liabiliti tertinggi iaitu sejumlah RM0.50 juta atau 12.8% disebabkan peningkatan dalam Pelbagai Pemiutang. Penurunan Liabiliti Yayasan Islam Negeri Kedah sejumlah RM2.34 juta atau 23.5% berbanding tahun sebelumnya disebabkan oleh penurunan dalam Pemiutang dan Lain-lain Pemiutang. Kedudukan liabiliti BBN pada tahun 2013 berbanding tahun 2012 adalah seperti di **Jadual 10.8**.

Jadual 10.8

Liabiliti Badan Berkanun Negeri Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Bil.	Agensi	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	431.15	430.74	-0.40	-0.1
2.	Yayasan Islam Negeri Kedah	9.99	7.65	-2.34	-23.5
3.	Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah	3.53	3.13	-0.41	-11.5
4.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	3.95	4.46	0.50	12.8
5.	Lembaga Maktab Mahmud Kedah	1.60	1.88	0.28	17.7
6.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	0.98	1.24	0.27	27.4
7.	Majlis Sukan Negeri Kedah	0.55	0.19	-0.35	-64.5
8.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	0.13	0.07	-0.06	-46.9
9.	Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah	0.02	0.38	0.36	2162.9
Jumlah		451.90	449.74	-2.16	-0.5

Sumber: Penyata Kewangan Agensi

10.5.7. Analisis Nisbah

Analisis kecairan dan kestabilan diukur melalui nisbah semasa, nisbah cepat, modal kerja, aliran tunai bersih dan nisbah hutang. Tiga Agensi menunjukkan nisbah kecairan kurang daripada 2 iaitu menggambarkan BBN berkenaan kurang mampu untuk memenuhi tanggungan jangka pendek. Pada keseluruhannya semua Agensi memperoleh modal kerja yang mencukupi bagi memenuhi keperluan pengurusan serta menghasilkan pendapatan dan menjalankan kegiatan/operasi jangka pendek. Bagaimanapun, 2 Agensi iaitu Lembaga Muzium dan Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah menunjukkan aliran tunai bersih yang negatif. Ia menggambarkan tunai yang dijana dari aktiviti operasi kurang mencukupi untuk membayai aktivitinya. Selain itu, Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah menunjukkan 40% asetnya dibiayai oleh hutang. Penilaian terhadap analisis kecairan dan kestabilan BBN adalah seperti di **Jadual 10.9**.

Jadual 10.9
Analisis Kecairan Dan Kestabilan Badan Berkanun Negeri Bagi Tahun 2013

Bil.	Agensi	Nisbah Semasa	Nisbah Cepat	Modal Kerja (RM Juta)	Aliran Tunai Bersih (RM Juta)	Nisbah Hutang (%)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	1.59	1.40	111.37	38.24	25.8
2.	Jawatankuasa Zakat Negeri Kedah	53.51	53.51	163.82	22.11	0.93
3.	Lembaga Maktab Mahmud Kedah	2.81	2.81	3.41	1.62	7.83
4.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	48.43	48.00	3.32	- 0.44	1.80
5.	Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah	6.97	6.97	2.27	- 0.55	7.16
6.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	1.14	1.14	0.17	0.28	46.21
7.	Majlis Sukan Negeri Kedah	1.68	1.68	0.13	0.59	10.88
8.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	8.00	8.00	31.20	0.14	1.99
9.	Yayasan Islam Negeri Kedah	2.05	2.05	8.02	-3.58	15.43

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

10.5.8. Prestasi Anak Syarikat Badan Berkanun Negeri

10.5.8.1. Analisis Pelaburan Dalam Syarikat

Pada tahun 2013, Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah (PKNK) mempunyai pelaburan sejumlah RM94.67 juta dalam 27 anak syarikat dan RM29.01 juta dalam 12 syarikat bersekutunya, Majlis Agama Islam Negeri Kedah (MAIK) mempunyai sejumlah RM0.35 juta dalam 2 anak syarikat dan Yayasan Islam Negeri Kedah (YINK) mempunyai sejumlah RM11.53 juta dalam 2 anak syarikat. Bilangan syarikat dan jumlah pelaburan yang dilakukan adalah seperti di **Jadual 10.10**.

Jadual 10.10
Analisis Pelaburan Dalam Anak Syarikat Dan Syarikat Bersekutu

Status Syarikat	Agenzi/Bilangan Syarikat			Jumlah
	PKNK	MAIK	YINK	
Anak Syarikat (100%)	23	2	2	27
Anak Syarikat (50% - 87%)	4	0	0	4
Syarikat Bersekutu (<50%)	12	0	0	12
Jumlah Syarikat	39	2	2	43
Pelaburan (RM Juta)	94.67	0.35	11.53	106.55

Sumber: Penyata Kewangan Badan PKNK, MAIK dan YINK Tahun 2013

10.5.8.2. Status Anak Syarikat

Analisis Audit mendapati Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah, Majlis Agama Islam Negeri Kedah dan Yayasan Islam Negeri Kedah telah melabur dalam 31 anak syarikat iaitu 20 anak syarikat berstatus aktif, 10 berstatus dorman dan 1 dalam proses penggulungan. Daripada 27 anak syarikat Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah, 10 atau 37% anak syarikatnya adalah berstatus tidak aktif dan 1 dalam penggulungan manakala 2 anak syarikat Majlis Agama Islam Negeri Kedah dan 2 anak syarikat Yayasan Islam

Negeri Kedah berstatus aktif. Bilangan anak syarikat yang aktif, dorman dan dalam penggulungan adalah seperti di **Jadual 10.11**.

Jadual 10.11

Bilangan Anak Syarikat Yang Aktif, Dorman Dan Dalam Penggulungan Bagi Tahun 2013

Bil.	Badan Berkanun Negeri	Bilangan Anak Syarikat (Ekuiti Lebih Daripada 50%)			
		Status Aktif	Status Dorman	Dalam Penggulungan	Jumlah Syarikat
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	16	10	1	27
2.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	2	0	0	2
3.	Yayasan Islam Negeri Kedah	2	0	0	2
Jumlah		20	10	1	31

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri

10.5.8.3. Analisis Surplus/Defisit Terkumpul Anak Syarikat

Pada 31 Disember 2013, 12 anak syarikat di bawah Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah, Majlis Agama Islam Negeri Kedah dan Yayasan Islam Negeri Kedah telah memperoleh surplus terkumpul berjumlah RM301.14 juta. Dari segi defisit terkumpul, 18 anak syarikat BBN mencatatkan defisit terkumpul berjumlah RM32.02 juta. Antara anak syarikat yang memperoleh surplus terkumpul tertinggi adalah Bina Darulaman Berhad iaitu anak syarikat Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah berjumlah RM175.34 juta. Selain itu, surplus terkumpul 5 daripada 6 syarikat bersekutu Perbadanan yang aktif adalah berjumlah RM65.66 juta dan 2 syarikat bersekutu yang tidak aktif berdefisit terkumpul bersih sejumlah RM4.4 juta. Surplus terkumpul syarikat bersekutu tertinggi diperolehi oleh Kedah Medical Centre Sdn. Bhd. berjumlah RM22.22 juta. Kedudukan surplus dan defisit terkumpul anak syarikat BBN bagi tahun kewangan 2013 adalah seperti di **Jadual 10.12**.

Jadual 10.12

Kedudukan Surplus/Defisit Terkumpul Anak Syarikat BBN Bagi Tahun 2013

Bil.	Badan Berkanun Negeri	Surplus Terkumpul		Defisit Terkumpul		Surplus/Defisit Terkumpul (RM Juta)
		Bil. Syarikat	(RM Juta)	Bil. Syarikat	(RM Juta)	
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	8	297.46	18	32.02	265.44
2.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	2	0.96	-	-	0.96
3.	Yayasan Islam Negeri Kedah	2	2.72	-	-	2.72
Jumlah		12	301.14	18	32.02	269.12

Sumber: Penyata Kewangan Anak Syarikat Dan Syarikat Bersekutu

Pada pendapat Audit, Lembaga Pengarah Badan Berkanun Negeri yang berkenaan hendaklah sentiasa memantau prestasi kewangan anak syarikat dan mengkaji semula pelaburan dalam anak syarikat yang berstatus dorman dan mengalami defisit terkumpul. Ini adalah untuk memastikan anak syarikat berdaya maju secara berterusan dan pelaburan dalam anak syarikat dapat memberi pulangan yang berpatutan atau dijangkakan.

10.5.9. Prestasi Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

10.5.9.1. Sehingga 30 Jun 2014, Jabatan Audit Negara menerima penyata kewangan tahun 2013 daripada 11 Pihak Berkuasa Tempatan untuk diaudit. Analisis terhadap 11 Penyata Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 mendapati 7 PBT mencatatkan surplus manakala 4 PBT mengalami defisit di mana Majlis Daerah Kubang Pasu mencatatkan surplus tertinggi iaitu RM3.54 juta manakala Majlis Bandaraya Alor Setar mengalami defisit tahun 2013 paling tinggi iaitu berjumlah RM3.34 juta. Analisis Audit terhadap Lembaran Imbangan pula mendapati PBT mencatatkan nilai aset semasa bersih antara RM0.87 juta hingga RM84.53 juta. Majlis Perbandaran Sungai Petani mencatatkan nilai aset semasa bersih tertinggi manakala Majlis Daerah Bandar Baharu mencatatkan nilai aset semasa bersih terendah. Prestasi kewangan 11 PBT bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 adalah seperti di **Jadual 10.13**.

Jadual 10.13

Prestasi Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan Bagi Tahun 2013

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Penyata Pendapatan Pada 31 Disember 2013			Lembaran Imbangan Pada 31 Disember 2013		
		Pendapatan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Surplus/Defisit (RM Juta)	Aset Semasa (RM Juta)	Liabiliti Semasa (RM Juta)	Aset Semasa Bersih (RM Juta)
1.	Majlis Bandaraya Alor Setar	69.03	72.37	-3.34	57.69	53.01	4.68
2.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	59.19	61.28	-2.09	134.44	49.91	84.53
3.	Majlis Perbandaran Kulim	36.82	37.51	-0.69	22.62	15.19	7.43
4.	Majlis Daerah Baling	16.77	14.92	1.85	16.90	3.53	13.37
5.	Majlis Daerah Pendang	9.33	8.41	0.92	10.07	1.14	8.93
6.	Majlis Daerah Padang Terap	6.27	5.75	0.52	3.57	0.70	2.87
7.	Majlis Daerah Sik	7.61	6.36	1.25	6.05	0.75	5.30
8.	Majlis Daerah Bandar Baharu	5.93	5.78	0.15	1.91	1.04	0.87
9.	Majlis Daerah Kubang Pasu	20.56	17.02	3.54	42.64	7.06	35.58
10.	Majlis Perbandaran Langkawi	19.21	19.97	-0.76	14.12	10.41	3.71
11.	Majlis Daerah Yan	8.24	6.29	1.95	4.51	1.76	2.75
Jumlah		258.96	255.66	3.30	314.52	144.5	170.02

Sumber: Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

10.5.9.2. Prestasi kewangan 11 PBT pada tahun 2013 menunjukkan surplus secara keseluruhannya adalah berjumlah RM3.30 juta iaitu susut sejumlah RM3.32 juta atau 44.3% berbanding surplus RM7.49 juta pada tahun 2012. Kedudukan surplus dan defisit 11 PBT tersebut adalah seperti di **Jadual 10.14**.

Jadual 10.14**Prestasi Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012**

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tahun		Perubahan	
		2012 Surplus/Defisit (RM Juta)	2013 Surplus/Defisit (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Bandaraya Alor Setar	-1.97	-3.34	- 1.37	- 69.5
2.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	3.38	-2.09	- 5.47	- 161.8
3.	Majlis Perbandaran Kulim	0.83	-0.69	- 1.52	- 183.1
4.	Majlis Daerah Baling	-0.85	1.85	2.70	317.6
5.	Majlis Daerah Pendang	5.33	0.92	- 4.41	- 82.7
6.	Majlis Daerah Padang Terap	- 0.31	0.52	0.83	267.7
7.	Majlis Daerah Sik	- 0.06	1.25	1.31	2183.3
8.	Majlis Daerah Bandar Baharu	- 0.41	0.15	0.56	136.6
9.	Majlis Daerah Kubang Pasu	1.55	3.54	1.99	128.4
10.	Majlis Perbandaran Langkawi	-2.04	-0.76	-1.28	-62.7
11.	Majlis Daerah Yan	-1.39	1.95	3.34	240.3
Jumlah		4.06	3.30	3.32	81.8

Sumber: Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

10.5.9.3. Pada tahun 2013, 5 PBT mengalami kemerosotan dalam surplus di antara sejumlah RM1.28 juta hingga RM5.47 juta sementara surplus 6 PBT lain meningkat di antara sejumlah RM0.56 juta hingga RM3.34 juta berbanding tahun 2012. Surplus Majlis Perbandaran Sungai Petani bagi tahun 2013 susut paling ketara iaitu sejumlah RM5.47 juta disebabkan peningkatan dalam perbelanjaan aktiviti operasi sejumlah RM7.03 juta termasuk kerugian bersih pengurusan Kompleks SP Plaza berjumlah RM1.98 juta, dan dengan tambahan pendapatan yang diperoleh hanya sejumlah RM1.56 juta. Sementara kemerosotan surplus Majlis Daerah Pendang bagi tahun 2013 disebabkan terutamanya penambahan pendapatan geran dan pemberian Kerajaan bagi maksud perolehan aset berjumlah RM4.98 juta yang tidak diambilkira dalam penyata pendapatan tahun 2011 dan tahun sebelumnya hanya direalis pada tahun 2012.

10.5.9.4. Hasil Dan Perbelanjaan

Pada tahun 2013, 11 PBT telah membelanjakan sejumlah RM234.74 juta untuk emolumen (RM75.25 juta), perhubungan/utiliti dan sewaan (RM18.56 juta), perkhidmatan ikhtisas yang dibeli dan hospitaliti (RM83 juta), penyelenggaraan dan pembaikan (RM6.64 juta), kemudahan asas dan pembangunan (RM29.31 juta) serta bekalan dan lain-lain perbelanjaan (RM21.98 juta). Sementara keseluruhan hasil/pendapatan yang diterima oleh 11 PBT adalah berjumlah RM258.96 juta. Hasil utama PBT terdiri daripada cukai taksiran, geran/terimaan Kerajaan, sewaan, pendapatan dari pelaburan dan lain-lain pendapatan. Geran/Terimaan Kerajaan merupakan hasil/pendapatan paling tertinggi dipungut pada tahun 2013 iaitu berjumlah RM99.34 juta atau 38.4% diikuti pelbagai pendapatan (RM81.02 juta) dan geran/terimaan Kerajaan (RM53.70 juta) Hasil/pendapatan 11 PBT bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2013 adalah seperti di **Jadual 10.15**.

Jadual 10.15**Jenis Hasil/Pendapatan Pihak Berkuasa Tempatan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2013**

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Cukai Taksiran (RM Juta)	Faedah Pelaburan (RM Juta)	Sewaan (RM Juta)	Geran/Terimaan Kerajaan (RM Juta)	Pelbagai (RM Juta)	Jumlah (RM Juta)
1.	Majlis Bandaraya Alor Setar	30.54	0.62	6.42	18.27	13.18	69.03
2.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	35.03	2.47	1.80	3.54	16.35	59.19
3.	Majlis Perbandaran Kulim	13.77	0.21	2.34	6.05	14.45	36.82
4.	Majlis Daerah Baling	1.98	0.44	2.75	5.55	6.05	16.77
5.	Majlis Daerah Pendang	1.17	0.07	0.97	2.12	5.0	9.33
6.	Majlis Daerah Padang Terap	0.81	0.07	0.71	2.14	2.54	6.27
7.	Majlis Daerah Sik	0.81	0.16	1.13	1.57	3.94	7.61
8.	Majlis Daerah Bandar Baharu	0.49	0.04	0.41	2.29	2.70	5.93
9.	Majlis Daerah Kubang Pasu	5.11	0.88	2.19	10.18	2.20	20.56
10.	Majlis Perbandaran Langkawi	9.13	0.10	1.06	1.49	7.43	19.21
11.	Majlis Daerah Yan	0.50	0.05	0.01	0.50	7.18	8.24
Jumlah		99.34	5.04	19.79	53.70	81.02	258.96

Sumber: Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

10.5.9.5. Aset Semasa Bersih

Semua PBT di Negeri Kedah mengamalkan perakaunan berdasarkan akruan. Oleh itu, nilai prabayar dan juga jumlah penghutang diambilkira di dalam penyediaan Lembaran Imbangian. Pada tahun 2013, nilai aset semasa 11 PBT adalah berjumlah RM314.52 juta iaitu meningkat sejumrah RM25.57 juta berbanding tahun 2012 berjumlah RM288.95 juta. Liabiliti semasa 11 PBT turut meningkat sejumrah RM11.69 juta menjadi RM144.49 juta pada akhir tahun 2013 berbanding tahun 2012 berjumlah RM132.80 juta. Aset semasa bersih 11 PBT pada akhir tahun 2013 berjumlah RM170.03 juta juga meningkat sejumrah RM13.88 juta berbanding tahun 2012 yang berjumlah RM156.15 juta. Butir-butir mengenai aset dan liabiliti semasa 11 PBT adalah seperti di **Jadual 10.16**.

Jadual 10.16**Aset Semasa Bersih Pihak Berkuasa Tempatan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2012 Dan 2013**

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tahun 2012			Tahun 2013		
		Aset Semasa (RM Juta)	Liabiliti Semasa (RM Juta)	Aset Semasa Bersih (RM Juta)	Aset Semasa (RM Juta)	Liabiliti Semasa (RM Juta)	Aset Semasa Bersih (RM Juta)
1.	Majlis Bandaraya Alor Setar	54.78	49.16	5.62	57.69	53.01	4.68
2.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	123.28	47.94	75.34	134.44	49.91	84.53

Bil.	Pihak Berkusa Tempatan	Tahun 2012			Tahun 2013		
		Aset Semasa (RM Juta)	Liabiliti Semasa (RM Juta)	Aset Semasa Bersih (RM Juta)	Aset Semasa (RM Juta)	Liabiliti Semasa (RM Juta)	Aset Semasa Bersih (RM Juta)
3.	Majlis Perbandaran Kulim	22.75	10.53	12.22	22.62	15.19	7.43
4.	Majlis Daerah Baling	14.79	3.06	11.73	16.90	3.53	13.37
5.	Majlis Daerah Pendang	10.04	1.49	8.55	10.07	1.14	8.93
6.	Majlis Daerah Padang Terap	3.35	0.93	2.42	3.57	0.70	2.87
7.	Majlis Daerah Sik	2.22	0.68	1.54	6.05	0.75	5.30
8.	Majlis Daerah Bandar Baharu	1.76	1.04	0.72	1.91	1.04	0.87
9.	Majlis Daerah Kubang Pasu	40.11	7.69	32.42	42.64	7.06	35.58
10.	Majlis Perbandaran Langkawi	12.57	8.12	4.45	14.12	10.40	3.72
11.	Majlis Daerah Yan	3.30	2.16	1.14	4.51	1.76	2.75
Jumlah		288.95	132.80	156.15	314.52	144.49	170.03

Sumber: Penyata Kewangan Pihak Berkusa Tempatan

10.5.9.6. Hasil Dan Tunggakan Cukai Taksiran

- a. Cukai taksiran adalah cukai tahunan yang dikenakan terhadap harta pegangan berkadar atau harta tanah yang terletak di dalam kawasan pentadbiran PBT. Ianya merupakan penyumbang utama kepada pendapatan sesebuah PBT. Harta pegangan yang dikenakan cukai taksiran meliputi bangunan kediaman, perniagaan dan perindustrian, tanah kosong serta semua tanah dan bangunan yang diduduki bagi maksud awam oleh atau bagi pihak Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri atau Pihak Berkusa Awam melalui caruman berkadar. Sehingga akhir tahun 2013, cukai taksiran berjumlah RM99.39 juta telah dikutip oleh 11 PBT di Negeri Kedah iaitu meningkat sejumblah RM2.22 juta atau 2.3% berbanding tahun 2012. Cukai taksiran tahun 2013 yang dikutip oleh semua PBT meningkat di antara sejumblah RM0.03 juta hingga RM0.74 juta kecuali Majlis Daerah Kubang Pasu dan Majlis Daerah Padang Terap yang susut sejumblah RM0.35 juta dan RM0.04 juta berbanding tahun 2012. Penurunan ini disebabkan penyelesaian tuntutan tunggakan Caruman Ganti Cukai yang dijelaskan oleh pihak Jabatan/Kementerian Persekutuan pada tahun 2012. Jumlah cukai taksiran yang dikutip oleh 11 PBT pada tahun 2012 dan 2013 adalah seperti di **Jadual 10.17**.

Jadual 10.17

Kutipan Cukai Taksiran Pihak Berkuasa Tempatan Pada Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Bandaraya Alor Setar	29.80	30.54	0.74	2.5
2.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	34.87	35.03	0.16	0.5
3.	Majlis Perbandaran Kulim	13.13	13.77	0.64	4.9
4.	Majlis Daerah Baling	1.65	1.98	0.33	20.0
5.	Majlis Daerah Pendang	1.19	1.22	0.03	2.5
6.	Majlis Daerah Padang Terap	0.85	0.81	- 0.04	- 4.7
7.	Majlis Daerah Sik	0.32	0.81	0.49	153.0
8.	Majlis Daerah Bandar Baharu	0.49	0.49	-	-
9.	Majlis Daerah Kubang Pasu	5.46	5.11	- 0.35	- 6.4
10.	Majlis Perbandaran Langkawi	8.97	9.13	0.16	1.8
11.	Majlis Daerah Yan	0.44	0.50	0.06	13.6
Jumlah		97.17	99.39	2.22	2.3

Sumber: Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

- b. Jumlah tunggakan cukai taksiran 11 PBT telah meningkat sejumlah RM5.95 juta atau 6.5% iaitu daripada RM91.07 juta pada tahun 2012 menjadi RM97.02 juta pada tahun 2013. Sembilan PBT mengalami peningkatan tunggakan cukai taksiran berjumlah di antara RM0.03 juta hingga RM1.78 juta atau 2.7% hingga 31.74% sementara Majlis Daerah Padang Terap berjaya mengurangkan tunggakan sebanyak 10.3% pada tahun 2013 berbanding tahun 2012. Tunggakan cukai taksiran bagi 11 PBT adalah seperti di **Jadual 10.18**.

Jadual 10.18

Tunggakan Cukai Taksiran Pihak Berkuasa Tempatan Pada Akhir Tahun 2013 Berbanding Tahun 2012

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tahun		Perubahan	
		2012 (RM Juta)	2013 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Bandaraya Alor Setar	28.98	30.10	1.12	3.9
2.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	31.86	33.64	1.78	5.6
3.	Majlis Perbandaran Kulim	11.03	12.24	1.21	10.9
4.	Majlis Daerah Baling	1.67	2.20	0.53	31.7
5.	Majlis Daerah Pendang	0.89	0.89	-	-
6.	Majlis Daerah Padang Terap	0.58	0.52	- 0.06	- 10.3
7.	Majlis Daerah Sik	0.45	0.54	0.09	20.0
8.	Majlis Daerah Bandar Baharu	0.39	0.48	0.09	23.1
9.	Majlis Daerah Kubang Pasu	5.22	6.13	0.91	17.4
10.	Majlis Perbandaran Langkawi	9.39	9.64	0.25	2.7
11.	Majlis Daerah Yan	0.61	0.64	0.03	4.9
Jumlah		91.07	97.02	5.95	6.5

Sumber: Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

- c. Peningkatan tunggakan cukai taksiran tahun 2013 bagi 4 PBT yang paling ketara adalah Majlis Daerah Baling, Majlis Daerah Bandar Baharu, Majlis Daerah Sik dan Majlis Daerah Kubang Pasu masing-masing sebanyak 31.7%, 23.1%, 20% dan 17.4% berbanding tahun 2012. Secara keseluruhannya, tunggakan cukai taksiran bagi 9 PBT menunjukkan peningkatan pada tahun 2013 berbanding tahun 2012.

Peningkatan tunggakan cukai ini perlu diambil perhatian serius agar kedudukan kewangan Majlis terkawal. Antara sebab peningkatan tunggakan ini adalah sikap pemilik pegangan yang tidak prihatin dan kurang mengambil berat tanggungjawab untuk membayar cukai. Sehubungan itu, pihak Majlis perlu mengambil tindakan yang lebih serius untuk mengurangkan kadar tunggakan cukai taksiran seperti mengeluar dan menghantar notis tuntutan selepas tarikh genap bayaran, mengambil tindakan undang-undang terhadap penghutang, mengadakan kaunter bergerak dan menyita pegangan yang berkaitan.

10.6. SYOR AUDIT

Untuk memastikan prestasi kewangan Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan bertambah kukuh adalah disyorkan mengambil langkah seperti berikut:

10.6.1. Ketua Agensi Badan Berkanun Negeri perlu bertindak proaktif dan tegas dalam melaksanakan program dan aktiviti Agensi yang dapat menjana pendapatan Badan Berkanun Negeri. Agensi yang mengalami defisit perlu mengamalkan perbelanjaan berhemat supaya pendapatan yang diperolehi dapat menampung perbelanjaan mengurus.

10.6.2. Lembaga Pengarah Syarikat di bawah Badan Berkanun Negeri hendaklah mewujudkan *Key Performance Indicator* untuk memantau prestasi anak syarikatnya supaya prinsip *going concern* syarikat yang terbabit dapat dikekalkan. Bagi Anak Syarikat Badan Berkanun Negeri yang mengalami kerugian berterusan dan berstatus *dormant*, Lembaga Pengarah hendaklah mengkaji semula kedudukan syarikat berkenaan sama ada untuk meneruskan operasi atau sebaliknya dan hendaklah mengamalkan tadbir urus yang baik.

10.6.3. Pihak Berkuasa Tempatan hendaklah menimbulang langkah yang berkesan dan mengambil tindakan proaktif untuk memungut hasil bagi mengurangkan trend tunggakan cukai taksiran yang kian meningkat dan perlu memperkemaskan pengurusan perolehan Majlis agar peruntukan yang dibelanjakan untuk menyediakan kemudahan kepada penduduk mencapai matlamat yang ditetapkan.

BAHAGIAN VI

Pembentangan

Laporan Ketua Audit Negara

Dan Mesyuarat Jawatankuasa

Kira-Kira Wang Awam Negeri

BAHAGIAN VI

PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

11. PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI; DAN AKTIVITI JABATAN/AGENSI DAN PENGURUSAN SYARIKAT KERAJAAN NEGERI

Mengikut Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan, Laporan Ketua Audit Negara mengenai Akaun Kerajaan Negeri yang telah diaudit hendaklah dibentangkan segera di Dewan Undangan Negeri. Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Kedah Tahun 2012 beserta Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Aktiviti Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Kedah Tahun 2012 Siri 3 dan Tahun 2013 Siri 1 telah dibentangkan pada 28 April 2014. Manakala Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Aktiviti Jabatan/Agensi Dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Kedah Tahun 2012 Siri 1 dan Siri 2 telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri pada 18 November 2013.

12. MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri berperanan memastikan wujudnya akauntabiliti awam di Jabatan dan Agensi Negeri. Selaras dengan peranan ini, Jawatankuasa perlu kerap bermesyuarat bagi membincangkan Laporan Ketua Audit Negara yang terkini, mengkaji isu-isu Laporan Ketua Audit Negara yang belum selesai dan memastikan syor-syor Jawatankuasa diambil tindakan oleh Ketua-ketua Jabatan dan Agensi Negeri. Sehingga 30 Jun 2014, Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri masih belum mengadakan mesyuarat bagi membincangkan Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri tahun 2012.

PENUTUP

PENUTUP

Pada umumnya, pencapaian penyerahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah adalah bertambah baik. Begitu juga tahap pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri pada tahun 2013 telah menunjukkan prestasi lebih baik berbanding tahun 2012 kerana Jabatan/Agensi Negeri telah memberi fokus yang lebih sejak pelaksanaan Indeks Akauntabiliti oleh Jabatan Audit Negara mulai tahun 2007. Bagaimanapun, prestasinya masih boleh dipertingkatkan lagi sekiranya Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan bukan sahaja mengambil tindakan memperbetulkan kelemahan yang telah dibangkitkan oleh pihak Audit, bahkan juga mengambil tindakan pencegahan bagi memastikan kelemahan yang sama tidak berulang. Sehubungan ini, bagi memantapkan lagi prestasi pengurusan kewangan, adalah disyorkan perkara berikut:

- a. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu mengaturkan supaya pemeriksaan secara menyeluruh dijalankan untuk menentukan sama ada kelemahan yang dibangkitkan oleh Jabatan Audit Negara juga berlaku di bahagian lain dan seterusnya mengambil tindakan pembetulan memandangkan pengauditan yang dijalankan oleh Jabatan Audit Negara adalah berdasarkan kepada sampel dan skop tertentu.
- b. Jabatan/Agensi Negeri perlu mempertingkatkan keberkesanan fungsi Unit Audit Dalam (UAD). Antaranya ialah dengan memastikan anggota UAD mendapat latihan dan bimbingan yang secukupnya, perancangan audit tahunan disediakan supaya pengauditan dapat dilaksanakan mengikut keutamaan, penilaian dibuat secara objektif dan bebas bukan sahaja berkaitan dengan aspek kawalan dalaman malahan pengurusan risiko dan tadbir urus organisasi, melaporkan penemuan yang signifikan serta mengesyorkan cadangan yang memberi impak kepada organisasi.
- c. Bagi memperbaiki tahap pengurusan kewangan, penglibatan Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu dipertingkatkan. Mereka perlu terlibat secara 'hands on' dalam urusan tersebut.
- d. Ketua Jabatan perlu mewujudkan sistem pemantauan berterusan, menjalankan pemeriksaan mengejut, mengadakan penilaian secara berkala ke atas kemahiran dan keupayaan pegawai serta memberi latihan kepada pegawai yang terlibat dengan pengurusan kewangan bagi meningkatkan kecekapan mereka. Ini adalah bagi mengelakkan pegawai kurang mahir atau kurang pengetahuan menggunakan budi bicara apabila membuat keputusan.

JABATAN AUDIT NEGARA

Putrajaya
4 Ogos 2014

LAMPIRAN

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN NEGERI KEDAH
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013**

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 telah diaudit atas arahan saya selaras dengan Akta Audit 1957. Pihak pengurusan Kerajaan Negeri adalah bertanggungjawab terhadap Penyata Kewangan ini dan tanggungjawab saya adalah mengaudit dan memberi pendapat terhadap Penyata Kewangan tersebut. Pengauditan telah dilaksanakan dengan berpandukan piawaian pengauditan yang diluluskan.

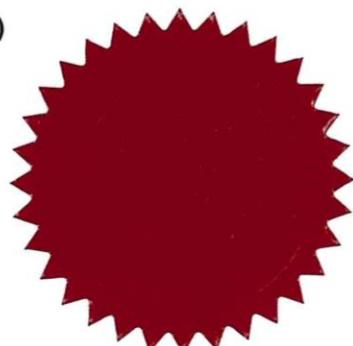
Pada pendapat saya, Penyata Kewangan ini memberi gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Kedah pada 31 Disember 2013; hasil operasi serta aliran tunainya bagi tahun tersebut berdasarkan piawaian perakaunan yang diluluskan. Rekod perakaunannya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)

Ketua Audit Negara

Malaysia.

Putrajaya
17 Jun 2014

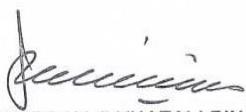
**PERNYATAAN PEGAWAI KEWANGAN NEGERI
DAN BENDAHARI NEGERI KEDAH**

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah dan Nota kepada Penyata Kewangan disediakan:

- (a) mengikut kehendak Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61], Piawaian Perakaunan Kerajaan dan *International Public Sector Accounting Standard - Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting*; dan
- (b) dengan menyatukan maklumat kewangan daripada semua jabatan Kerajaan Negeri Kedah

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah yang mengandungi Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan dan Penyata Akaun Memorandum berserta Nota kepada Penyata Kewangan menunjukkan kedudukan yang benar dan saksama pada 31 Disember 2013.

Pada masa pernyataan ini ditandatangani, mengikut sebaik-baik pengetahuan kami, tidak wujud apa-apa keadaan yang boleh menjelaskan ketepatan dan kesahihan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah tahun 2013.

DATO' WIRA HAJI KHAZALI BIN HAJI DIN
DGMK.,DSDK.,AMK.,BCK.,ASK.,BPL.
Pegawai Kewangan Negeri Kedah Darul Aman.
28/01/2014

ROSLAN BIN A.RAHMAN
DJN.,AMK.,AMP.,BCN.
Bendahari Negeri Kedah Darul Aman.
28/01/2014

**PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN
pada 31 Disember 2013**

		<u>2013</u>	<u>2012</u>
	<u>Nota</u>	<i>RM</i>	<i>RM</i>
WANG AWAM			
WANG TUNAI	3	143,733,352.71	108,058,190.29
PELABURAN			
	4	65,205,633.37	61,137,186.77
<hr/>			
		208,938,986.08	169,195,377.06
<hr/>			
DIPEGANG BAGI:			
KUMPULAN WANG DISATUKAN			
AKAUN HASIL DISATUKAN	5	(329,269,120.64)	(334,466,358.21)
<hr/>			
AKAUN PINJAMAN DISATUKAN	6	29,137,559.95	27,534,092.70
<hr/>			
AKAUN AMANAH DISATUKAN	7	509,070,546.77	476,127,642.57
<hr/>			
		208,938,986.08	169,195,377.06
<hr/>			

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Lampiran IV

PENYATA PENERIMAAN DAN PEMBAYARAN WANG TUNAI

bagi tahun berakhir 31 Disember 2013

	<u>Nota</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
		<i>RM</i>	<i>RM</i>
TERIMAAN			
Hasil	5		
Hasil Cukai		318,537,955.84	227,423,755.75
Hasil Bukan Cukai		62,150,345.06	59,867,341.63
Terimaan Bukan Hasil		137,747,697.20	518,435,998.10
Pinjaman	6		
Dalam Negeri		13,000,000.00	16,895,915.00
Luar Negeri		0.00	16,895,915.00
Terimaan Modal	7		
Terimaan Balik Pinjaman		6,945,219.84	9,609,121.75
Jualan Aset Modal		931,553.40	0.00
Pelbagai Terimaan Modal		216,409,964.64	224,286,737.88
			133,566,911.64
			143,176,033.39
Terimaan Lain	7		
Terimaan Amanah		479,738,629.84	373,181,763.05
Jumlah Terimaan		1,235,461,365.8	951,716,563.49
		2	

PENYATA PENERIMAAN DAN PEMBAYARAN WANG TUNAI (sambungan)

bagi tahun berakhir 31 Disember 2013

	<u>Nota</u>	<u>2013</u>	<u>RM</u>	<u>2012</u>	<u>RM</u>
BAYARAN					
Perbelanjaan Mengurus	5				
Emolumen		189,145,987.67		178,585,564.10	
Perkhidmatan dan Bekalan		119,133,573.33		111,948,649.08	
Aset		7,898,108.59		11,417,060.14	
Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap		187,366,236.02		144,901,654.95	
Perbelanjaan Lain		<u>9,694,854.92</u>	513,238,760.53	<u>10,233,361.64</u>	457,086,289.91
Perbelanjaan Pembangunan	7				
Langsung		290,838,356.00		222,331,324.31	
Pinjaman		<u>11,396,532.75</u>	302,234,888.75	<u>20,030,586.31</u>	242,361,910.62
Perbelanjaan Modal					
Pembelian Instrumen Kewangan	4	<u>5,000,000.00</u>	5,000,000.00	<u>2,000,000.00</u>	2,000,000.00
Pinjaman					
Dalam Negeri		12,182,667.80		10,259,669.57	
Luar Negeri		<u>0.00</u>	12,182,667.80	<u>0.00</u>	10,259,669.57
Bayaran Lain					
Akaun Amanah	7	<u>367,129,886.32</u>	367,129,886.32	<u>325,177,910.53</u>	325,177,910.53
Jumlah Bayaran			<u>1,199,786,203.40</u>		<u>1,036,885,780.63</u>
Tambahan / (Kurangan) Wang Tunai			35,675,162.42		(85,169,217.14)
Wang Tunai Pada 1 Januari			108,058,190.29		193,227,407.43
WANG TUNAI PADA 31 DISEMBER			<u>143,733,352.71</u>		<u>108,058,190.29</u>

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Lampiran V

PENYATA PRESTASI KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2013

		<u>2013</u>	<u>2012</u>
	<u>Nota</u>	<u>Anggaran</u>	<u>Sebenar</u>
		<i>RM</i>	<i>RM</i>
HASIL	5	640,552,269.00	518,435,998.10
<i>Tolak:</i> Belanja Mengurus	5	656,521,237.00	513,238,760.53
LEBIHAN HASIL		(15,968,968.00)	5,197,237.57
<i>Tolak:</i> Belanja Pembangunan	7	426,581,380.00	302,234,888.75
LEBIHAN / (KURANGAN) KESELURUHAN		(442,550,348.00)	(297,037,651.18)
KURANGAN DIBIAYAI OLEH:			
Pinjaman Dalam Negeri		817,332.20	6,636,245.43
Terimaan Balik Pinjaman dan Pelbagai Terimaan	7	223,355,184.48	143,176,033.39
Perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah	7	72,865,134.50	131,173,069.66
JUMLAH PEMBIAYAAN		297,037,651.18	280,985,348.48

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Lampiran VI**PENYATA AKAUN MEMORANDUM
bagi tahun berakhir 31 Disember 2013**

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	<u>Nota</u>	<u>RM</u>
MEMORANDUM ASET	8	
Pinjaman Boleh Dituntut	347,341,485.04	354,286,704.85
Pelaburan	8,950,004.00	8,950,004.00
MEMORANDUM LIABILITI	9	
Hutang Awam	2,601,102,742.05	2,603,445,123.87
Pelbagai Liabiliti	489,585,950.00	0.00

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

**NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2013**

DASAR DAN KAEDAH PERAKAUNAN YANG SIGNIFIKAN

1. DASAR DAN PRINSIP PERAKAUNAN

Dasar dan prinsip perakaunan diguna secara konsisten dalam penyediaan penyata kewangan kecuali dinyatakan sebaliknya.

- a) Dasar perakaunan adalah tertakluk kepada undang-undang dan peraturan yang berkaitan dengan pengurusan perakaunan dan kewangan Kerajaan Negeri.
- b) Perakaunan Kerajaan Negeri adalah berasaskan Kumpulan Wang Disatukan selaras dengan:
 - i) Perkara 97 Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan bahawa segala hasil diterima kecuali Zakat, Fitrah, dan Baitulmal atau lain-lain hasil agama Islam seumpamanya, dikumpulkan menjadi satu kumpulan wang.
 - ii) Perkara 104 Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan bahawa tiada wang boleh dikeluarkan dari Kumpulan Wang Disatukan melainkan diperuntukkan atau dibenarkan dengan cara lain oleh Parlimen, kecuali untuk perbelanjaan tanggungan tertentu.
 - iii) Seksyen 7 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] memperuntukkan Kumpulan Wang Disatukan dibahagi kepada Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan.
- c) Kerajaan Negeri mengamal atas perakaunan tunai ubahsuai. Semua urus niaga bayaran dan terimaan diakaunkan apabila bayaran dibuat dan terimaan diperoleh dengan pengubahsuaiannya seperti berikut:
 - i) Bayaran bagi kerja yang telah dijalankan, bekalan dan perkhidmatan yang telah diterima sehingga 31 Disember tahun kewangan semasa boleh dibayar dalam bulan Januari tahun berikutnya dan dikenakan kepada peruntukan tahun kewangan semasa.
 - ii) Terimaan wang tunai yang belum dibankkan dan wang tunai dalam bank yang belum diambilkira dalam buku tunai pejabat perakaunan pada 31 Disember tahun kewangan semasa merupakan wang tunai dalam perjalanan dan diakaunkan sebagai hasil tahun kewangan semasa.
 - iii) Mengakaun urus niaga bukan tunai tertentu seperti pindahan peruntukan daripada Akaun Hasil Disatukan ke Akaun Amanah Disatukan, Untung Rugi Pelaburan, Hapuskira Pinjaman Amanah, Penukaran Pinjaman Kepada Ekuiti dan seumpamanya.
- d) Entiti perakaunan terdiri daripada semua jabatan Kerajaan Negeri.
- e) Tahun kewangan sebagaimana yang telah ditetapkan di bawah Seksyen 3 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] adalah satu tempoh dua belas bulan yang berakhir pada 31 Disember setiap tahun.
- f) Mata wang yang digunakan dalam penyata kewangan ini adalah Ringgit Malaysia (RM). Urus niaga yang melibatkan mata wang asing telah ditukar kepada nilai setara RM berdasarkan kadar pertukaran Bank Negara Malaysia
- g) Penyata Kewangan disediakan mengikut asas yang sama dengan Anggaran Perbelanjaan bagi membolehkan perbandingan dibuat.
- h) Apabila berlaku perubahan ke atas persembahan atau klasifikasi butiran, angka perbandingan telah dinyatakan semula kecuali dinyatakan sebaliknya.

2. PERSEMBAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang disedia mengikut kehendak Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61], Piawaian Perakaunan Kerajaan dan *International Public Sector Accounting Standard (IPSAS) - Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting* mengandungi komponen berikut :

- a) Penyata Kedudukan Kewangan
- b) Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai
- c) Penyata Prestasi Kewangan
- d) Penyata Akaun Memorandum
- e) Nota Kepada Penyata Kewangan

3. WANG TUNAI

Wang Tunai terdiri daripada Wang Tunai Dalam Bank, Wang Tunai Dalam Perjalanan dan Wang Tunai Dalam Tangan.

- i) Wang Tunai Dalam Bank terdiri daripada baki akaun semasa dan baki deposit di institusi kewangan bagi tempoh tiga (3) bulan atau kurang selaras dengan Para 1.2.3 Cash Basis IPSAS.
- ii) Wang Tunai Dalam Perjalanan menunjukkan wang tunai yang belum dibankkan dan wang tunai dalam bank yang belum diambil kira dalam buku tunai pejabat perakaunan pada akhir tahun kewangan.
- iii) Wang Tunai Dalam Tangan merupakan Panjar Wang Runcit yang dipegang oleh jabatan-jabatan negeri.
- iv) Wang Tunai pada 31 Disember 2013 adalah seperti berikut:

Perihal	2013		2012	
	RM	RM	RM	RM
Wang Tunai Dalam Bank		141,912,864.09		104,115,908.26
Wang Tunai Dalam Perjalanan		1,783,323.22		3,915,112.26
Wang Tunai Dalam Tangan		37,165.40		27,169.77
JUMLAH WANG TUNAI		143,733,352.71		108,058,190.29

4. PELABURAN

Pelaburan terdiri daripada Pelaburan Kumpulan Wang Amanah dan Pelaburan Am dan dinyatakan pada nilai buku.

Pelaburan Kumpulan Wang Amanah ialah pelaburan yang dibuat daripada Kumpulan Wang Amanah selaras dengan Arahan Amanah Seksyen 9 dan Surat Ikatan Amanah Seksyen 10, Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] serta peraturan yang berkuatkuasa. Pelaburan Am adalah semua pelaburan yang dibuat daripada lebihan Kumpulan Wang Disatukan selain daripada pelaburan Kumpulan Wang Amanah.

Pelaburan pada 31 Disember 2013 adalah seperti berikut :

Perihal	2013		2012	
	Nilai Buku	Nilai Buku	Nilai Buku	Nilai Buku
	Pelaburan Kumpulan Wang Amanah	Pelaburan Am	Pelaburan Kumpulan Wang Amanah	Pelaburan Am
Saham	0.00	20,137,186.77	0.00	20,137,186.77
Deposit Dalam Negeri	0.00	45,068,446.60	2,000,000.00	39,000,000.00
<i>Jumlah</i>	0.00	65,205,633.37	2,000,000.00	59,137,186.77
JUMLAH PELABURAN		65,205,633.37		61,137,186.77

Dalam tahun kewangan 2013, pelaburan bernilai RM931,553.40 telah matang. Kerajaan Negeri juga telah membuat pelaburan baru sebanyak RM5,000,000.00 dalam tahun semasa dari lebihan wang di dalam bank.

5. AKAUN HASIL DISATUKAN

Akaun Hasil Disatukan mengakau semua urus niaga terimaan hasil dan perbelanjaan mengurus Kerajaan selaras dengan Perkara 97 dan 98 Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7(a) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61].

Akaun Hasil Disatukan bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 adalah seperti berikut:

Perihal	2013			2012		
	Anggaran RM	Sebenar RM	% Anggaran	Anggaran RM	Sebenar RM	% Anggaran
BAKI PADA 1 JANUARI			(334,466,358.21)	(295,842,920.35)		
HASIL						
Hasil Cukai	386,095,649.00	318,537,955.84	82.50	227,423,755.75	68.77	
Hasil Bukan Cukai	101,179,460.00	62,150,345.06	61.43	59,867,341.63	94.02	
Terimaan Bukan Hasil	153,277,160.00	137,747,697.20	89.87	131,171,754.67	83.83	
<i>Jumlah Hasil</i>	640,552,269.00	518,435,998.10	80.94	418,462,852.05	75.97	
PERBELANJAAN MENGURUS						
Emolumen	227,193,157.58	189,145,987.67	83.25	178,585,564.10	74.91	
Perkhidmatan dan Bekalan	130,471,217.42	119,133,573.33	91.31	111,948,649.08	100.97	
Aset	12,883,976.00	7,898,108.59	61.30	11,417,060.14	82.91	
Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap **	170,558,336.00	141,366,236.02	82.88	141,901,654.95	89.27	
Perbelanjaan-perbelanjaan lain	16,241,300.00	9,694,854.92	59.69	10,233,361.64	61.28	
<i>Perbelanjaan Mengurus (sebelum pindahan)</i>	557,347,987.00	467,238,760.53	83.83	454,086,289.91	84.30	
<i>Pindahan Ke Kumpulan Wang Pembangunan</i>	99,173,250.00	46,000,000.00	0.00	3,000,000.00	5.87	
<i>Jumlah Perbelanjaan Mengurus (selepas pindahan)</i>	656,521,237.00	513,238,760.53	78.18	457,086,289.91	77.50	
<i>Lebihan/(Kurangan) bagi Tahun</i>		5,197,237.57		(38,623,437.86)		
BAKI PADA 31 DISEMBER		(329,269,120.64)		(334,466,358.21)		

Nota: (*) - Tidak termasuk pindahan ke Kumpulan Wang Pembangunan.

(a) Hasil

Hasil diakaunkan secara jumlah kasar ke dalam Akaun Hasil kecuali diperuntukkan sebaliknya oleh mana-mana undang-undang.

Hasil mengikut penjenisannya bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 adalah seperti berikut :

Perihal	2013			2012		
	Anggaran Asal	Anggaran Disemak	Sebenar	Anggaran	Sebenar	Anggaran
	RM	RM	RM	RM	RM	Anggaran
HASIL CUKAI						
Cukai Sewa Tanah (Berulang)	111,000,000.00	111,000,000.00	108,217,378.57	97.49	107,077,115.19	91.52
Sewa Galian	20,000.00	20,000.00	25,250.00	126.25	17,382.50	86.91
Cukai Talair	3,600,000.00	3,600,000.00	3,047,309.11	84.65	3,063,961.05	85.11
Bayaran Tahunan Yang Disatukan Negeri	10.00	10.00	0.00	0.00	1,914.00	19,140.00
Tunggakan Sewa Tanah (Berulang)	33,000,000.00	33,000,000.00	22,432,742.99	67.98	14,735,778.58	30.48
Tunggakan Sewa Galian	2,500.00	2,500.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Tunggakan Cukai Talair	1,100,000.00	1,100,000.00	684,774.30	62.25	763,141.85	38.16
Tunggakan Bayaran Yang Disatukan Negeri	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Bayaran Tahunan Yg Disatukan FELDA	22,550.00	22,550.00	0.00	0.00	22,551.10	22.55
Tunggakan Bayaran Tahunan Yang Disatukan FELDA	10.00	10.00	0.00	0.00	1,116.70	11,167.00
Lain-lain Cukai Langsung	10.00	10.00	328.00	3,280.00	7,803.00	78,030.00

(disambung)

(sambungan)

Hasil mengikut penjenisannya bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 adalah seperti berikut :

Perihal	2013			2012		
	Anggaran Asal	Anggaran Disemak	Sebenar	% Anggaran	Sebenar	% Anggaran
	RM	RM	RM		RM	
Cukai Hiburan	4,650,000.00	4,650,000.00	4,860,929.90	104.54	4,028,078.35	129.94
Royalti Pengeluaran Bahan Hutan	3,500,000.00	3,500,000.00	2,620,145.37	74.86	3,747,365.10	107.07
Royalti Pengeluaran Bahan Batuan	18,000,000.00	18,000,000.00	16,198,943.56	89.99	20,375,076.70	94.77
Premium Hutan	60,000,000.00	60,000,000.00	10,800,531.20	18.00	32,932,172.25	43.33
Premium Tanah	150,690,539.00	150,690,539.00	147,470,901.79	97.86	40,600,967.38	73.82
Premium Galian	20,000.00	20,000.00	0.00	0.00	49,320.00	246.60
Royalti Pengeluaran Bahan Galian	10.00	10.00	2,178,721.05	21,787,210.50	0.00	
Tunggakan Cukai Hiburan	490,000.00	490,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Lain-lain Cukai Tidak Langsung	10.00	10.00	0.00	0.00	12.00	120.00
JUMLAH	386,095,649.00	386,095,649.00	318,537,955.84	82.50	227,423,755.75	68.77

HASIL BUKAN CUKAI

Patil	20,000.00	20,000.00	16,880.00	84.40	26,806.00	268.06
Bayaran-bayaran Lain	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Pelbagai Bayaran	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Pendaftaran Nikah	200,000.00	200,000.00	171,337.00	85.67	192,296.00	101.21
Pendaftaran Cerai	50,000.00	50,000.00	42,572.00	85.14	43,918.00	109.80
Pendaftaran Rujuk	3,000.00	3,000.00	2,480.00	82.67	2,728.00	101.04
Pendaftaran Kerbau/Lembu	330,000.00	330,000.00	180,891.00	54.82	232,355.00	74.95
Pendaftaran Anjing	40,000.00	40,000.00	25,730.00	64.33	60,830.00	209.76
Bayaran-bayaran Lain	1,100,000.00	1,100,000.00	2,107,542.22	191.59	1,850,316.00	168.21
Senjata dan Alat Senjata	150,000.00	150,000.00	145,651.50	97.10	143,132.00	95.42
Binatang Pemburuan dan Burung (Lesen Perniagaan)	100,000.00	100,000.00	223,260.00	223.26	82,595.00	82.60
Perahu	100,000.00	100,000.00	96,572.50	96.57	105,138.50	210.28
Tanah (Bayaran Pendaftaran Suratcara Urusan Tanah)	25,000,000.00	25,000,000.00	21,904,460.30	87.62	22,111,625.91	91.58
Lesen Perarakan	2,500.00	2,500.00	730.00	29.20	3,344.00	66.88
Akta Penanam Padi 1967 (Pendaftaran Penanam Padi)	10.00	10.00	23.00	230.00	9.00	0.45
Lesen Perhutanan/Memasuki Hutan Simpan	25,000.00	25,000.00	35,047.00	140.19	29,590.00	118.36
Lain-lain Bayaran Pendaftaran	300,000.00	300,000.00	441,308.40	147.10	325,091.46	112.88
Kedai Billiard (Lesen Hiburan Billiard)	620,000.00	620,000.00	461,750.00	74.48	483,318.00	53.70
Peminjam Wang	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Pajak Gadai	10.00	10.00	0.00	0.00	2.00	20.00
Barang-barang Sudah Pakai	2,000.00	2,000.00	2,880.00	144.00	1,560.00	156.00
Kedai Minuman Keras	260,000.00	260,000.00	195,090.00	75.03	172,680.00	82.23
Hiburan (Lesen Hiburan Tetap)	2,730,000.00	2,730,000.00	1,556,880.00	57.03	1,220,874.97	40.70
Timbang dan Sukat	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Pendaftaran Kontraktor	700,000.00	700,000.00	2,980.00	0.43	160.00	1,600.00
Penulis Surat Petisyen	1,500.00	1,500.00	760.00	50.67	1,020.00	102.00
Penaksir	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Lesen Pemborong-Pemborong	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Lesen Kilang Bahan Hutan	150,000.00	150,000.00	246,188.15	164.13	100,151.00	66.77
Senjata dan Alat Senjata (Lesen Perniagaan)	2,000.00	2,000.00	1,250.00	62.50	3,650.00	182.50
Pelelong	30,000.00	30,000.00	30,000.00	100.00	4,500.00	18.00
Binatang Pemburuan dan Burung (Lesen Perniagaan)	220,000.00	220,000.00	186,569.00	84.80	124,200.00	103.50
Perikanan	500,000.00	500,000.00	414,783.00	82.96	438,837.00	175.53
Galian	1,000.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Pelbagai Lesen	700,000.00	700,000.00	722,513.00	103.22	662,501.00	110.42
Petroleum	700.00	700.00	460.00	65.71	505.00	50.50
Wayang Gambar (Lesen Hiburan Pawagam)	260,000.00	260,000.00	249,616.00	96.01	213,865.00	42.77
Lesen Hiburan	350,000.00	350,000.00	659,845.00	188.53	706,728.60	100.96
Bayaran-bayaran Lain	10.00	10.00	60,345.00	603,450.00	7,200.00	144.00

(disambung)

(sambungan)

Hasil mengikut penjenisannya bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 adalah seperti berikut :

Perihal	2013		2012	
	Anggaran Asal	Anggaran Disemak	Sebenar	Sebenar
	RM	RM	RM	RM
HASIL BUKAN CUKAI				
Lesen Tumpang Sementara	2,200,000.00	2,200,000.00	813,297.50	36.97
Lesen Galian	5,000.00	5,000.00	12,725.00	254.50
Lesen Air/Titi (Enakmen Air No.129)	1,000.00	1,000.00	491.00	49.10
Bayaran Kemajuan Tanah	1,000,000.00	1,000,000.00	804,215.00	80.42
Bayaran Kemajuan Galian	25,000.00	25,000.00	0.00	0.00
Pajak Pokok	5,000.00	5,000.00	43,000.00	860.00
Bayaran-bayaran Lain	1,000,000.00	1,000,000.00	557,766.89	55.78
Bayaran Pejabat Tanah (Sebarang Permohonan)	5,900,000.00	5,900,000.00	3,651,363.93	61.89
Bayaran Pejabat Hutan	150,000.00	150,000.00	179,920.00	119.95
Bayaran Pejabat Galian	5,000.00	5,000.00	3,400.00	68.00
Pelbagai Bayaran Perkhidmatan	50,000.00	50,000.00	208,710.48	417.42
Iklan	5,000.00	5,000.00	237.00	4.74
Bayaran-bayaran Iklan yang Lain	10.00	10.00	0.00	0.00
Perkhidmatan Dan Jualan Air	33,800,010.00	33,800,010.00	0.00	0.00
Notis	30,000.00	30,000.00	2,525.60	8.42
Sukat	300,000.00	300,000.00	331,292.25	110.43
Perkhidmatan Rawatan Haiwan	5,000.00	5,000.00	4,578.00	91.56
Perkhidmatan Sambung Paip Air	0.00	0.00	0.00	0.00
Komisen Lelong	800,000.00	800,000.00	718,792.92	89.85
Berbagai Bayaran Perkhidmatan Yang Lain	4,500,000.00	4,500,000.00	4,858,508.00	107.97
Jualan Borang-Borang Cetak	100,000.00	100,000.00	98,131.10	98.13
Jualan Borang-Borang Tender	200,000.00	200,000.00	362,815.00	181.41
Jualan Surehan	10.00	10.00	5,200.40	52,004.00
Jualan Peta	150,000.00	150,000.00	115,077.80	76.72
Jualan Barang-Barang Cetak Yang Lain	50,000.00	50,000.00	156,930.00	313.86
Jualan Barang-Barang Pertanian	40,000.00	40,000.00	93,223.00	233.06
Jualan Ubat-ubat Haiwan	200,000.00	200,000.00	152,486.00	76.24
Jualan Baja	10.00	10.00	0.00	0.00
Jualan Kerbau/Lembu Pawah	100,000.00	100,000.00	60,022.26	60.02
Jualan Barang-Barang Stor Yang Lain	10.00	10.00	195.00	1,950.00
Jualan Harta Benda Kerajaan	300,000.00	300,000.00	106,207.30	35.40
Pelbagai Jualan Harta Benda Kerajaan	50,000.00	50,000.00	93,700.00	187.40
Jualan-Jualan yang Lain	110,000.00	110,000.00	101,831.00	92.57
Sewa Bangunan Kediaman	800,000.00	800,000.00	715,401.98	89.43
Sewa Bangunan Pejabat	50,000.00	50,000.00	5,100.00	10.20
Sewa Chalet/Bangunan/Rumah Rehat / Kantin	400,000.00	400,000.00	182,449.00	45.61
Sewa Bangunan-Bangunan Lain	10,000.00	10,000.00	1,880.00	18.80
Sewa Kenderaan Penumpang	10.00	10.00	0.00	0.00
Sewa Kapal Dan Bot	10.00	10.00	0.00	0.00
Sewa Kenderaan Yang Lain	10.00	10.00	0.00	0.00
Sewa Jentera Pertanian	10.00	10.00	0.00	0.00
Sewa Jentera Pembinaan	5,000.00	5,000.00	1,850.00	37.00
Sewa Jentera Yang Lain	10.00	10.00	0.00	0.00
Sewa Alat Kelengkapan Pejabat	10.00	10.00	0.00	0.00

(disambung)

(sambungan)

Hasil mengikut penjenisannya bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 adalah seperti berikut :

Perihal	2013		Sebenar		2012	
	Anggaran Asal	Anggaran Disemak	RM	% Anggaran	RM	% Anggaran
HASIL BUKAN CUKAI						
Sewa Perabot Dan Lengkapan	500.00	500.00	0.00	0.00	114.00	22.80
Sewa Lengkapan Yang Lain	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Perolehan Dari Baki Wang Dalam Bank	20,000.00	20,000.00	147,708.68	738.54	81,868.53	27.29
Keuntungan Dan Hasil Dari Pinjaman Kenderaan dan Komputer	50,000.00	50,000.00	26,000.00	52.00	29,256.59	292,565.90
Keuntungan Dan Hasil Dari Wang Simpanan Tetap Dengan Bank	4,000,000.00	4,000,000.00	5,042,391.62	126.06	5,719,077.33	142.98
Keuntungan Dari Pinjaman Perumahan Golongan Berpendapatan Rendah	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Keuntungan Atas Pinjaman-Pinjaman Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	4,000,000.00	4,000,000.00	3,146,515.81	78.66	3,628,635.29	362.86
Keuntungan Atas Pinjaman-Pinjaman MBAS	10.00	10.00	0.00	0.00	56,981.19	569,811.90
Keuntungan dan Hasil Pelbagai Pelaburan Termasuk Keuntungan Jualan Pelaburan	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Bayaran-bayaran Menyelesaikan Tanpa Perbicaraan	515,000.00	515,000.00	174,850.00	33.95	148,230.54	26.95
Denda-Denda dan Rampasan	5,000,000.00	5,000,000.00	8,826,685.83	176.53	4,751,046.49	73.09
Hukuman Kerana Pecah Kontrak	10.00	10.00	1,663.30	16,633.00	0.00	0.00
Bayaran Ganti @ Ganti Rosak Bangunan-Bangunan Kerajaan-Kerajaan Dan Lain-lain	300,000.00	300,000.00	149,308.49	49.77	408,540.83	136.18
Denda Pegawai Awam	10.00	10.00	0.00	0.00	13.60	136.00
Pelbagai Bayaran Hukuman	1,000,000.00	1,000,000.00	5,503.85	0.55	285,113.51	119.80
JUMLAH HASIL BUKAN CUKAI	101,179,460.00	101,179,460.00	62,150,345.06	61.43	59,867,341.63	94.02

(disambung)

(sambungan)

Hasil mengikut penjenisannya bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 adalah seperti berikut :

Perihal	2013		2012			
	Anggaran Asal	Anggaran Disemak	Sebenar	Sebenar		
	RM	RM	RM	% Anggaran	RM	% Anggaran
TERIMAAN BUKAN HASIL						
Terimaan Balik Bayaran Tahun-Tahun Lalu	200,000.00	200,000.00	1,713,659.18	856.83	1,878,169.30	939.08
Bayaran Balik Pinjaman Daripada Akaun Hasil Disatukan Dan Kumpulan Wang Pinjaman & Lain-lain	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Bayaran Balik Gaji Kerana Letak Jawatan	10.00	10.00	15,654.59	156,545.90	0.00	0.00
Bayaran Balik Perbelanjaan Latihan	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Bayaran-Bayaran Balik Yang Lain	50,000.00	50,000.00	38,428.42	76.86	62,838.58	125.68
Penerimaan Peruntukan Lebihan Daripada Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Lebihan dari Akaun Amanah Yang Lain	10.00	10.00	478,837.76	4,788,377.60	571,294.06	5,712,940.60
Wang Tak Dituntut	10.00	10.00	2,375,650.67	23,756,506.70	101,786.29	1,017,862.90
Lain-lain Terimaan Bukan Hasil	10.00	10.00	25,065.00	250,650.00	0.00	0.00
Terimaan Daripada Anak Syarikat Negeri Kedah	16,000,000.00	16,000,000.00	10,000,000.00	62.50	10,000,000.00	62.50
Bayaran Balik Caruman KWSP	5,000.00	5,000.00	4,342.00	86.84	7,531.00	75,310.00
Pelbagai Bayaran Balik	2,000.00	2,000.00	296.75	14.84	2,540.95	25,409.50
Caruman Untuk Bayaran Pinjaman	20,000,000.00	20,000,000.00	12,182,667.80	60.91	10,259,669.57	51.30
Pemberian Berkennaan Dengan Cukai Eksport Timah	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Pemberian Mengikut Bilangan Penduduk	28,000,000.00	28,000,000.00	28,361,280.00	101.29	28,107,060.00	100.38
Pemberian Kekurangan Akaun Mengurus	10.00	10.00	11,428,057.00	114,280,570.00	0.00	0.00
Pemberian Pertambahan Hasil Kepada Kerajaan Negeri	8,500,000.00	8,500,000.00	8,067,100.00	94.91	8,043,279.00	94.63
Pemberian Penyelenggaraan Pihak Berkuasa Tempatan	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Pemberian bayaran 10% Kerana Melaksakan Projek Pembangunan Persekutuan	45,000,000.00	45,000,000.00	31,324,956.00	69.61	33,063,989.00	73.48
Pemberian Bayaran Bagi Membiaiyai Separuh Kos Perbelanjaan Pengurusan (50%) bagi Jabatan Di Bawah Senarai Bersama	25,000,000.00	25,000,000.00	25,364,094.00	101.46	23,059,004.00	92.24
Pemberian Bayaran Bagi Membiaiyai Separuh Kos Perbelanjaan Pengurusan Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Kedah	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00

(disambung)

(sambungan)

Hasil mengikut penjenisannya bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 adalah seperti berikut :

Perihal	2013			2012		
	Anggaran Asal	Anggaran Disemak	Sebenar	% Anggaran	Anggaran	% Anggaran
	RM	RM	RM	RM	RM	RM
TERIMAAN BUKAN HASIL						
Pemberian Bayaran Bagi Membayar Separuh Kos Perbelanjaan Pengurusan Lembaga Muzium Negeri Kedah	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Caruman Penjawatan Perkhidmatan Dan Bekalan Serta Aset Bagi Kerja-Kerja Penyelenggaraan Jalan Raya	6,500,000.00	6,500,000.00	3,025,000.00	46.54	7,014,541.05	107.92
Pelbagai Pemberian Dan Caruman	4,000,000.00	4,000,000.00	3,061,939.27	76.55	8,200,000.00	113.89
Jualan Air Mentah	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Pelbagai Jualan	10,000.00	10,000.00	923.50	9.24	5,851.00	58.51
Royalti Pulau Pinang	10,000.00	10,000.00	10,000.00	100.00	10,000.00	100.00
Penerimaan Dari Lain-Lain Agensi Kerajaan	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Penerimaan Bayaran "On Cost Charges" Atas Kerja-Kerja yang Dijalankan Oleh Jabatan Negeri Bagi Pihak Badan Yang Berkenaan Atau Badan/Pertubuhan Persendirian	10.00	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Terimaan-Teriman Yang Lain	10.00	10.00	269,745.26	2,697,452.60	784,200.87	7,842,008.70
JUMLAH TERIMAAN BUKAN HASIL	153,277,160.00	153,277,160.00	137,747,697.20	89.87	131,171,754.67	83.83
JUMLAH HASIL NEGERI	640,552,269.00	640,552,269.00	518,435,998.10	80.94	418,462,852.05	75.97

(b) Perbelanjaan Mengurus

Perbelanjaan Mengurus terdiri daripada perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan dan Bekalan seperti emolumen, perkhidmatan dan bekalan, aset, pemberian dan kenaan bayaran tetap dan perbelanjaan-perbelanjaan lain.

Perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan adalah perbelanjaan yang dikenakan ke atas Kumpulan Wang Disatukan mengikut undang-undang Persekutuan selaras dengan Perkara 98 Perlembagaan Persekutuan.

Perbelanjaan bagi Maksud Bekalan adalah perbelanjaan yang dikenakan ke atas Kumpulan Wang Disatukan berdasarkan kelulusan Dewan Undangan Negeri selaras dengan Perkara 104 Perlembagaan Persekutuan.

Perbelanjaan yang melebihi peruntukan dikenakan kepada Kumpulan Wang Disatukan melalui Akta Perbekalan Tambahan yang dibentangkan di sesi Parlimen pada tahun berikutnya di bawah Akta Perbekalan Tambahan selaras dengan Perkara 101(b) Perlembagaan Persekutuan.

Perbelanjaan Mengurus mengikut Maksud Perbelanjaan bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 adalah seperti berikut :

Maksud Perbelanjaan	2013			% Anggaran
	Anggaran Asal RM	Anggaran Dipinda RM	Sebenar RM	
PERBELANJAAN TANGGUNGAN				
T01 Peruntukan DiRaja	3,131,984.00	3,131,984.00	1,956,479.73	62.47
T02 Speaker Dewan Undangan Negeri	232,047.00	232,047.00	195,866.33	84.41
T03 Suruhanjaya Perkhidmatan Awam	120,750.00	120,750.00	113,377.42	93.89
T04 Hutang Kerajaan	26,000,000.00	26,000,000.00	20,426,881.77	78.56
T05 Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan Negeri Kedah	23,300,000.00	23,300,000.00	9,811,224.49	42.11
Jumlah Perbelanjaan Tanggungan	52,784,781.00	52,784,781.00	32,503,829.74	61.58
PERBELANJAAN BEKALAN				
B01 Pejabat KDYMM Tuanku	12,415,689.00	12,415,689.00	11,964,326.05	96.36
B02 Dewan Negeri dan Majlis Mesyuarat Kerajaan	14,320,448.00	14,320,448.00	12,044,356.39	84.11
B03 Suruhanjaya Perkhidmatan Awam	678,683.00	678,683.00	537,293.77	79.17
B04 Pejabat Menteri Besar dan Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri	34,471,713.00	34,471,713.00	31,127,424.76	90.30
B05 Pelbagai Perkhidmatan	141,071,006.00	141,071,006.00	116,925,574.56	82.88
B06 Perbendaharaan Negeri Kedah	29,198,077.00	29,198,077.00	22,413,582.49	76.76
B07 Peruntukan Kepada Kumpulan Wang Terkanun	99,173,250.00	99,173,250.00	46,000,000.00	46.38
B09 Jabatan Kerja Raya	49,429,401.00	49,429,401.00	42,649,803.15	86.28
B10 Jabatan Kerja Raya (Cawangan Kejuruteraan Mekanikal)	7,809,248.00	7,809,248.00	7,406,701.95	94.85
B11 Jabatan Pertanian	13,587,401.00	13,587,401.00	10,931,516.58	80.45
B12 Jabatan Perkhidmatan Veterinar	6,517,642.00	6,517,642.00	5,370,062.44	82.39
B13 Jabatan Pengairan dan Saliran	27,374,137.00	27,374,137.00	25,653,217.18	93.71
B14 Jabatan Perancang Bandar dan Desa	3,713,997.00	3,713,997.00	2,834,786.02	76.33
B15 Jabatan Kebajikan Masyarakat	23,680,377.00	23,680,377.00	22,787,810.68	96.23
B16 Jabatan Hal Ehwal Agama Islam	45,949,376.00	45,949,376.00	39,644,729.46	86.28
B17 Jabatan Mufti	2,280,819.00	2,280,819.00	1,928,574.53	84.56
B18 Jabatan Kehakiman Syariah	6,611,142.00	6,611,142.00	6,336,610.59	95.85
B20 Jabatan Bekalan Air	10.00	10.00	0.00	0.00
B23 Jabatan Perhutanan	14,525,730.00	14,525,730.00	12,990,110.54	89.43
B24 Jabatan Galian	10.00	10.00	0.00	0.00
B25 Pejabat Pengarah Tanah dan Galian	11,953,139.00	11,953,139.00	9,821,462.18	82.17

(disambung)

Perbelanjaan Mengurus mengikut Maksud Perbelanjaan bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 adalah seperti berikut :

<i>Maksud Perbelanjaan</i>	2013			
	<i>Anggaran</i>	<i>Anggaran</i>	<i>Sebenar</i>	<i>%</i>
	<i>Asal</i>	<i>Dipinda</i>		
	<i>RM</i>	<i>RM</i>	<i>RM</i>	<i>Anggaran</i>
B26 Pejabat Daerah dan Tanah Bandar Baharu	3,108,729.00	3,108,729.00	2,216,442.10	71.30
B27 Pejabat Daerah dan Tanah Langkawi	4,957,170.00	4,957,170.00	3,585,235.56	72.32
B28 Pejabat Daerah dan Tanah Yan	3,332,889.00	3,332,889.00	2,929,533.71	87.90
B29 Pejabat Daerah dan Tanah Padang Terap	4,676,494.00	4,676,494.00	3,765,717.23	80.52
B30 Pejabat Daerah dan Tanah Sik	3,530,924.00	3,530,924.00	3,198,833.14	90.59
B31 Pejabat Daerah dan Tanah Pendang	4,180,485.00	4,180,485.00	3,791,264.44	90.69
B32 Pejabat Daerah dan Tanah Pokok Sena	3,688,276.00	3,688,276.00	3,403,445.65	92.28
B37 Pejabat Daerah Kota Setar	4,229,054.00	4,229,054.00	4,063,507.74	96.09
B38 Pejabat Daerah Kuala Muda	3,060,046.00	3,060,046.00	2,790,259.83	91.18
B39 Pejabat Daerah Kulim	3,002,142.00	3,002,142.00	2,489,047.71	82.91
B40 Pejabat Daerah Kubang Pasu	3,878,892.00	3,878,892.00	3,492,254.42	90.03
B41 Pejabat Daerah Baling	2,216,171.00	2,216,171.00	1,887,892.63	85.19
B45 Pejabat Tanah Kota Setar	3,184,571.00	3,184,571.00	2,771,015.48	87.01
B46 Pejabat Tanah Kuala Muda	3,507,943.00	3,507,943.00	3,304,371.44	94.20
B47 Pejabat Tanah Kulim	2,662,535.00	2,662,535.00	2,380,442.37	89.41
B48 Pejabat Tanah Kubang Pasu	3,091,599.00	3,091,599.00	2,848,309.26	92.13
B49 Pejabat Tanah Baling	2,446,054.00	2,446,054.00	2,273,265.57	92.94
B50 Jabatan Kemajuan Masyarakat	221,167.00	221,167.00	176,149.19	79.65
B51 Pihak Berkusa Kerajaan Tempatan	10.00	10.00	0.00	0.00
B52 Badan Berkanun Negeri	10.00	10.00	0.00	0.00
Jumlah Perbelanjaan Bekalan	603,736,456.00	603,736,456.00	480,734,930.79	79.63
PERBELANJAAN MENGURUS	656,521,237.00	656,521,237.00	513,238,760.53	78.18

6. AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

Akaun Pinjaman Disatukan mengakaun semua terimaan dan bayaran balik pinjaman di bawah kuasa undang-undang Kerajaan Negeri.

Bayaran faedah hutang Kerajaan Negeri tidak diakaun di Akaun Pinjaman Disatukan sebaliknya dikenakan kepada perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan T04 berjumlah RM3,181,851.41 seperti di Nota 5(b).

Akaun Pinjaman Disatukan pada 31 Disember 2013 adalah seperti berikut :

Perihal	2013		2012	
	(Debit)/Kredit	RM	(Debit)/Kredit	RM
PINJAMAN				
Pihak Bekalan Air				
Baki pada 1 Januari	25,594,082.70		28,728,754.01	
Terimaan	13,000,000.00		16,895,915.00	
Bayaran	11,396,532.75		20,030,586.31	
Baki pada 31 Disember	27,197,549.95		25,594,082.70	
Perumahan Awam Kos Rendah				
Baki pada 1 Januari	0.00		5,518,076.90	
Terimaan	0.00		0.00	
Bayaran	0.00		5,518,076.90	
Baki pada 31 Disember	0.00		0.00	
Badan Berkanun				
Baki pada 1 Januari	0.00		0.00	
Terimaan	0.00		0.00	
Bayaran	0.00		0.00	
Baki pada 31 Disember	0.00		0.00	
Pinjaman Pelbagai				
Baki pada 1 Januari	1,940,010.00		1,940,010.00	
Terimaan	0.00		0.00	
Bayaran	0.00		0.00	
Baki pada 31 Disember	1,940,010.00		1,940,010.00	
BAKI AKAUN PINJAMAN DISATUKAN	29,137,559.95		27,534,092.70	

Jumlah sebenar Pinjaman Dalam Negeri berjumlah RM817,332.20 yang ditunjukkan dalam penyata prestasi kewangan adalah merupakan terimaan bersih tahun semasa setelah mengambil kira terimaan dan bayaran balik pinjaman.

7. AKAUN AMANAH DISATUKAN

Akaun Amanah Disatukan mengakaun semua terimaan dan bayaran wang amanah mengikut kehendak undang-undang, akta-akta amanah, suratcara amanah, arahan amanah dan perjanjian. Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam dan Akaun Deposit.

Akaun Amanah Disatukan pada 31 Disember adalah seperti berikut :

Perihal	Baki pada 01.01.2013 (Debit)/Kredit	Debit	Kredit	Baki pada 31.12.2013 (Debit)/Kredit
	RM	RM	RM	RM
KUMPULAN WANG AMANAH KERAJAAN				
Kumpulan Wang Pembangunan	(796,610,336.44)	293,021,023.80	223,355,184.48	(866,276,175.76)
Kumpulan Wang Bekalan Air	108,639,071.80	21,396,532.75	11,396,532.75	98,639,071.80
Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	69,687,925.58	1,951,225.14	14,319,830.25	82,056,530.69
<i>Jumlah Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>	(618,283,339.06)	316,368,781.69	249,071,547.48	(685,580,573.27)
KUMPULAN WANG AMANAH AWAM				
Kumpulan Wang Amanah Am	875,951,203.51	315,369,562.28	373,550,552.29	934,132,193.52
<i>Jumlah Kumpulan Wang Amanah Awam</i>	875,951,203.51	315,369,562.28	373,550,552.29	934,132,193.52
AKAUN DEPOSIT				
Deposit Am	218,459,778.12	49,809,098.90	91,868,247.30	260,518,926.52
<i>Jumlah Akaun Deposit</i>	218,459,778.12	49,809,098.90	91,868,247.30	260,518,926.52
JUMLAH AKAUN AMANAH DISATUKAN	476,127,642.57	681,547,442.87	714,490,347.07	509,070,546.77

Terimaan dan Bayaran Lain berjumlah RM479,738,629.84 dan RM367,129,886.32 di Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai merupakan baki bersih Akaun Amanah kecuali Kumpulan Wang Pembangunan dan Kumpulan Wang Bekalan Air.

Kurangan pembiayaan berjumlah RM297,037,651.18 di Penyata Prestasi Kewangan dibayai oleh Pinjaman Dalam Negeri, Terimaan Bayaran Balik Pinjaman dan Pelbagai Terimaan Modal serta perubahan dalam Tunai, Pelaburan dan Amanah.

(a) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan mengakau terimaan dari peruntukan Kerajaan dan bayaran bagi maksud tertentu mengikut Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri daripada Kumpulan Wang Pembangunan, Kumpulan Wang Pembangunan Bekalan Air dan Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan.

- (i) Kumpulan Wang Pembangunan mengakau terimaan dan bayaran perbelanjaan pembangunan seperti yang diperuntukkan oleh Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 [Akta 70].

Bayaran kumpulan wang ini adalah perbelanjaan pembangunan secara langsung atau pinjaman.

Kumpulan Wang Pembangunan pada 31 Disember 2013 adalah seperti berikut :

Perihal	2013		2012	
	(Debit)/Kredit		(Debit)/Kredit	
	RM	RM	RM	RM
BAKI PADA 1 JANUARI			(796,610,336.44)	(722,695,375.95)
TERIMAAN				
Pindahan Dari Akaun Hasil Disatukan		46,000,000.00		1,500,000.00
Pindahan Dari Akaun Pinjaman Disatukan		0.00		0.00
Terimaan Balik Pinjaman		6,945,219.84		9,609,121.75
Pemberian Tahap Pembangunan, Ekonomi dan kesejahteraan Hidup		24,408,000.00		24,408,000.00
Pemberian Pertambahan Hasil Bahagian II		16,427,872.00		16,621,398.00
Sewa Rumah Awam Kos Rendah		6,211,739.75		7,274,132.59
Pindahan Dari Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan-jalan Negeri		123,362,352.89		82,263,381.05
Jumlah Terimaan		223,355,184.48		141,676,033.39
BAYARAN				
Perbelanjaan Pembangunan				
Langsung		293,021,023.80		215,590,993.88
Pinjaman		0.00		0.00
Jumlah Bayaran		293,021,023.80		215,590,993.88
Lebihan/(Kurangan) Bagi Tahun		(69,665,839.32)		(73,914,960.49)
BAKI KUMPULAN WANG PEMBANGUNAN PADA 31 DISEMBER		(866,276,175.76)		(796,610,336.44)

Maklumat terperinci perbelanjaan pembangunan dapat dirujuk di Lampiran 2 - Penyata Perbelanjaan Pembangunan bagi tahun berakhir 31 Disember 2013.

- (ii) Jumlah perbelanjaan pembangunan yang dilaporkan adalah termasuk bayaran tertangguh (Deffered Payment) bagi Projek Pembinaan Kampus Tetap Kolej Universiti Insaniah (KUIN) berjumlah RM 44,508,000.00. Projek tersebut dibayai menggunakan kaedah Inisiatif Pembiayaan Swasta (PFI) melalui pembayaran tertangguh selama 15 tahun. Jumlah keseluruhan projek tersebut adalah sebanyak RM534,093,950.00 dan Kerajaan Negeri membuat bayaran kepada kontraktor Kedah Sato Sdn Bhd sebanyak RM11,127,000.00 pada setiap suku tahun mulai bulan Mac 2013 sehingga Disember 2024.

- (ii) Kumpulan Wang Pembangunan Bekalan Air mengakaun terimaan dan bayaran perbelanjaan pembangunan Bekalan Air seperti yang diperuntukkan oleh Akta Bekalan Air 1980 [Akta 230].

Terimaan utama bagi kumpulan wang ini terdiri daripada pinjaman yang diambil bagi maksud pembangunan dan pindahan dari Akaun Hasil Disatukan.

Bayaran kumpulan wang ini adalah perbelanjaan pembangunan secara langsung atau pinjaman.

Kumpulan Wang Bekalan Air pada 31 Disember 2013 adalah seperti berikut:

Perihal	2013		2012	
	(Debit)/Kredit	RM	(Debit)/Kredit	RM
BAKI PADA 1 JANUARI		108,639,071.80		124,139,071.80
TERIMAAN				
Pindahan dari Akaun Pinjaman Disatukan		11,396,532.75		20,030,586.31
Pindahan Dari Akaun Hasil Disatukan		0.00		1,500,000.00
Hasil Bekalan Air		0.00		0.00
Jumlah Terimaan		11,396,532.75		21,530,586.31
BAYARAN				
Perbelanjaan Bekalan Air				
Langsung		10,000,000.00		17,000,000.00
Pinjaman		11,396,532.75		20,030,586.31
Jumlah Bayaran		21,396,532.75		37,030,586.31
<i>Lebihan/(Kurangan) Bagi Tahun</i>		(10,000,000.00)		(15,500,000.00)
BAKI KUMPULAN WANG BEKALAN AIR PADA 31 DISEMBER		98,639,071.80		108,639,071.80

Jabatan Bekalan Air Negeri Kedah telah dikorporatkan sejak bulan Januari 2010 dan menjadi entiti yang berasingan dengan Kerajaan Negeri. Perbelanjaan yang diperakaunkan di dalam Kumpulan Wang Pembangunan adalah merupakan bayaran penyelesaian bagi projek-projek pembangunan yang dilaksanakan sebelum pengkorporatan serta projek-projek yang dibiayai melalui pinjaman daripada kerajaan persekutuan yang dibuat melalui kerajaan negeri.

Maklumat terperinci perbelanjaan pembangunan dapat dirujuk di Lampiran 3 - Penyata Perbelanjaan Pembangunan Bekalan Air bagi tahun berakhir 31 Disember 2013.

- (iii) Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri daripada Akaun Penyelesaian, Akaun Perniagaan, Akaun Pinjaman dan Pelbagai Kumpulan Wang yang ditubuh di bawah Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61] bagi maksud tertentu. Sumber kewangan kumpulan wang ini adalah caruman daripada Kerajaan. Sebahagian dari kumpulan wang ini merupakan kumpulan wang pusingan manakala yang lain adalah bagi bayaran langsung.

Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada 31 Disember 2013 adalah seperti berikut :

Perihal	2013		2012	
	(Debit)/Kredit	RM	(Debit)/Kredit	RM
AKAUN PENYELESAIAN				
Akaun Penyelesaian Perbendaharaan Negeri		1,509,519.42		3,019,202.44
Akaun Penyelesaian Cek Terbatal		3,210,493.44		4,268,185.55
Akaun Penyelesaian (Bayaran Pendaftaran Hakmilik STRATA)		26,245.42		40,653.42
Pembatalan EFT		280,868.63		519,444.80
Hasil Pusaka Kecil Jabatan Ketua Pengarah Tanah Dan Galian Persekutuan		249,901.65		115,149.39
Akaun Kena Bayar		52,073,480.85		36,781,447.65
<i>Jumlah Akaun Penyelesaian</i>		57,350,509.41		44,744,083.25
AKAUN PERNIAGAAN				
Akaun Worksyop Jabatan Kerja Raya		1,054,266.86		1,347,017.51
<i>Jumlah Akaun Perniagaan</i>		1,054,266.86		1,347,017.51
AKAUN PINJAMAN				
Kumpulan Wang Pendahuluan Pembelian Komputer		480,544.66		553,875.46
Pinjaman Kenderaan		2,395,307.76		2,423,849.96
Pendahuluan Diri (Pegawai Awam)		55,000.00		55,000.00
Pendahuluan Pelbagai		720,902.00		564,099.40
<i>Jumlah Akaun Pinjaman</i>		3,651,754.42		3,596,824.82
PELBAGAI KUMPULAN WANG				
Kumpulan Wang Pusingan Perumahan Awam Kos Rendah		20,000,000.00		20,000,000.00
<i>Jumlah Pelbagai Kumpulan Wang</i>		20,000,000.00		20,000,000.00
JUMLAH PELBAGAI KUMPULAN WANG AMANAH KERAJAAN		82,056,530.69		69,687,925.58

(b) Kumpulan Wang Amanah Awam

Kumpulan Wang Amanah Awam mengakaun terimaan dan bayaran bagi maksud tertentu mengikut Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Kumpulan Wang Amanah Awam terdiri daripada Amanah Am yang diwujudkan di bawah Seksyen 9 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Sumber kewangan kumpulan wang ini adalah daripada badan-badan atau orang perseorangan untuk tujuan tertentu.

Kumpulan Wang Amanah Awam pada 31 Disember 2013 adalah seperti berikut :

Perihal	2013	2012
	RM	RM
AMANAH AM		
PEJABAT MENTERI BESAR DAN SETIAUSAHA KERAJAAN		
Kumpulanwang Amanah Badan Kesenian Negeri Kedah Darulaman	74,338.43	32,191.49
Tabung Bantuan Malapetaka Negeri	727,980.99	779,070.99
Akaun Amanah PPRT	2,207,972.20	2,207,972.20
Tabung Amanah Program Perumahan Rakyat Paya Nahu	21,286.52	19,216.52
Tabung Amanah Hari Kebangsaan Negeri Kedah	234,652.19	8,549.19
Tabung Amanah JAKPAW	0.00	1,031.35
Akaun Amanah Jawatankuasa Khas Negeri Kedah	0.00	15,356.09
Akaun Amanah Perlantikan KDYMM Sultan Kedah Sebagai Seri Paduka Baginda Yang Dipertuan Agong	0.00	102,730.60
Program Perumahan Rakyat Langkawi	399,860.96	116,809.81
Akaun Amanah State Secretary Incorporated (SSI)	9,613,636.83	8,055,239.23
Akaun Amanah Menteri Besar Incorporated	12,020,432.77	253,904.87
Tabung Amanah Lot Tepi Perumahan Awam Kos Rendah	79,004.50	79,004.50
Tabung Amanah Program Perumahan Paya Nahu Fasa Dua	339,964.57	116,787.32
Akaun Amanah Program Latihan Khidmat Negara	40,590.45	108,590.45
Akaun Amanah Kumpulan Wang Pengawasan Peperiksaan SPA	38,910.50	67,810.50
Akaun Amanah Tunku Mahmud	1,315,312.25	1,282,482.93
Akaun Amanah Projek Perumahan Rakyat (PPR) Carok Nau, Baling	896,327.97	856,347.97
Akaun Amanah Skim Kafalah Negeri Kedah	0.00	103,000.00
Akaun Amanah Projek Perumahan Rakyat (PPR) Mergong	1,090,183.10	10,137.00
Jumlah Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan	29,100,454.23	14,216,233.01
PEJABAT DYMM SULTAN KEDAH DARUL AMAN		
Akaun Amanah Galeri Sultan Abdul Halim Muadzam Shah	593,158.78	468,209.23
Jumlah Pejabat DYMM Sultan Kedah Darul Aman	593,158.78	468,209.23
JABATAN PERHUTANAN NEGERI KEDAH		
Kumpulan Wang Pembangunan Hutan	11,276,075.35	9,891,244.15
Jumlah Jabatan Perhutanan Negeri Kedah	11,276,075.35	9,891,244.15
JABATAN HAL EHVAL AGAMA ISLAM		
Kira-kira Amanah Utk Rancangan Kelas Pengajian Al-Quran dan Fardu Ain (KAFA)	1,075,968.78	1,253,889.66
Akaun Amanah PPKK Negeri Kedah	31,362.60	131,599.57
Jumlah Jabatan Hal Ehwal Agama Islam	1,107,331.38	1,385,489.23
JABATAN PERANCANG BANDAR DAN DESA		
Tabung Amanah Lembaga Rayuan	187,048.38	187,464.36
Jumlah Perancang Bandar Dan Desa	187,048.38	187,464.36

PEJABAT KEWANGAN DAN PERBENDAHARAAN NEGERI KEDAH

Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan	861,274,329.27	809,643,051.34
Tabung Kumpulan Wang Amanah Unit Pengurusan Dan Pemasaran Lot Melayu	2,369,417.49	2,309,417.49
Akaun Amanah Program Pembangunan Masjid	142,584.75	125,754.85
Dana Pusingan Projek-projek Pembangunan	10,000,000.00	10,000,000.00
Akaun Amanah SPEKS	536,040.05	608,104.05
Akaun Amanah Dana Khas Kerajaan Persekutuan	713,688.36	1,993,861.56
Akaun Amanah Rayuan Hari Pahlawan	167.16	167.16
Akaun Amanah IMTGT	238,736.60	238,736.60
Akaun Amanah Pengurusan Bekalan Air Negeri Kedah	0.00	8,526,688.17
Akaun Amanah Sumbangan Kebajikan Kerajaan Negeri Kedah	759,904.00	4,216,155.50
Akaun Amanah Dana Pembinaan Istana Kedah di Bukit Malut, Langkawi	0.00	0.00
Akaun Amanah DYTM Tuanku Raja Muda dan DYTM Tuanku Raja Puan Muda Negeri Kedah	306,967.73	150,967.73
Akaun Amanah Penyelesaian Kes-Kes Mahkamah	699,647.08	4,500,000.00
Akaun Amanah Dana Khas Menteri Besar Kedah Darul Aman	667,263.83	0.00
Akaun Amanah Pembaikan Istana Anak Bukit Dan Rumah VIP	3,000,000.00	3,000,000.00
Akaun Amanah Urban Transformation Center (UTC) Kedah	6,322,020.00	0.00
Jumlah Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri Kedah	887,030,766.32	845,312,904.45

PENGARAH TANAH DAN GALIAN NEGERI KEDAH

Tabung Amanah Kerpan	2,266,009.68	2,266,009.68
Akaun Amanah Deposit Pengambilan Balik Tanah Projek	2,422,649.40	2,123,649.40
Jumlah Pengarah Tanah Dan Galian Negeri Kedah	4,688,659.08	4,389,659.08

JABATAN KEHAKIMAN SYARIAH NEGERI KEDAH

Akaun Amanah Bahagian Sokongan Keluarga (BSK) Jabatan Kehakiman Syariah Negeri Kedah	148,700.00	100,000.00
Jumlah Jabatan Kehakiman Syariah Negeri Kedah	148,700.00	100,000.00

JUMLAH KUMPULAN WANG AMANAH AWAM

934,132,193.52

875,951,203.51

(c) Akaun Deposit

Akaun Deposit terdiri daripada Deposit Am iaitu wang yang diterima khusus bagi sesuatu maksud di bawah undang-undang atau perjanjian dan perlu dibayar balik apabila maksud telah tercapai.

Akaun Deposit yang dipegang oleh Kerajaan Negeri pada 31 Disember 2013 adalah seperti berikut :

Perihal	2013 (Debit)/Kredit RM	2012 (Debit)/Kredit RM
DEPOSIT AM		
Deposit Am Jabatan Negeri	3,768,245.45	3,878,940.45
Deposit Tender	33,188,367.66	34,069,179.76
Cagaran Kantin	2,400.00	2,400.00
Wang Jaminan Pelaksanaan	13,515,014.50	11,179,730.51
Deposit Tanah	158,338,668.29	117,481,027.71
Deposit Bon Jaminan Mahkamah Syariah	809,865.00	800,965.00
Deposit Royalti Kayu Kayan	1,209,515.40	1,172,278.47
Deposit Sewa Rumah Kos Rendah	2,510,495.00	2,508,701.00
Akaun Cagaran Bekalan Air	46,011,180.73	46,511,180.73
Deposit Ujian Meter	16,149.20	16,149.20
Deposit Galian	1,149,025.29	839,225.29
Jumlah Deposit Am	260,518,926.52	218,459,778.12
JUMLAH AKAUN DEPOSIT	260,518,926.52	218,459,778.12

Deposit Am yang dilaporkan di dalam Penyata Kewangan Kerajaan Negeri termasuk baki deposit Akaun Deposit Wang Jaminan Pelaksanaan, Deposit Cagaran Bekalan Air dan Deposit Ujian Meter Jabatan Bekalan Air yang berjumlah RM48,230,152.32.

8. MEMORANDUM ASET

Memorandum Aset menunjukkan sebahagian aset kewangan kerajaan iaitu Pinjaman Boleh Dituntut dan Pelaburan yang dikenakan kepada perbelanjaan mengurus atau pembangunan, tetapi tidak dinyatakan dalam Penyata Kedudukan Kewangan.

(a) Pinjaman Boleh Dituntut

Pinjaman Boleh Dituntut adalah baki pinjaman yang diberikan oleh Kerajaan Negeri kepada Pihak Berkuasa Tempatan dan Badan Berkanun.

Pinjaman Boleh Dituntut pada 31 Disember 2013 adalah seperti berikut :

Perihal	<i>Baki Belum Selesai pada</i>	
	2013 RM	2012 RM
Pihak Berkuasa Tempatan	0.00	0.00
Badan Berkanun	347,341,485.04	354,286,704.85
JUMLAH PINJAMAN BOLEH DITUNTUT	347,341,485.04	354,286,704.85

Maklumat terperinci Pinjaman Boleh Dituntut dapat dirujuk di Lampiran 4 - Penyata Akaun Memorandum Pinjaman Boleh Dituntut pada 31 Disember 2013.

(b) Pelaburan

Pelaburan Kerajaan Negeri adalah pegangan ekuiti dalam syarikat.

Pelaburan pada 31 Disember 2013 adalah seperti berikut :

Perihal	<i>Nilai Buku</i>	
	2013 RM	2012 RM
Syarikat	8,950,004.00	8,950,004.00
JUMLAH PELABURAN	8,950,004.00	8,950,004.00

Maklumat terperinci Pelaburan dapat dirujuk di Lampiran 5 - Penyata Akaun Memorandum Pelaburan pada 31 Disember 2013.

9. MEMORANDUM LIABILITI

Memorandum Liabiliti menunjukkan sebahagian liabiliti kerajaan iaitu Hutang Awam dan Pelbagai Liabiliti yang tidak dinyatakan dalam Penyata Kedudukan Kewangan.

(a) Hutang Awam

Mulai tahun kewangan 2012 Hutang Awam diklasifikasi sebagai Pinjaman selaras dengan Para 1.10. *Cash Basis IPSAS*. Pinjaman Kerajaan Negeri pada 31 Disember adalah seperti berikut :

Perihal	<i>2013</i>		<i>2012</i>	
	<i>RM</i>	<i>RM</i>	<i>RM</i>	<i>RM</i>
PINJAMAN				
Dalam Negeri				
Pinjaman Dari Kerajaan Persekutuan	2,601,102,742.05		2,603,445,123.87	
JUMLAH HUTANG AWAM	2,601,102,742.05		2,603,445,123.87	

Pinjaman Kerajaan Negeri yang dilaporkan dalam Penyata Kewangan 2013 adalah termasuk baki pinjaman Projek Bekalan Air yang berjumlah RM1,956,144,240.22. Jumlah tersebut adalah termasuk pinjaman yang dibuat dalam matawang asing bagi Projek Pemulihan Dan Peningkatan Bekalan Air dan dilaporkan setelah mengambil kira perbezaan tukaran matawang asing pada 31 Disember 2013.

Pada tahun kewangan 2013, Kerajaan Persekutuan telah meluluskan hapus kira hutang bagi Pinjaman Pelbagai berjumlah RM3,061,939.27. Pelarasan akaun telah dilaksanakan pada tahun semasa bagi mengambil kira hapuskira tersebut.

(b) Pelbagai Liabiliti

Pelbagai liabiliti yang dilaporkan dalam Penyata Akaun Memorandum adalah merupakan baki bayaran tertangguh (*Deffered Payment*) yang belum selesai berjumlah RM499,585,950.00 bagi membiayai Projek Pembinaan Kampus Tetap Kolej Universiti Insaniah (KUIN). Pada tahun 2012 baki belum selesai bayaran tertangguh bagi projek tersebut yang berjumlah RM534,093,950.00 tidak dilaporkan dalam Penyata Akaun Memorandum.

10. AKAUN BELUM TERIMA

Akaun Belum Terima pada 31 Disember 2013 berjumlah RM179,594,897.56 berdasarkan rekod jabatan pemungut hasil Negeri dilaporkan sebagai maklumat tambahan. Daripada jumlah tersebut sebanyak RM68,879,665.99 adalah tunggakan hasil Jabatan Bekalan Air dan RM12,000,000.00 adalah terimaan jualan saham Kedah Aquaculture yang belum dijelaskan oleh Perbadanan Menteri Besar Kedah kepada kerajaan negeri.

JABATAN AUDIT NEGARA MALAYSIA
No. 15, Aras 1-5
Persiaran Perdana, Presint 2
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
62518 Wilayah Persekutuan Putrajaya

www.audit.gov.my